

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
UNIVERSITY of the PELOPONNESE

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙ-ΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ»

**«Οι κοινωνικές επιπτώσεις από την λειτουργία των δημοτικών
Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Κ.Δ.Α.Π).
Η περίπτωση των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών
(Κ.Δ.Α.Π) του Δήμου Ασπροπύργου»**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Λογοθέτη Ανθούλα

Επιβλέπων καθηγητής: Δρ. Πετρόπουλος Χρήστος

Μέλη εξεταστικής επιτροπής:

Παπαθεοδώρου Θεόδωρος, Δρ. Χριστοδούλου Μιχαήλ

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2022

Περίληψη

Ο σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν να διερευνήσει τον κοινωνικό αντίκτυπο μιας δράσης κοινωνικής πολιτικής και συγκεκριμένα, αυτή των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ), στο Δήμο Ασπροπύργου. Τα ΚΔΑΠ είναι μονάδες στις οποίες απασχολούνται παιδιά ηλικίας 5 έως και 12 ετών, μετά το σχολείο, παρέχοντας στα παιδιά την ευκαιρία να απασχοληθούν δημιουργικά σε ένα ασφαλές περιβάλλον, και στους γονείς την άνεση να ανταποκριθούν σε επαγγελματικές και άλλες περιπτώσεις χωρίς να ανησυχούν για την ασφάλεια των παιδιών τους.

Στο πλαίσιο της εργασίας υλοποιήθηκε μια ποσοτική έρευνα στην οποία συμμετείχαν 80 γονείς. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων έδειξε πως τόσο οι στόχοι όσο και οι προσδοκίες τους ικανοποιήθηκαν, ενώ καταγράφηκαν και τα πιθανά προβλήματα και οι προτάσεις των γονέων για τη βελτίωση των υπηρεσιών του ΚΔΑΠ, οπότε βραχυπρόθεσμα μπορούμε να ισχυριστούμε πως ο κοινωνικός αντίκτυπος τους συγκεκριμένου φορέα είναι θετικός.

Λέξεις-κλειδιά: Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, κοινωνικός αντίκτυπος, Δήμος Ασπροπύργου

Abstract

The purpose of this paper was to investigate the social impact of a social policy action, specifically, that of the Children's Creative Employment Centers (KDAP), in the Municipality of Aspropyrgos. KDAP are units that employ children aged 5 to 12, after school, providing them with the opportunity to be creatively employed in a safe environment, and parents the comfort to respond to business and other obligations without worrying about the safety of their children.

In the context of this paper, a quantitative survey was implemented in which 80 parents participated. The analysis of the results showed that both their goals and expectations were met, while the potential problems and suggestions of the parents for the improvement of the KDAP services were also recorded, so in the short term we can claim that the social impact of this specific institution is positive.

Key words: Children's Creative Centers, social impact, Municipality of Aspropyrgos.

Ευχαριστίες...

Με την ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής μου εργασίας, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέπων καθηγητή μου, κύριο Πετρόπουλο Χρήστο για την επιστημονική του καθοδήγηση, τις πολύτιμες συμβουλές του και την υποστήριξη του.

Επίσης, ευχαριστώ όλους του καθηγητές του μεταπτυχιακού προγράμματος για τις γνώσεις που αποκόμισα σε όλη την διάρκεια της παρακολούθησης του μεταπτυχιακού προγράμματος.

Επιπλέον, θα ήθελα να ευχαριστήσω την Κοινωφελή Επιχείρηση του Δήμου Ασπροπύργου για την άψογη συνεργασία για την διεξαγωγή της έρευνάς μου.

Τέλος, θα ήθελα να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου στα οικεία μου πρόσωπα και στο σύζυγό μου για τη συμπαράσταση και την κατανόησή τους.

Περιεχόμενα	
Περίληψη.....	2
Abstract.....	2
Ευχαριστίες.....	3
ΜΕΡΟΣ I: Εισαγωγή και Θεωρητική Ανάλυση	5
Εισαγωγή	5
Κεφάλαιο 1 Σκοπός και αναγκαιότητα της εργασίας	6
Κεφάλαιο 2 Κοινωνική πολιτική και κοινωνικός αντίκτυπος	7
2.1. Η έννοια της κοινωνικής πολιτικής.....	7
2.2 Φορείς άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής.....	11
2.3 Κοινωνικός αντίκτυπος	13
2. 4 Μέτρηση κοινωνικού αντίκτυπου	15
Κεφάλαιο 3 Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης	21
3.1. Ιστορική αναδρομή.....	21
3.2. Σκοπός και καθεστώς λειτουργίας των ΚΔΑΠ	22
3.3. Τα ΚΔΑΠ του Δήμου Ασπροπύργου	25
ΜΕΡΟΣ II: Μεθοδολογία και Έρευνα	27
Κεφάλαιο 4 Η μεθοδολογία της έρευνας.....	27
4.1 Θεωρία της Αλλαγής, σκοπός, στόχοι και ερευνητικά ερωτήματα	27
4.2 Ερευνητική προσέγγιση.....	35
4.3 Πληθυσμός και δείγμα της έρευνας.....	35
4.4 Ερευνητικά εργαλεία	36
4.5 Ερευνητική διαδικασία	38
4.6 Αξιοπιστία και εγκυρότητα της έρευνας.....	39
Κεφάλαιο 5 Παρουσίαση αποτελεσμάτων	40
5.1 Δημογραφικά στοιχεία.....	40
5.2 Αξιολόγηση επιπτώσεων της δράσης	48
5.3 Αξιολόγηση της λειτουργίας των ΚΔΑΠ	57
5.4 Συμβολή του θεσμού των ΚΔΑΠ.....	62
5.6 Επαγωγική στατιστική	64
5.6.1 Διαφοροποιήσεις ως προς το φύλο	64
5.6.2 Διαφοροποιήσεις ως προς την ηλικία.....	67
5.6.3 Διαφοροποιήσεις ως προς τα υπόλοιπα δημογραφικά στοιχεία.....	68
5.6.4 Απαντήσεις εκπροσώπου του φορέα	68
ΜΕΡΟΣ III: Συμπεράσματα	71
Κεφάλαιο 6 Συμπεράσματα.....	71
6.1 Συμπεράσματα – Συζήτηση	71
6.2 Ερευνητικοί περιορισμοί και προτάσεις για μελλοντικές έρευνες.....	75
Βιβλιογραφικές αναφορές	78
Παράρτημα	81

ΜΕΡΟΣ Ι: Εισαγωγή και Θεωρητική Ανάλυση

Εισαγωγή

Στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής, η Πολιτεία παρέχει στους πολίτες διάφορες υπηρεσίες με σκοπό την ανακούφιση διάφορων κοινωνικών ομάδων. Η κοινωνική πολιτική δεν μένει μόνο σε θεωρητικό επίπεδο, αλλά εστιάζει σε μέτρα και δράσεις οι οποίες είναι σε θέση να ικανοποιήσουν κοινωνικές ανάγκες και να αντιμετωπίσουν κοινωνικά προβλήματα.

Διακρίνονται δύο κύρια μοντέλα κοινωνικής πολιτικής. Το πρώτο είναι το αποκαλούμενο υπολειμματικό, το οποίο βασίζεται στην άποψη ότι το Κράτος παρεμβαίνει ελάχιστα, και μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η οικογένεια, η τοπική κοινότητα, άτυπα δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης, καθώς και οι μηχανισμοί της ελεύθερης αγοράς, δεν είναι σε θέση να καλύψουν τις ανάγκες μεμονωμένων ατόμων ή/και συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων. Κύριο χαρακτηριστικό του υπολειμματικού μοντέλου είναι ότι καλύπτει επιλεκτικά κοινωνικές ανάγκες και παράλληλα ενθαρρύνει την ατομική πρωτοβουλία και την ελεύθερη αγορά προκειμένου να ικανοποιήσουν διάφορες κοινωνικές ανάγκες. Από την άλλη το θεσμικό-αναδιανεμητικό μοντέλο κοινωνικής πολιτικής αναγνωρίζει την αδυναμία των μηχανισμών της ελεύθερης αγοράς να δημιουργήσουν ένα ικανοποιητικό πλέγμα δράσεων κοινωνικής πολιτικής. Για αυτό το λόγο επικεντρώνεται στην ανάπτυξη θεσμών και μηχανισμών οι οποίοι είναι σε θέση να καλύψουν ή ακόμα και να προβλέψουν κοινωνικά προβλήματα. Σκοπό του είναι η επίτευξη της κοινωνικής συνοχής (Στασινοπούλου, 2003).

Η παρούσα εργασία έχει ως σκοπό να διερευνήσει τον κοινωνικό αντίκτυπο μιας δράσης κοινωνικής πολιτικής και συγκεκριμένα, αυτή των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ), στο Δήμο Ασπροπύργου. Τα συγκεκριμένα κέντρα είναι μονάδες στις οποίες απασχολούνται παιδιά ηλικίας 5 έως και 12 ετών, για συγκεκριμένες ώρες της ημέρας. Τα ΚΔΑΠ δεν αποτελούν απλά χώρους φύλαξης των παιδιών, αλλά είναι κέντρα τα οποία παρέχουν μια δημιουργική απασχόληση στα παιδιά αυτής της ηλικίας, εκτός σχολικού ωραρίου, μέσα από ένα πλαίσιο ατομικών και ομαδικών δραστηριοτήτων. Τα παιδιά αξιοποιούν δημιουργικά τον ελεύθερο χρόνο τους, ενώ παράλληλα εξυπηρετούνται και οι εργαζόμενοι γονείς, οι οποίοι δεν μπορούν να είναι μαζί με τα παιδιά τους μετά το σχολείο.

Τα συγκεκριμένα Κέντρα μπορούν να συνδέονται με διάφορες εκπαιδευτικές δομές του ιδιωτικού τομέα, αλλά και με τις κοινωνικές υπηρεσίες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και με διάφορους φορείς και υπηρεσίες πολιτιστικού, αθλητικού, περιβαλλοντικού κ.ά. χαρακτήρα.

Στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας, πέρα από την ανάπτυξη του θεωρητικού μέρους, θα υλοποιηθεί και μια ποσοτική έρευνα με σκοπό να διερευνηθεί ο κοινωνικός αντίκτυπος του ΚΔΑΠ του Δήμου Ασπροπύργου μέσα από την καταγραφή των απόψεων των γονέων, αλλά και του Φορέα του Δήμου.

Κεφάλαιο 1 Σκοπός και αναγκαιότητα της εργασίας

Ο άνθρωπος είναι από τη φύση του ένα κοινωνικό όν. Η δημιουργία ομάδων ήταν αυτή που συνέβαλε στην επιβίωση του, αφού μέσω αυτής ήταν σε θέση να αντιμετωπίσει κακουχίες αλλά και τις διάφορες φυσικές απειλές. Η κοινωνικοποίηση συνέβαλε και στην εξέλιξη του αφού η συνεργασία και η αλληλεπίδραση οδήγησε στην διάχυση τεχνικών σχετικά με την καλλιέργεια της γης και την κατασκευή εργαλείων, αλλά και στην ανάπτυξη των επιστημών.

Στην εποχή μας πλέον κάθε άνθρωπος είναι μέλος μιας κοινωνίας η οποία δεν είναι απαραίτητο πάντα να χαρακτηρίζεται και ίσες ευκαιρίες για κάθε μέλος της κοινωνικής ομάδας. Για αυτό είναι απαραίτητο το ένα Κράτος να ασκεί μια κοινωνική πολιτική με σκοπό την άμβλυση των κοινωνικών ανισοτήτων και να αυξήσει, όσο είναι εφικτό, τις ευκαιρίες που παρέχονται σε άτομα τα οποία για διάφορους λόγους βρίσκονται σε μειονεκτική θέση εντός μιας κοινωνίας. Σε πολλές περιπτώσεις αυτή η υποχρέωση του Κράτους καθορίζεται μέσω ενός νομοθετικού πλαισίου, το οποίο εστιάζει στην ύπαρξη Κοινωνικής Πρόνοιας.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) τα τελευταία χρόνια δίνει ιδιαίτερη σημασία σε θέματα Κοινωνικής Πρόνοιας η οποία ασκείται, με κοινό, τρόπο σε όλα τα Κράτη Μέλη. Σε αυτό το νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ, και με πακέτα χρηματοδότησης δημιουργούνται στην Ελλάδα δομές εξωσχολικής δημιουργικής απασχόλησης για παιδιά ηλικίας από 5 έως και 12 ετών με τον τίτλο «Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών» (Κ.Δ.Α.Π.). Τα συγκεκριμένα Κέντρα δεν παρέχουν μόνο ένα τρόπο δημιουργικής απασχόλησης των παιδιών, εκτός των ωρών λειτουργίας των σχολείων, αλλά παρέχουν και τη δυνατότητα στους γονείς τους, και ιδιαίτερα στις μητέρες, να εργαστούν.

Ο ρόλος των ΚΔΑΠ είναι ιδιαίτερα σημαντικός σε μια περίοδο η οποία χαρακτηρίζεται από ένα καθεστώς ευελιξίας αναφορικά με το ωράριο εργασίας, με αποτέλεσμα να μην υφίσταται πλέον μια κατάσταση κατά την οποία τα παιδιά είναι στο σχολείο και οι γονείς στην εργασία. Πολλές φορές οι γονείς βρίσκονται αντιμέτωποι με το δίλημμα εργασία ή επίβλεψη και διάβασμα των παιδιών μετά το σχολείο. Το ζήτημα αυτό είναι ιδιαίτερα έντονο στις μεγάλες πόλεις, όπου συχνά δεν υπάρχει η εναλλακτική λύση των παππούδων και των γιαγιάδων για την επίβλεψη των παιδιών, ιδιαίτερα των μικρών. Ο Ασπρόπυργος είναι μια περίπτωση ενός αστικού κέντρου στο οποίο είναι έντονο το εργατικό στοιχείο, με αποτέλεσμα τα ΚΔΑΠ να είναι απαραίτητα για όσους κατοίκους έχουν παιδιά ηλικίας 5 έως 12 ετών.

Ο σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση του κοινωνικού αντίκτυπου των ΚΔΑΠ στο Δήμο Ασπρόπυργου. Η σημασία της παρούσας εργασίας είναι ότι μια τέτοια μελέτη δεν έχει γίνει για τα ΚΔΑΠ που λειτουργούν στο συγκεκριμένο Δήμο, αλλά και γιατί η κατανόηση του κοινωνικού αντίκτυπου στην συγκεκριμένη περίπτωση μπορεί να αποτελέσει μια αφετηρία για την βελτίωση των παρεχόμενων από τα ΚΔΑΠ υπηρεσιών σε όλη τη χώρα.

Κεφάλαιο 2 Κοινωνική πολιτική και κοινωνικός αντίκτυπος

2.1. Η έννοια της κοινωνικής πολιτικής

Η προσπάθεια καθορισμού της έννοιας της Κοινωνικής Πολιτικής συνοδεύεται από πολλές πρακτικές δυσκολίες. Σε μια εποχή που έχουμε διάφορες κοινωνικές πολιτικές κατακερματισμένες σε πολιτικές για μειονότητες, για ευάλωτα άτομα, για τις γυναίκες τμήματα, για τα παιδιά και ούτω καθεξής. Εύλογα τίθεται το ερώτημα αν και κατά πόσο η σύνθεση όλων αυτών των πολιτικών είναι αυτό που καλούμε Κοινωνική Πολιτική. Το ίδιο ισχύει και για Θεμελιώδη Δικαιώματα διάφορων ομάδων. Σε μια πρώτη προσπάθεια αποσαφήνισης της σχετικής έννοιας παραθέτουμε κάποιους σχετικούς ορισμούς.

Σύμφωνα με τον Ghazi (2000) οι κοινωνικές πολιτικές είναι αρχές και δράσεις οι οποίες αποσκοπούν στην άσκηση επιρροής στη συνολική ποιότητα ζωής μιας κοινωνίας, στις συνθήκες διαβίωσης ατόμων και ομάδων σε αυτήν την κοινωνία και στη φύση των ενδοκοινοτικών σχέσεων μεταξύ ατόμων, ομάδων και στο σύνολο της κοινωνίας. Σύμφωνα με το Λεξικό Κοινωνικής Εργασίας, Κοινωνική Πολιτική είναι οι δραστηριότητες και οι αρχές μιας κοινωνίας που καθοδηγούν τον τρόπο με τον οποίο παρεμβαίνει και ρυθμίζει τις

σχέσεις μεταξύ ατόμων, ομάδων, κοινοτήτων και κοινωνικών θεσμών (Barker, 1987). Σύμφωνα με τον Titmuss (1974), η Κοινωνική Πολιτική αντιπροσωπεύει το σύνολο των πράξεων μιας κυβέρνησης, οι οποίες έχουν σχεδιαστεί εσκεμμένα με σκοπό τη βελτίωση της ευημερίας των ανθρώπων.

Συνοψίζοντας, μπορεί να ειπωθεί ότι Κοινωνική Πολιτική αποτελεί κάθε σκόπιμη ενέργεια εκ μέρους ατόμων, συλλογικοτήτων και κυβερνήσεων που αναλαμβάνουν να οργανώσουν υπηρεσίες, ευκαιρίες και κοινωνική δράση ώστε να επηρεάσουν τον τρόπο ζωής των ανθρώπων.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να επισημανθεί ότι η Κοινωνική Πολιτική χαρακτηρίζεται από διεπιστημονικότητα αφού δεν περιορίζεται μόνο σε μία συγκεκριμένη επιστήμη, αφού αναφέρεται στην Κοινωνιολογία, την Πολιτική Οικονομία, την Κοινωνική Ανθρωπολογία, αλλά ακόμα και στην Νομική και τη Διοικητική επιστήμη. Άλλοι μελετητές θεωρούν την Κοινωνική Πολιτική ως μια διάσταση της Οικονομικής Πολιτικής, λόγω των οικονομικών πόρων που απαιτούνται ώστε να ασκηθεί από αποτελεσματικά. Τέλος, άλλοι μελετητές τη συνδέουν με την ηθική και τη φιλανθρωπία, ενώ άλλοι με το δίκαιο και τα δικαιώματα του ανθρώπου. Παρά τις διαφορετικές προσεγγίσεις, κοινό σημείο όλων είναι ότι συμφωνούν πως η Κοινωνική Πολιτική έχει ένα έντονα πρακτικό χαρακτήρα (Δημουλάς & Οικονόμου, 2012).

Για πολλούς μελετητές της Κοινωνικής Πολιτικής κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα της είναι ο διανεμητικός ή αναδιανεμητικός χαρακτήρας της. Το δεύτερο χαρακτηριστικό της κοινωνικής πολιτικής είναι η ανησυχία της για τα ασθενέστερα και ευάλωτα τμήματα της κοινωνίας όπως είναι οι φτωχοί, οι γυναίκες, τα παιδιά, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, και γενικά κάθε ευάλωτη ή μειονεκτούντα ομάδα, με σκοπό την παροχή ίσων ευκαιριών σε όλους και την άμβλυση των διαφορών με την υπόλοιπη. Έτσι, οι κοινωνικές πολιτικές απεικονίζουν μια κοινωνία όπου υπάρχουν ανισότητες και γίνεται προσπάθεια να μειωθούν στο ελάχιστο. Ένα άλλο χαρακτηριστικό της κοινωνικής πολιτικής είναι ότι οι κοινωνικές πολιτικές δεν υπάρχουν μεμονωμένα, αφού καθορίζονται, σε μεγάλο βαθμό, από το κοινωνικοπολιτική κατάσταση ενός έθνους, την οικονομική του βιωσιμότητα και τελευταίο αλλά όχι λιγότερο σημαντικό, από το κοινωνικο-πολιτιστικό ήθος των ανθρώπων.

Η Κοινωνική Πολιτική αναφέρεται σε ένα σαφές πεδίο χάραξης πολιτικής, δηλαδή στην κοινωνία. Είναι σαφές ότι διαμορφώνεται σε μια προσπάθεια επίτευξης διαφόρων στόχων που σχετίζονται με την κοινωνία, καθώς και ότι διαμορφώνεται με στόχο την ομαλή διεξαγωγή των δραστηριοτήτων Κοινωνικής Πρόνοιας. Η έννοια της Κοινωνικής Πρόνοιας

είναι τόσο ευρεία όσο η έννοια της Κοινωνικής Πολιτικής. Η δυσκολία σαφούς αναγνώρισης της έννοιας της Κοινωνικής Πολιτικής, δυσκολεύει και την αποσαφήνιση του σκοπού της.

Διάφοροι μελετητές προσπάθησαν να παρουσιάσουν το σκοπό της κοινωνικής πολιτικής με διάφορους τρόπους. Ωστόσο, γενικά λέγεται ότι η Κοινωνική Πολιτική είναι οι πολιτικές που διαμορφώνονται σε μια προσπάθεια δημιουργίας κοινωνικού περιβάλλοντος για την υπέρβαση των ανεπιθύμητων κοινωνικών συνθηκών όπως είναι το οι κοινωνικές ανισότητες, τα κοινωνικά προβλήματα κ.ά. και ικανοποιούν τις ανάγκες και τις επιθυμίες των ανθρώπων και τους βοηθούν να αντιμετωπίσουν τα προβλήματά τους.

Ο Titmuss (1974), δίνει μια ένδειξη του σκοπού του στον ορισμό που δίνει για την Κοινωνική Πολιτική. Συγκεκριμένα, αναφέρεται σε δραστηριότητες που εξυπηρετούν κοινό σκοπό που σχετίζεται με τις ανάγκες πρόνοιας μιας κοινωνίας. Έχει αναδείξει δηλαδή ως στόχο την εκπλήρωση των αναγκών κοινωνικής πρόνοιας μιας κοινωνίας. Επίσης στα κείμενά του θέτει τρεις ξεκάθαρους στόχους της κοινωνικής πολιτικής

- Στοχεύει στην παροχή ευημερίας στους πολίτες.
- Περιλαμβάνει οικονομικούς καθώς και μη οικονομικούς στόχους για παράδειγμα το ελάχιστο επίπεδο διατήρησης εισοδήματος
- Περιλαμβάνει ορισμένα μέτρα προοδευτικής ανακατανομής πόρων από τους πλούσιους στους φτωχούς.

Με άλλα λόγια, ο κύριος στόχος της κοινωνικής πολιτικής είναι να δημιουργήσει ένα πεδίο για την ανακούφιση της φτώχειας, ενώ οι στόχοι της υλοποιούνται με βάση το σχέδιο που εγκρίνεται υπό τη συγκεκριμένη κατεύθυνση της πολιτικής.

Όμως οι σκοποί της Κοινωνικής Πολιτικής, δεν είναι μονοδιάστατοι αφού εξαρτώνται από την κοινωνική θέση και τις ιδεολογικές αντιλήψεις διάφορων ομάδων, οι οποίες θεωρούν ότι αυτή θα πρέπει η Κοινωνική Πολιτική θα οφείλει να επιδιώκει συγκεκριμένους σκοπούς, αλλά και να ακολουθεί συγκεκριμένες μεθόδους για την επίτευξή τους. Η Στασινοπούλου (1992) διακρίνει πέντε βασικές οπτικές θεώρησης της Κοινωνικής Πολιτικής:

- Ως μέσο επίτευξης ευημερίας.
- Ως μέσο αντιμετώπισης των διάφορων κινδύνων.
- Ως μέσο επίτευξης της κοινωνικής αλλαγής.
- Ως παρέμβαση στην κοινωνική αναπαραγωγή.
- Από την οπτική των σχέσεων εξουσίας και του κυρίαρχου λόγου.

Ενδεχομένως θα μπορούσε να προστεθεί και ακόμα μία έκτη κατηγορία, η οποία προσεγγίζει την Κοινωνική Πολιτική από την οπτική της ανάπτυξης.

Η κοινωνική πολιτική υιοθετείται από μια κυβέρνηση για την ευημερία των ανθρώπων με βάση τις αντιλήψεις τους για τις ανάγκες τους. Αυτές οι αρχές σχετίζονται με την κοινωνία και διατυπώνονται στο πλαίσιο των εθίμων και των αξιών της. Οι πρώτες αξίες αφορούν διάφορα κοινωνικοοικονομικά, θρησκευτικά, πολιτιστικά και πολιτικά στοιχεία. Πιο συγκεκριμένα τα στοιχεία αυτά είναι που καθορίζουν ποια είναι η κατάλληλη κοινωνική πολιτική μιας κοινωνίας. Οι παράγοντες που επηρεάζουν τη χάραξη πολιτικής θεωρούνται ως φορείς χάραξης κοινωνικής πολιτικής.

Οι παράγοντες που επηρεάζουν την κοινωνική πολιτική είναι (Titmuss, 1950):

- Οικονομικός παράγοντας. Είναι ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες που επηρεάζουν τη διαμόρφωση της κοινωνικής πολιτικής σε ένα κράτος κοινωνία. Η οικονομική δομή της χώρας καθορίζει σε ορισμένες περιπτώσεις κατά πόσο η Πολιτεία θα υιοθετήσει μια πολιτική πρόνοιας. Οι οικονομικά ισχυρές χώρες μπορούν να έχουν ολοκληρωμένα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης και προγράμματα κοινωνικών υπηρεσιών για τη βελτίωση της ζωής των πολιτών. Αλλά σε υπανάπτυκτες χώρες όπου η οικονομική ανασφάλεια είναι ισχυροί, και οι ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ είναι χαμηλός, είναι αδύνατη η εκτέλεση προγραμμάτων κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικών υπηρεσιών. Ως αποτέλεσμα, η φύση των κοινωνικών πολιτικών σε αυτές τις χώρες δεν είναι όπως των πλούσιων χωρών. Το θέμα δεν είναι η βούληση για τη διαμόρφωση πολιτικών αλλά η αποτελεσματική εφαρμογή της, η οποία δυσχεραίνει στην περίπτωση που υπάρχει ανεπάρκεια των πόρων πόρους που απαιτούνται ώστε να υιοθετηθεί η πολιτική.
- Πολιτικός Παράγοντας. Ο πολιτικός παράγοντας είναι εξίσου σημαντικός με τον οικονομικό παράγοντα. Παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στον καθορισμό της κοινωνικής πολιτικής μιας χώρας. Με άλλα λόγια, το είδος και η φύση της καθορίζεται από την πολιτική κατάσταση κάθε χώρας. Όπως υπάρχει διαφορά στην πολιτική ισότητα από το ένα κράτος στο άλλο, μπορεί επίσης να υπάρχουν διαφορές στην κυβερνητική πολιτική και κατ επέκταση στις διάφορες κοινωνικές πολιτικές.
- Πολιτιστικός Παράγοντας. Η κουλτούρα-πολιτισμός οποιασδήποτε κοινωνίας ή χώρας διαμορφώνεται στη βάση των κοινών τους θρησκευτικών πεποιθήσεων, καθώς και των κοινωνικών εθίμων, αξιών και ιδανικών. Ο πολιτισμός είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τη ζωή. Μεταξύ των πολιτιστικών στοιχείων, οι πτυχές που πρέπει

να ληφθούν κατά τη χάραξη κοινωνικής πολιτικής είναι το σύστημα της οικογένειας, η οποία αποτελεί σημαντικό στοιχείο της κοινωνίας, αφού η κουλτούρα, οι αξίες και τα ιδανικά της, διαμορφώνονται βάσει της φύσης της οικογένειας. Σημαντικός παράγοντας είναι και η θρησκεία, αφού η θρησκευτική συνείδηση και η πίστη θεωρούνται δυνάμεις. Δεν είναι δυνατή η υλοποίηση καμίας πολιτική που πλήττει τα θρησκευτικά αισθήματα. Άλλος ένας παράγοντας είναι οι κανόνες και οι αξίες της κάθε κοινωνίας, αφού κάθε πολιτική η οποία είναι αντίθετη με τα ιδανικά και τις αξίες της πλειοψηφίας της κοινωνίας θα απορριφθεί από αυτή και επομένως δεν θα είναι δυνατή η υλοποίησή τους. Άρα κάθε Κοινωνική Πολιτική είναι καλό να διαμορφώνεται σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές της κάθε κοινωνίας, Τέλος, στον πολιτιστικό παράγοντα υπάγονται τα διάφορα ήθη και έθιμα τα οποία είναι ωφέλιμο να μην θίγονται από την εφαρμογή μιας Κοινωνικής Πολιτικής.

- Εθνική Άμυνα. Σε οποιαδήποτε χώρα, το αμυντικό σύστημα της έχει σημαντική επιρροή στη διαμόρφωση κοινωνικής πολιτικής. Η Εθνική Άμυνα, ιδιαίτερα στην περίπτωση που υπάρχει μια συνεχής απειλή πολέμου (χαρακτηριστικό παράδειγμα η χώρα μας), αναλώνει σημαντικούς οικονομικούς πόρους με αποτέλεσμα να παραμελούνται άλλοι τομείς μεταξύ των οποίων και η Κοινωνική Πολιτική, αφού χωρίς τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους δεν είναι εφικτή η αποτελεσματική εφαρμογή της.
- Ανάγκες των ίδιων των επωφελούμενων. Οι ανάγκες εκείνων για τα οποία πρόκειται να υιοθετηθεί η κοινωνική πολιτική είναι εξαιρετικά σημαντικός παράγοντας, αφού αν δεν λαμβάνονται δεόντως υπόψη η πολιτική δεν θα εφαρμοστεί αποτελεσματικά. Οι ανάγκες αυτές καθώς και οι προσδοκίες των αποδεκτών θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται στην κοινωνική πολιτική.

2.2 Φορείς άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής

Μια κοινωνική πολιτική εφαρμόζεται κατά κανόνα από διάφορους φορείς, σε διάφορες δομές οι οποίες είναι επιφορτισμένες με την αποστολή να παρέχουν στους επωφελούμενους όσα προβλέπονται. Τέτοιες δομές είναι και τα ΚΔΑΠ. Τα τελευταία χρόνια η Κοινωνική Πολιτική στη χώρα μας ασκείται κατά κύριο λόγο από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) μέσω διάφορων προγραμμάτων τα οποία επιδοτούνται κυρίως από την ΕΕ. Άλλα χαρακτηριστικά προγράμματα ή υπηρεσίες της κοινωνικής πολιτικής στη χώρα μας είναι τα Κ.Α.Π.Η., τα Κ.Η.Φ.Η. το Βοήθεια στο Σπίτι, προγράμματα ένταξης ΑμΕΑ ,τα ΚΕΚ, τα διάφορα προγράμματα Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης, τα

Κέντρα Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών Θυμάτων Βίας, οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης κ.ά.

Οι φορείς της κοινωνικής πολιτικής στα πλαίσια ενός κράτους εντοπίζονται σε τρία επίπεδα, το τοπικό, το κεντρικό και το υπερεθνικό. Σε τοπικό επίπεδο, κύριοι αρμόδιοι για την διεκπεραίωση θεμάτων που αφορούν την κοινωνική πρόνοια και πολιτική είναι οι ΟΤΑ και ιδιαίτερα οι δήμοι. Οι ΟΤΑ, επίσης καλούνται να υλοποιήσουν και κάποιες κοινωνικές πολιτικές οι οποίες σχεδιάζονται και προέρχονται από την κεντρική διοίκηση, όπως είναι η παροχή κοινωνικών επιδομάτων και βοηθημάτων σε πολίτες που ανήκουν σε κατηγορίες ευπαθών ομάδων. Στο κεντρικό επίπεδο, ο μόνος φορέας άσκησης της κοινωνικής πολιτικής είναι το Κράτος, το οποίο καθορίζει τα Υπουργεία και τους θεσμούς κοινωνικής πρόνοιας και πολιτικής προκειμένου να εκτελούν τις αποφάσεις του. Το κράτος είναι αυτό το οποίο προσδιορίζει το περιεχόμενο, το εύρος εφαρμογής, καθώς και τους απαραίτητους πόρους της κοινωνικής πολιτικής. Τέλος, σε υπερεθνικό επίπεδο, η κοινωνική πολιτική ασκείται από φορείς και οργανισμούς του εξωτερικού, όπως είναι η ΕΕ, ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας κα Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ.), καθώς και διάφοροι Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί (ΜΚΟ.) κ.ά. (Στασινοπούλου, 2006).

Στην ΕΕ η Κοινωνική Πολιτική είναι κατοχυρωμένη στην «Λευκή Βίβλο για την Κοινωνική Πολιτική» του 1994, όπου και αναφέρεται πως οι βασικοί στόχοι της είναι «η αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης, η παιδεία και η εκπαίδευση, η εμπέδωση και ανάπτυξη κοινωνικής νομοθεσίας, καθώς και η ισότητα μεταξύ αντρών και γυναικών». Επιπλέον, σύμφωνα με τη συνθήκη της Ρώμης σχετικά με την κοινωνική πολιτική, ως κύριος σκοπός της αναφέρεται η βελτίωση της διαβίωσης των λαών, ενώ στο άρθρο 30 της συνθήκης προβλέπεται η δημιουργία του «Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου», με σκοπό την ενίσχυση της απασχόληση των εργαζομένων (Γιώτη-Παπαδάκη, 2010).

Αρχικά, η ΕΕ όριζε την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής, μέσω νόμων και ρυθμίσεων, με την τελική απόφαση να ανήκει στο κάθε Κράτος Μέλος. Από το 2000 και έπειτα, τα Κράτη Μέλη διατηρούν το δικαίωμα άσκησης κοινωνικής πολιτικής, ωστόσο οι οργανισμοί υπερεθνικού επιπέδου, όπως αναφέρθηκαν παραπάνω, έχουν τη δικαίωμα επέμβασης σε ζητήματα τα οποία σχετίζονται με την πρόνοια και την κοινωνική πολιτική (Στασινοπούλου, 2006).

Στην Ελλάδα οι φορείς κοινωνικής πολιτικής είναι οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης, κοινωνικής πρόνοιας, πολιτικής υγείας, πολιτικής απασχόλησης, εκπαιδευτικής πολιτικής, μεταναστευτικής πολιτικής, αντι-εγκληματικής πολιτικής, πολιτικής φύλου, στεγαστικής πολιτικής, πολιτικής περιβάλλοντος, και κοινωνικής έρευνας. Κομβικό σημείο της

κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα, αλλά και γενικότερα στην ΕΕ, αποτελεί το πρόγραμμα ΕΣΠΑ («Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης») 2014-2020, του οποίου η εφαρμογή εν μέσω της κρίσης συνέβαλε σημαντικά στην παροχή βοήθειας προς τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες ή/και ομάδες που απειλούνταν από φτώχεια, εξαθλίωση και κοινωνικό αποκλεισμό.

2.3 Κοινωνικός αντίκτυπος

Η ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας εισήγαγε νέες έννοιες στην οικονομία, όπως ο κοινωνικός αντίκτυπος, έννοια η οποία αποτελεί άλλη μια διάσταση της και αφορά την κοινωνική επιχειρηματικότητα. Δεδομένου ότι αυτή η έννοια δεν έχει μεγάλο ιστορικό χρήσης, και αποτελεί ακόμα ένα αντικείμενο μελέτης, δεν έχει αποδοθεί ένας κοινά αποδεκτός ορισμός για τον κοινωνικό αντίκτυπο. Για κάποιους οικονομολόγους, ο κοινωνικός αντίκτυπος μια κοινωνικής επιχείρησης αφορά την αξία που προκαλείται ως αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, ενώ για άλλους αφορά την αξία που βιώνουν όλα τα εμπλεκόμενα μέρη. Παράλληλα, διατυπώνεται η άποψη πως ο αντίκτυπος δεν πρέπει να περιλαμβάνει μόνο τις θετικές αλλά και τις αρνητικές επιπτώσεις.

Μια σοβαρή προσπάθεια αποσαφήνισης της έννοιας του κοινωνικού αντίκτυπου είναι αυτή των «Εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Επιχειρηματικότητα» (GECES, 2014) η οποία δημιούργησε μια υποομάδα προκειμένου να ασχοληθεί με τον κοινωνικό αντίκτυπο. Η υποομάδα αυτή αφού συνέλεξε όλες τις σχετικές απόψεις και γνώμες, προκειμένου να αποδώσει έναν όρο για γενική χρήση του κοινωνικού αντίκτυπου, κατέληξε ότι ο κοινωνικός αντίκτυπος είναι «η αντανάκλαση των κοινωνικών αποτελεσμάτων, ως μέτρο, τόσο μακροπρόθεσμα όσο και βραχυπρόθεσμα, προσαρμοσμένο για τα αποτελέσματα που θα επιτυγχάνονταν έτσι κι αλλιώς, για αρνητικές συνέπειες και για επιπτώσεις φθίνουσες με την πάροδο του χρόνου» (GECES, 2014).

Η Πράξη για την Ενιαία Αγορά II της ΕΕ αναφέρει ότι η Επιτροπή θα αναπτύξει μια μεθοδολογία για τη μέτρηση του κοινωνικοοικονομικού οφέλους που δημιουργούνται από τις κοινωνικές επιχειρήσεις. Επίσης σημειώνεται ότι είναι απαραίτητη η ανάπτυξη αυστηρών και συστηματικών μετρήσεων του αντίκτυπου των κοινωνικών επιχειρήσεων στην κοινότητα αφού είναι απαραίτητες προκειμένου να αποδειχθεί ότι η

χρήματα που επενδύονται από την ΕΕ σε κοινωνικές επιχειρήσεις αποφέρουν εισόδημα στα μέλη τους.

Στην Ελλάδα με το νόμο 4430/2016 (άρθρο 2 παρ. 9) προσδιορίζει την έννοια του κοινωνικού αντίκτυπου ορίζεται ως τη «παραγόμενη συλλογική και κοινωνική ωφέλεια που κομίζει η δραστηριότητα του Φορέα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (ΚΑΟ), όπως ορίζεται στο άρθρο 3, σε οικονομικό, περιβαλλοντικό και κοινωνικό επίπεδο στις τοπικές κοινωνίες». Ο παραπάνω ορισμός είναι το αποτέλεσμα της διαβούλευσης μεταξύ των φορέων της ΚΑΟ οι οποίοι στη συνέχεια έστειλαν τις προτάσεις τους οι οποίες υιοθετήθηκαν από τον νομοθέτη.

Η μέτρηση και η αξιολόγηση των κοινωνικών πτυχών έχει αποκτήσει σημασία με την πάροδο των ετών, ενώ υπάρχει ένα διαρκώς αυξανόμενο ενδιαφέρον για τη γνώση σχετικά με το αντίκτυπο έχει μια ενέργεια, δραστηριότητα ή απόφαση για την κοινωνία και το περιβάλλον. Οι Finsterbusch & Wolf (1981) υποστηρίζουν πως οι κοινωνικές επιπτώσεις είναι δυναμικές διαδικασίες και επομένως πρέπει να μετρώνται συνεχώς.

Ο Becker (2001) όρισε τον κοινωνικό αντίκτυπο ως τη διαδικασία προσδιορισμού των μελλοντικών συνεπειών τρεχουσών ή προτεινόμενων δράσεων, οι οποίες σχετίζονται με άτομα, οργανισμούς και κοινωνικά μακροσυστήματα. Μέσω της μέτρησης του κοινωνικού αντίκτυπου οι ιδιωτικοί οργανισμοί επιδιώκουν να διασφαλίσουν ότι ο αντίκτυπος που προκαλείται υπάρχει συνέπεια σχετικά με την αποστολή τους (Ormistonetal, 2011), ενώ για το δημόσιο τομέα είναι ένας σημαντικός παράγοντας για την καθοδήγηση των νέων πολιτικών (Reeves, 2016). Αυτά τα εργαλεία χαρακτηρίζονται ως εργαλεία αξιολόγησης κοινωνικών επιπτώσεων (Social Impact Assesements-SIA) και διαδραματίζουν βασικό ρόλο.

Ένα από τα πιο γνωστά αλλά και παλιά μέτρα ανάπτυξης είναι το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ), το οποίο η επιστήμη της οικονομίας της ανάπτυξης επισήμανε ότι δεν ήταν πλέον αρκετό και αναζήτησε πιο ακριβείς κοινωνικούς δείκτες για τη μέτρηση της ποιότητας και της ευημερία των πολιτών μιας χώρας (Hicks & Streeten, 1979),

Καθημερινά, η κοινωνία απαιτεί σαφείς απαντήσεις από τους παγκόσμιους ηγέτες σε θέματα που αφορούν ζητήματα τόσο κοινωνικά και όσο περιβαλλοντικά, καθώς και σε ζητήματα ισότητας. Αυτή η ανάγκη που έχει προκύψει αντικατοπτρίζεται στην αύξηση των εκθέσεων βιωσιμότητας (Cubilla -Montillaetal., 2019).

2.4 Μέτρηση κοινωνικού αντίκτυπου

Η μέτρηση του κοινωνικού αντίκτυπου μπορεί να χρησιμοποιηθεί από φορείς κοινωνικής πολιτικής, αλλά και από επιχειρήσεις ως εργαλείο διαχείρισης, με σκοπό τη βελτίωση των επιδόσεων τους, να έχουν πλήρη εικόνα για τις δαπάνες, αλλά και για να αναδείξουν την προστιθέμενη αξία τους. Μια πρώτη προσπάθεια μέτρησης του κοινωνικού αντίκτυπου, εντοπίζεται στις ΗΠΑ 1976, η οποία εστίασε στους τομείς της κοινωνικής ασφάλισης, της υγείας και της εργασίας (Fry, 2006). Από τότε έχουν εισαχθεί άλλες και διαφορετικοί μέθοδοι μέτρησης του κοινωνικού αντίκτυπου, οι οποίες που έχουν προταθεί κυρίως από ακαδημαϊκούς και σε ορισμένες περιπτώσεις από διεθνείς οργανισμούς και κυβερνήσεις. Δημόσια ιδρύματα και οργανισμοί σε όλο τον κόσμο έχουν αρχίσει να αφουγκράζονται την κοινωνία και όλο και περισσότερο φροντίζουν να χρησιμοποιούν κατάλληλα εργαλεία μέτρησης του κοινωνικού αντίκτυπου. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2014) προτείνει επίσης σχετικές μεθόδους και ορίζεται οφέλη της μέτρησης του κοινωνικού αντίκτυπου. Υπό αυτή την έννοια, το πρόγραμμα Horizon 2020 επιδιώκει αντιμετώπιση κοινωνικών προκλήσεων, υγείας και ευημερίας, βιώσιμης ενέργειας και άλλων θεμάτων που σχετίζονται με τη δημιουργία θετικού κοινωνικού και περιβαλλοντικού αντίκτυπου. Τέλος, η μέτρηση του κοινωνικού αντίκτυπου είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων και τη εφαρμογή καλύτερων μεθόδων επεξεργασίας πληροφοριών, παρουσίασης των αποτελεσμάτων και ανάλυση του τρόπου επηρεασμού μιας διαδικασίας λήψης αποφάσεων.

Για το λόγο αυτό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή(2009) είχε προβεί στην σύνταξη ενός οδηγού αξιολόγησης του αντίκτυπου αυτών των δράσεων για χρήση από διάφορους φορείς. Με βάση αυτό τον οδηγό, η αξιολόγηση αντίκτυπου είναι ένα σύνολο λογικών βημάτων που πρέπει να ακολουθούνται κατά την προετοιμασία προτάσεων σχετικά με μια πολιτική. Είναι μια διαδικασία που παρέχει σημαντικά στοιχεία στους πολιτικούς φορείς λήψης αποφάσεων σχετικά με τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των πιθανών επιλογών πολιτικής με την αξιολόγηση των πιθανών τους επιπτώσεων. Τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας συνοψίζονται και παρουσιάζονται στην έκθεση αξιολόγησης του αντίκτυπου (Impact Assessment).

Κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης, σύμφωνα με τον παραπάνω οδηγό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, θα πρέπει να απαντηθούν τα παρακάτω ερωτήματα (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2009) :

- Ποια είναι η φύση και το μέγεθος του προβλήματος, πώς εξελίσσεται και ποιος επηρεάζεται περισσότερο από αυτό;
- Ποιες είναι οι απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών;
- Πρέπει να συμμετάσχει η Ένωση;
- Εάν ναι, ποιους στόχους πρέπει να θέσει για την αντιμετώπιση του προβλήματος;
- Ποιες είναι οι κύριες επιλογές πολιτικής για την επίτευξη αυτών των στόχων;
- Ποιες είναι οι πιθανές οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις αυτών των επιλογών;
- Πώς συγκρίνονται οι κύριες επιλογές όσον αφορά την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή αναφορικά με τη επίλυση του προβλήματος;
- Πώς θα μπορούσε να οργανωθεί η μελλοντική παρακολούθηση και αξιολόγηση;

Παρακάτω συνοψίζονται τα βασικά βήματα μιας τέτοιας αξιολόγησης

1. Προσδιορισμός του προβλήματος

- Περιγραφή τη φύσης και της έκτασης του προβλήματος.
- Προσδιορισμός των βασικών πληθυσμούς που επηρεάζονται.
- Καθορισμός των κύριων και των υποκειμενικών αιτιών.
- Ανάπτυξη ενός σαφούς βασικού σεναρίου, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, μιας ανάλυσης ευαισθησίας και εκτίμησης κινδύνου.

2. Καθορισμός των στόχων

- Οι στόχοι που θα τεθούν πρέπει να είναι σε σχέση με το πρόβλημα και τις βαθύτερες αιτίες του.
- Θέσπιση στόχων σε διάφορα επίπεδα, από το γενικό στο ειδικό/επιχειρησιακό.
- Διασφάλιση ότι οι στόχοι είναι συνεπείς με τις υπάρχουσες πολιτικές και στρατηγικές της ΕΕ, όπως είναι οι Στρατηγικές Λισαβόνας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, σεβασμός των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων καθώς και με τις κύριες προτεραιότητες και προτάσεις της Επιτροπής.

3. Ανάπτυξη βασικών επιλογών πολιτικής

- Προσδιορισμός επιλογών πολιτικής, όπου ενδείκνυται διάκριση μεταξύ επιλογών και περιεχομένου και επιλογές για μηχανισμούς παράδοσης (ρυθμιστικές/μη κανονιστικές προσεγγίσεις).
- Έλεγχος για την αρχή της αναλογικότητας.

- Περιορισμός του εύρους των επιλογών μέσω ελέγχου για τεχνικούς και άλλους περιορισμούς και μέτρηση με βάση κριτήρια αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και συνοχής.
- Σχεδιασμός μιας μικρής λίστας δυνητικά έγκυρων επιλογών για περαιτέρω ανάλυση.

4. Αναλύστε τις επιπτώσεις των επιλογών

- Προσδιορισμός των άμεσων και έμμεσων, οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων, καθώς και της αιτιότητας τους.
- Προσδιορισμός όλων όσων επηρεάζονται ποιος επηρεάζεται, καθώς και με ποιον τρόπο.
- Αξιολόγηση των επιπτώσεων έναντι της βασικής γραμμής σε ποιοτικούς, ποσοτικούς και νομισματικούς όρους. Ανά ποσοτικοποίηση δεν είναι δυνατή, να εξηγηθεί γιατί συμβαίνει αυτό.
- Προσδιορισμός και αξιολόγηση της ωφέλειας.
- Εντοπισμός των πιθανών κινδύνων καθώς και της αβεβαιότητας των διάφορων επιλογών πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων και των εμποδίων.

5. Σύγκριση των επιλογών

- Στάθμιση των θετικών και αρνητικών επιπτώσεων για κάθε επιλογή βάσει σαφών κριτηρίων τα οποία θα πρέπει να συνδέονται με τους στόχους.
- Παρουσίαση, όπου είναι εφικτό, συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων.
- Σύγκριση μεταξύ των επιλογών ανά κατηγορία επιπτώσεων ή ανά κατηγορία επηρεαζόμενων ενδιαφερόμενων.
- Προσδιορισμός, όπου είναι δυνατό, μια προτιμώμενης επιλογής.

6. Παρακολούθηση και αξιολόγηση της πολιτικής.

- Προσδιορισμός κύριων δεικτών προόδου για τους βασικούς στόχους της πιθανής παρέμβασης.
- Ευρεία περιγραφή των πιθανών ρυθμίσεων παρακολούθησης και αξιολόγησης

Σχετικά με την αξιολόγηση του κοινωνικού αντίκτυπου όπου λαμβάνει χώρα, είναι συχνά λιγότερο καλή από την αξιολόγηση των οικονομικών ή δημοσιονομικών επιπτώσεων (TEP& CEPS, 2010)

Σε πολύ γενικές γραμμές, αυτή η μελέτη έδειξε ότι η κοινωνική ΙΑ είναι ακόμη σε αρχικό στάδιο στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Πιθανοί λόγοι είναι ότι η αξιολόγηση αυτή

είναι συχνά δύσκολο να ενσωματωθεί σε προϋπάρχουσες διαδικασίες πολιτικής, οι κοινωνικές επιπτώσεις μπορεί να είναι ιδιαίτερα δύσκολο να αξιολογηθούν. και τέλος κάποια αξιολόγηση αντίκτυπου δίνουν την κύρια έμφαση στις οικονομικές επιπτώσεις (ρητά ή σιωπηρά).

Στη μελέτη των TEP & CEPS (2010), διαπιστώθηκε ότι είναι δυνατή η αποτελεσματική αξιολόγηση του κοινωνικού αντίκτυπου ενώ παρουσιάζεται και μια λίστα δέκα προκλήσεων που κάθε χώρα πρέπει να γνωρίζει και να αντιμετωπίζει προκειμένου να δημιουργήσει ένα αποτελεσματικό σύστημα αξιολόγησης.

Μια σημαντική πρόκληση είναι η αποδοχή της ανάγκης για την αξιολόγηση του κοινωνικού αντίκτυπου. Στην περίπτωση κατά την οποία η επικρατούσα νοοτροπία χάραξης πολιτικής δεν θεωρεί την αξιολόγηση αυτή ως μια διαδικασία η οποία είναι σε θέση να προσθέσει αξία σε μια δράση, τότε μπορεί να μετατραπεί σε μια διαδικασία απλής συμπλήρωσης εγγράφων. Μια άλλη πρόκληση αφορά στην διενέργεια της κατάλληλη χρονική στιγμή. Προκειμένου μια τέτοια αξιολόγηση να εκπληρώσει πλήρως το ρόλο της, είναι απαραίτητο να ξεκινήσει αρκετά νωρίς, ως μια ολοκληρωμένη διαδικασία και όχι απλά ως μια αναφορά, η οποία θα εκτελείται παράλληλα με την δράση κοινωνικής πολιτικής και θα ενημερώνει διαρκώς την διαδικασία ανάπτυξης της.

Μια τρίτη πρόκληση αποτελεί το γεγονός ότι οι αξιολογήσεις των κοινωνικών πολιτικών εστιάζουν σε πολλούς πυλώνες ενός προγράμματος. Το αποτέλεσμα είναι να μην υπάρχει ανάλογη δέσμευση των υπευθύνων σχετικά με τον κοινωνικό αντίκτυπο, συγκριτικά με τη δέσμευση στην αξιολόγηση του οικονομικού αντίκτυπου. Σίγουρα, δεν μπορεί να αμεληθεί η σημασία της αξιολόγησης των οικονομικών αποτελεσμάτων ενός προγράμματος, αλλά όταν αυτό αφορά κοινωνική πολιτική η αξιολόγηση του κοινωνικού αντίκτυπου πρέπει να καταλαμβάνει μια πιο κεντρική θέση στην αξιολόγηση.

Ενδεχομένως, η σημαντικότερη πρόκληση είναι αυτή η οποία σχετίζεται με την ίδια την έννοια του κοινωνικού αντίκτυπου. Είναι μια έννοια η οποία είναι εξαιρετικά ευρεία και δεν είναι εύκολα κατανοητή από μη ειδικούς. Οπότε είναι δύσκολο να αξιολογήσει κάποιος κάτι το οποίο δεν το έχει κατανοήσει πλήρως. Για αυτό κρίνεται σκόπιμο να υπάρχει μια οργανωμένη καθοδήγηση όλων όσων εμπλέκονται σε διαδικασίες αξιολόγησης του κοινωνικού αντίκτυπου.

Σημαντική δυσκολία εντοπίζεται και στην επιλογή του επιπέδου ανάλυσης. Ενώ είναι γενικά αποδεκτό ότι το βάθος και το εύρος της ανάλυσης πρέπει να είναι ανάλογα με τη σημασία

της πιθανής επίπτωσης, ο καθορισμός των σχετικών κριτηρίων και μηχανισμών για τη λειτουργική εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας, τείνει να είναι αρκετά δύσκολο. Επίσης, μια αξιολόγηση δεν μπορεί να είναι αποτελεσματική χωρίς τις κατάλληλες αναλυτικές μεθόδους, τα κατάλληλα εργαλεία και φυσικά χωρίς αξιόπιστα δεδομένα. Η έλλειψη κατάλληλων εργαλείων, μοντέλων ή πηγών δεδομένων για την ποσοτική αξιολόγηση του κοινωνικού αντίκτυπου, είναι μία από τις πιο συχνά αναφερόμενες προκλήσεις για μια αποτελεσματική αξιολόγηση σε αυτό το πεδίο. Μπροστά σε αυτή τη δυσκολία, παρατηρείται το φαινόμενο οι περισσότερες αξιολογήσεις αυτού του είδους να παραμένουν καθαρά ποιοτικές και συχνά πολύ επιφανειακές.

Κάθε αξιολόγηση απαιτεί εμπειρία και σχετικές ικανότητες. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ακόμη και το ανθρώπινο δυναμικό το οποίο δεν ασχολείται συστηματικά με την κοινωνική πολιτική θα έχει τις απαραίτητες γνώσεις για τη διεξαγωγή μια αξιολόγησης κοινωνικού αντίκτυπου, είναι απαραίτητη η σχετική εκπαίδευση, καθώς και η διαρκής καθοδήγηση. Επίσης, είναι σημαντικό να υπάρχει μια διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Όταν διοχετεύεται και υποβάλλεται σε κατάλληλη επεξεργασία, η και ανατροφοδότηση από τα ενδιαφερόμενα μέρη παρέχει τη δυνατότητα όχι μόνο έναν αποτελεσματικό μηχανισμό ποιοτικού ελέγχου, αλλά μπορεί επίσης να είναι μια σημαντική πηγή δεδομένων και πληροφοριών για την ανάλυση των κοινωνικών επιπτώσεων ενός σχετικού προγράμματος.

Ο κύριος ρόλος κάθε αξιολόγησης είναι να βοηθήσει τους υπεύθυνους να λάβουν αποφάσεις. Σε επίπεδο κοινωνικής πολιτικής, η αξιολόγηση του κοινωνικού αντίκτυπου είναι να ενημερώσει όσους εμπλέκονται σε διαδικασίες χάραξης κοινωνικής πολιτικής, και κυρίως την πολιτική ηγεσία των αρμόδιων Υπουργείων. Ωστόσο, η πραγματική χρήση αυτών των αξιολογήσεων από τους πολιτικούς ως βοήθημα για τη λήψη αποφάσεων είναι μάλλον αρκετά περιορισμένη. Τέλος, μια σημαντική πρόκληση στο επίπεδο της αξιολόγησης του κοινωνικού αντίκτυπου των δράσεων και των προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής, είναι η ποιότητα αυτών των αξιολογήσεων. Όταν μια αξιολόγηση δεν είναι σωστά σχεδιασμένη τότε δεν μπορεί να παρέχει καμία βοήθεια στο επίπεδο λήψης αποφάσεων. Οι αποτελεσματικοί (εσωτερικοί ή εξωτερικοί) μηχανισμοί ποιοτικού ελέγχου είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της ποιότητας μιας αξιολόγησης αντίκτυπου. Και ενώ οι αξιολογήσεις σε άλλα πεδία έχουν βελτιωθεί σημαντικά, η κοινωνική διάσταση δεν φαίνεται να ελκύει το ίδιο ενδιαφέρον συγκριτικά με άλλα πεδία ενδιαφέροντος όπως είναι για παράδειγμα η αξιολόγηση των οικονομικών επιπτώσεων.

Στο ελληνικό πλαίσιο, ο νόμος 4430/2016 (άρθρο 2 παρ. 10) αναφέρεται στο «Εργαλείο Μέτρησης Κοινωνικού Αντίκτυπου» το οποίο και ορίζει ως ένα μοντέλο παρακολούθησης του κοινωνικού αντίκτυπου, που ο κάθε φορέας μπορεί να το συμπληρώνει με σκοπό τη βελτίωση των διαδικασιών λειτουργίας του και την ενδυνάμωση των δραστηριοτήτων του. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει συλλέξει τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται πιο συχνά οι οποίες είναι η ανάλυση κόστους-οφέλους, η ταξινομική αξιολόγηση, η κοινωνική λογιστική SAA, η EVPA, η SROI, και το «Εργαλείο Μέτρησης του Κοινωνικού Αντίκτυπου».

Η μέτρηση του κοινωνικού αντίκτυπου είναι πολύ σημαντική για κοινωνικές επιχειρήσεις αλλά και φορείς κοινωνικής πολιτικής ώστε να διαπιστωθεί αν και κατά πόσο οι δράσεις τους είναι σε θέση να συμβάλουν στην αλλαγή της κοινωνίας προς όφελος των πολλών, καθώς και το αν επηρεάζεται ή όχι η κοινωνία από την ύπαρξη τους, καθώς και ποια είναι η κοινωνική αξία παράγουν. Η μέτρηση του κοινωνικού αντίκτυπου είναι σημαντική αφού παρέχει την δυνατότητα για ανάπτυξη ρεαλιστικών στόχων, βελτίωση των επιδόσεων, ιεράρχηση των αποφάσεων τους, αλλά και για να μπορέσουν να έχουν πρόσβαση σε οικονομικούς πόρους και ιδιαίτερα για τις κοινωνικές επιχειρήσεις, πρόσβαση σε αγορές κεφαλαίων (Nichols,2007).

Επίσης είναι και ένα εργαλείο που παρέχει την δυνατότητα βελτίωσης της εικόνας των σχετικών φορέων, όσο και των τρόπων που χρησιμοποιούν προκειμένου να κάνουν γνωστό το έργο τους. Επίσης παρέχει τη δυνατότητα για ακριβή προσδιορισμό του κοινωνικού τους στόχου, καθώς και για καλύτερη οργάνωση των δράσεων τους. Η μέτρηση του κοινωνικού αντίκτυπου βοηθά τους φορείς να εντοπίσουν τους χρήστες των δράσεων τους, καθώς και να αποτυπώσουν τις αλλαγές που προκαλούν οι δράσεις των διάφορων κοινωνικών φορέων. Παράλληλα, τους βοηθά να εντοπίσουν τις όποιες αρνητικές επιπτώσεις, προκειμένου να τις εξαλείψουν, καθώς και τα σημεία που χρήζουν βελτίωσης.

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, το “Εργαλείο Μέτρησης Κοινωνικού Αντίκτυπου” αποτελεί μια μέθοδο υπολογισμού και αποτύπωσης των κοινωνικών συνεπειών μιας κοινωνικής επιχείρησης, με σκοπό τον προσδιορισμό της συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας που δημιουργεί η επιχείρηση. Η μέθοδος βασίζεται σε ένα σύνολο απλών ερωτημάτων τα οποία καλούνται να απαντήσουν τα εμπλεκόμενα μέρη της επιχείρησης. Τα ερωτήματα δίνουν την ευκαιρία στην επιχείρηση να προσδιορίσει επακριβώς τον κοινωνικό της σκοπό, να οργανώσει τις δραστηριότητες της, να εντοπίσει αυτούς, στους οποίους απευθύνεται και ποιους αφορούν οι δραστηριότητες της, να καταγράψει τις αλλαγές που επιφέρουν οι δράσεις της στα ενδιαφερόμενα μέρη και πως αυτά τις αξιολογούν. Επίσης

βοηθά τις κοινωνικές επιχειρήσεις να αναγνωρίζουν την επίδραση της αλλαγής, αφού ενδέχεται να υπάρχουν και αρνητικές συνέπειες, καθώς και αν οι αλλαγές είναι μακροχρόνιες, αν υπάρχουν τομείς που χρίζουν ενισχύσεως, ποια είναι η δυνητική έκταση του αντίκτυπου και ποιος είναι ο βαθμός που θα είχε πραγματοποιηθεί η αλλαγή χωρίς την συμβολή της επιχείρησης. Υπάρχει η δυνατότητα τα αποτελέσματα που θα εξαχθούν είναι ωφέλιμα για τον φορέα ή την επιχείρηση . Διότι μπορεί να γίνει αντιληπτό στα μέλη της επιχείρησης ή του φορέα πως οι δραστηριότητες αντανακλούν και επηρεάζουν στην κοινωνία και ποιος είναι ο αντίκτυπος τους ,η μέθοδος διατίθεται στους ενδιαφερόμενους μέσα από την σελίδα της ΚΑΛΟ (<https://kalo.gov.gr/>) .

Κεφάλαιο 3 Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης

3.1. Ιστορική αναδρομή

Ως πρόδρομος των ΚΔΑΠ θεωρούνται οι «Μονάδες Φροντίδας και Απασχόλησης Νηπίων και Παιδιών» (ΦΕΚ 645, τεύχος Β', 31/7/1997) , οι οποίες ιδρύθηκαν στην Ελλάδα το 1997. Σε αυτές τις πρώιμες δομές απασχόλησης των παιδιών το ωράριο εργασίας, όπως και ο μισθός, όσων απασχολούνταν σε αυτές καθορίζονταν από συλλογικές συμβάσεις. Παράλληλα, υπήρξε και η υποχρέωση εκπροσώπησης των εργαζομένων στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω του/της Διευθυντή/ντριας της δομής, κάτι το οποίο πλέον δεν υφίσταται. Οι συγκεκριμένες δομές ήταν όλες δημόσιες, πλην εξαιρέσεων που αφορούσαν Σωματεία και Φιλανθρωπικούς Συλλόγους. Το 1999, σημειώνεται μια σημαντική αλλαγή όταν και επιτράπηκε η ίδρυση αντίστοιχων δομών και από φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (ΦΕΚ 2255, τεύχος Β', 31/12/1999). Πρακτικά αυτό το βήμα ήταν ο προάγγελος ίδρυσης και λειτουργίας των ιδιωτικών ΚΔΑΠ, τα οποία γνώρισαν μια ιδιαίτερη άνθηση την περίοδο της οικονομικής κρίσης.

Το 2001 ιδρύονται τα ΚΔΑΠ, καθορίζεται με σαφήνεια ο σκοπός τους, το ωράριο των εργαζομένων το οποίο συνδέθηκε με το ωράριο των σχολείων, όπως και τα κριτήρια εισαγωγής των παιδιών. Στα ΚΔΑΠ έχουν προτεραιότητα οι οικογένειες με χαμηλό εισόδημα, οι μονογονεϊκές οικογένειες καθώς και οι οικογένειες με άτομα με αναπηρία(ΦΕΚ 1397, τεύχος Β', 22/10/2001). Η πιο ριζική αλλαγή στο νομικό καθεστώς των ΚΔΑΠ σημειώνεται το 2012, με την Επιτροπή Ανταγωνισμού καλείται να γνωμοδοτήσει για μια σειρά από κοινωνικές δομές, μεταξύ των οποίων και τα ΚΔΑΠ. Οι μέχρι τότε περιορισμοί στην ίδρυση των ΚΔΑΠ χαρακτηρίζονται από την επιτροπή ως αδικαιολόγητοι διότι «περιορίζουν από τη φύση τους υπέρμετρα την ανάπτυξη της ιδιωτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, χωρίς να τελούν σε εύλογη αναλογία προς κάποιον

επιδιωκόμενο επιτακτικό λόγο δημοσίου συμφέροντος. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται να προβλεφθεί ότι οι υπό εξέταση προνοιακές δομές δύνανται να είναι και κερδοσκοπικού χαρακτήρα». (ΦΕΚ 2618, τεύχος Β', 22/9/2012).

Εκείνη την εποχή, οι δομές ΚΔΑΠ στην Ελλάδα ήταν μόλις 195, ενώ τα ΚΔΑΠ ΜΕΑ «Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες» ήταν μόλις 34. Την ίδια περίοδο καθορίζεται το φάσμα ηλικίας παιδιών (από 5-12) τα οποία γίνονται δεκτά σε αυτά, καθώς και το ότι οι συγκεκριμένες δομές θα πρέπει να δέχονται και παιδιά με ελαφρά κινητικά ή αισθητηριακά προβλήματα. Αυτή η προϋπόθεση έδωσε ουσιαστικά προβάδισμα στις ιδιωτικές δομές, ενώ ο μόνος περιορισμός που τίθεται, αναφορικά με την ίδρυση ενός ΚΔΑΠ, είναι ότι πρέπει να γίνεται από νομικό και όχι φυσικό πρόσωπο, κατάσταση που θα άλλαξε μόλις ένα χρόνο μετά [7], οπότε πλέον δεν υπάρχει κανένας περιορισμός (ΦΕΚ 921, τεύχος Β' 16/4/2013).

3.2. Σκοπός και καθεστώς λειτουργίας των ΚΔΑΠ

Η ΕΕ σε μια προσπάθεια ενίσχυσης των θεμελιωδών δικαιωμάτων των παιδιών, όπως η ευημερία τους, το δικαίωμα τους σε δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, η ενασχόληση τους με ψυχαγωγικά παιχνίδια, η συμμετοχή τους στην πολιτιστική και καλλιτεχνική ζωή, αλλά η κοινωνική ένταξη και προστασία των παιδιών χρηματοδότησε την ίδρυση των συγκεκριμένων δομών. Οι δομές αυτές όμως δεν ωφελούν μόνο τα παιδιά αλλά αποτελούν και μια σημαντική μορφή άμβλυσης των διακρίσεων, αφού προστατεύουν το δικαίωμα στην εργασία, παρέχοντας στους γονείς μια σημαντική βοήθεια.

Επί του παρόντος δεν υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο πλαίσιο σχετικά με τη λειτουργία των ΚΔΑΠ, αφού εξαρτάται από το καταστατικό λειτουργίας της κάθε δομής, αρκεί αυτό να μην ξεφεύγει από τον ευρύ σκοπό όπως αυτός ορίζεται στα ΦΕΚ. 1397, τεύχος Β', 22/10/2000. Συγκεκριμένα αναφέρεται πως ο «Σκοπός τους είναι η απασχόληση των παιδιών εκτός σχολικού ωραρίου, η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους με την ατομική – οργανωμένη δραστηριότητα ή μέσα από οργανωμένες ομάδες εργαστηρίων καθώς και η εξυπηρέτηση των γονέων».

Επομένως υπάρχουν ΚΔΑΠ τα οποία δέχονται παιδιά καθ' όλο το οκτάωρο, ενώ άλλα έχουν δύο τετράωρες βάρδιες λειτουργίας, κυρίως ιδιωτικές δομές. Κατά το χρόνο παραμονής τους σε αυτά, τα παιδιά είτε μπορούν να παίξουν ελεύθερα, είτε να ασχοληθούν με άλλες δραστηριότητες οι οποίες προετοιμάζονται από τους εκπαιδευτικούς, αλλά ακόμα και να προετοιμάσουν τις εργασίες τους για το σχολείο. Αυτός

ο ασαφής ρόλος των ΚΔΑΠ, είχε για μεγάλο χρονικό διάστημα οδηγήσει στο φαινόμενο να λειτουργούν ως ΚΔΑΠ διάφοροι χώροι από φροντιστήρια ξένων γλωσσών, έως και ακαδημίες ποδοσφαίρου και άλλων αθλημάτων.

Όσοι γονείς δεν εντάσσονται στο πρόγραμμα «Πρωώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση καθώς και για την πρόσβαση παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία, σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης» δεν είναι δικαιούχοι των σχετικών voucher's, έχουν την δυνατότητα να εγγράψουν τα παιδιά τους σε κάποιο ΚΔΑΠ, καταβάλλοντας μηνιαία δίδακτρα ως αντίτιμο. Οι γονείς που δικαιούνται voucher μπορούν να εγγράψουν τα παιδιά τους σε ΚΔΑΠ της επιλογής τους, χωρίς την καταβολή επιπλέον αντίτιμου. Παρατηρήθηκε όμως και το φαινόμενο διάφορα ιδιωτικά ΚΔΑΠ να λαμβάνουν και δίδακτρα για κάποιες δραστηριότητες, όπως η προετοιμασία για το σχολείο, κάτι το οποίο απαγορεύεται ρητά από τη σχετική από τη νομοθεσία.

Σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) Γ.Π.Δ11 οικ./31252/2021 (ΦΕΚ 2332/Β/2-6-2021), ορίζονται όλες οι λεπτομέρειες για την λειτουργία των ΚΔΑΠ. Συγκεκριμένα αναφέρεται :

«Σκοπός των δομών είναι η δημιουργική απασχόληση των παιδιών και η προαγωγή των δεξιοτήτων τους, με την εφαρμογή σύγχρονων παιδαγωγικών πρακτικών και οργανωμένων εξατομικευμένων και ομαδικών δραστηριοτήτων για την υποστήριξη της σωματικής, νοητικής, συναισθηματικής και κοινωνικής ανάπτυξής τους και της εξοικείωσής τους με τις νέες τεχνολογίες και με μορφές έκφρασης και επικοινωνίας, όπως το παιχνίδι, το τραγούδι, η ζωγραφική, η μουσική, ο χορός, ο αθλητισμός, οι τέχνες και η συζήτηση, ως μέσων καθοριστικών για την πολύπλευρη ανάπτυξη κάθε παιδιού και την κοινωνικοποίησή του».

Ως δημιουργική απασχόληση των παιδιών, σύμφωνα με την ίδια ΚΥΑ, νοούνται και δράσεις οι οποίες είναι σε θέση «να προάγουν υγιή πρότυπα κοινωνικής ανάπτυξης και διαβίωσης». Τέτοιες δράσεις μπορεί να εστιάζουν στην καλλιέργεια του σεβασμού στη διαφορετικότητα, στην ενημέρωση και στις πρακτικές αντιμετώπισης περιστατικών βίας και εκφοβισμού, στην προαγωγή του εθελοντισμού, στο σεβασμό στο περιβάλλον, αλλά και στο πολιτιστικό περιβάλλον. Επίσης, εστιάζουν στην ανάδειξη της ωφέλειας της υγιεινής διατροφής, αλλά και στην ενημέρωση για την πρόληψη της κάθε μορφής κακοποίησης. Αρχίζοντας από το Σεπτέμβριο, τα ΚΔΑΠ υποχρεούνται να οργανώνουν δράσεις για την εκπλήρωση των παραπάνω επιμέρους σκοπών, τουλάχιστον μία φορά ανά τρίμηνο.

Παράλληλος στόχος των Κ.Δ.Α.Π. είναι «η ενίσχυση της εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, στηρίζοντας την ένταξη ή την παραμονή των γονέων των φιλοξενούμενων παιδιών στην αγορά εργασίας», ενώ στην κοινωνική τους αποστολή «εντάσσεται και η παροχή υποστήριξης στα φιλοξενούμενα παιδιά για τη μελέτη των σχολικών μαθημάτων της επόμενης ημέρας». Με την παραπάνω αναφορά γίνεται ξεκάθαρη η διττή ωφέλεια γονέων και παιδιών.

Στην ίδια ΚΥΑ αναφέρεται επίσης ότι «Τα Κ.Δ.Α.Π. δεν δύνανται να λειτουργούν ως φροντιστήρια μαθημάτων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ή ως φροντιστήρια διδασκαλίας ξένων γλωσσών με στόχο την πιστοποίηση του επιπέδου επάρκειας των γνώσεων των παιδιών, η δε λειτουργία τους δεν δύναται να ταυτίζεται με αυτή των αθλητικών σωματείων, των οργανωμένων χώρων άσκησης αποκλειστικά αθλητικών δραστηριοτήτων, των σχολών κλασσικού και σύγχρονου χορού ή των σχολών εκμάθησης πολεμικών και συναφών τεχνών», ξεκαθαρίζοντας το έως τότε θολό τοπίο εξαιρώντας από το δικαίωμα ίδρυσης ΚΔΑΠ, ιδιωτικούς φορείς ξένους προς τον ουσιαστικό σκοπό των ΚΔΑΠ. Επισημαίνεται επίσης πως οι υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης πρέπει να είναι πολύπλευρες. Για αυτό το λόγο το κάθε παιδί πρέπει να απασχολείται σε εβδομαδιαία βάση σε τουλάχιστον τρεις διαφορετικές και μη συναφείς μεταξύ τους δημιουργικές δραστηριότητες, πλέον όσων προβλέπονται αναλυτικά.

Αναφορικά με τους φορείς ίδρυσης και λειτουργίας των ΚΔΑΠ, αυτοί μπορεί να είναι οι Δήμοι και τα νομικά τους πρόσωπα, καθώς και «Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου», τα οποία αναφέρουν στο καταστατικό τους ως σκοπό την προστασία της παιδικής ηλικίας, τα «Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας» του άρθρου 9 του ν. 4109/2013 (Α' 16), αλλά και φυσικά πρόσωπα και «Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου», κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα. Για τη νόμιμη λειτουργία απαιτείται προηγουμένως η έκδοση άδειας λειτουργίας από την αρμόδια υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας, αφού πρώτα γίνει αυτοψία στο ακίνητο που θα στεγάζεται το υπό αδειοδότηση ΚΔΑΠ.

Αναφορικά με το ωράριο λειτουργίας των ΚΔΑΠ, αυτό αρχίζει μετά τη λήξη του σχολικού ωραρίου των σχολείων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και μπορεί να λειτουργεί σε 2 βάρδιες το ανώτερο, όχι περισσότερες από 4 ώρες η καθεμία, ενώ δεν επιτρέπεται να λήγει μετά τις 10.00 μ.μ. Ο αριθμός των παιδιών που φιλοξενούνται σε ένα ΚΔΑΠ είναι ανάλογος του εμβαδού των αιθουσών του και δε καμία περίπτωση δεν υπερβαίνει τον οριζόμενο στην άδεια λειτουργίας συνολικό αριθμό παιδιών που φιλοξενούνται σε αυτό.

Οι δομές των ΚΔΑΠ συμβάλουν στην κοινωνική πολιτική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στηρίζοντας τις οικογένειες για δωρεάν απασχόληση των παιδιών τους μετά το σχολείο. Καθώς και μέσα από τη του διασφαλίζεται η στήριξη των ωφελούμενων στην ισότιμη πρόσβασή τους στην εργασία.

3.3. Τα ΚΔΑΠ του Δήμου Ασπροπύργου

Ο Δήμος Ασπροπύργου είναι δήμος της περιφέρειας Αττικής. Συνορεύει με τους δήμους Ελευσίνας και Φυλής. Η έκτασή του είναι 101,9 τετραγωνικά χιλιόμετρα και ο πληθυσμός του 27.741 κάτοικοι. Ο δήμος παρέμεινε αμετάβλητος μετά την εφαρμογή του σχεδίου «Καλλικράτης».

Με εξαίρεση την παραλία, η παράκτια ζώνη του δήμου Ασπροπύργου καταλαμβάνεται από εκτεταμένες βιομηχανικές μονάδες, που εγκαταστάθηκαν στην περιοχή ως επί το πλείστον κατά τις δεκαετίες 1950 και 1960. Οι πιο σημαντικές από αυτές είναι τα «Ελληνικά Διυλιστήρια Ασπροπύργου» και τα «Τσιμέντα Χάλυψ». Η εγκατάσταση μικρών και μεγάλων εργοστασίων στον Ασπρόπυργο άλλαξε δραστικά τη φυσιογνωμία της περιοχής, που από κατεχοχήν αγροτική μετατράπηκε σε βιομηχανική.

Η κοινωνία του Ασπροπύργου έχει πολυπολιτισμικό χαρακτήρα, ο οποίος είναι αποτέλεσμα της βιομηχανικής ανάπτυξης της περιοχής, σε συνδυασμό με τα κύματα εσωτερικής και εξωτερικής μετανάστευσης των τελευταίων δεκαετιών. Χαρακτηριστική είναι και η μεγάλη αύξηση του πληθυσμού, που ακολούθησε τη μεταναστευτική κίνηση ως φυσική συνέπεια. Κατά την απογραφή του 1981, ο δήμος αριθμούσε 12.541 κατοίκους. Δέκα χρόνια αργότερα, ο πληθυσμός ανήλθε στους 15.034, ενώ το 2001 καταμετρήθηκαν 27.741 δημότες. Η πλειονότητα αυτών απασχολείται στη βιομηχανία και στον τομέα παροχής υπηρεσιών, ενώ οι αγρότες δεν ξεπερνούν πλέον το 10%. Οι παλαιότεροι κάτοικοι του Ασπροπύργου διαβιούν στην κυρίως πόλη, ενώ στην παραλία έχουν εγκατασταθεί Αρκάδες, που ήρθαν να δουλέψουν στα «Τσιμέντα Χάλυψ» κατά τη δεκαετία του 1930. Στην Γκορυσά και Άνω και Κάτω Φούσα ζουν επαναπατρισθέντες Πόντιοι, όπως και στη Νέα Ζωή και στις συνοικίες Νεόκτιστα και Ρουπάκι εργατοτεχνικό προσωπικό από διάφορες περιοχές της Ελλάδας. (www.dimosaspropyrgou.gr.)

Στα πλαίσια της κοινωνικής και πολιτιστικής στρατηγικής του Δήμου Ασπροπύργου λειτουργούν ΚΔΑΠ τα οποία διοικούνται από την Κοινοφελή Επιχείρηση Δήμου Ασπροπύργου (ΚΕΔΑ).

Η ΚΕΔΑ είναι ένα Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, κάθε δήμος ή Κοινότητα μπορεί να συστήσει δημοτική ή κοινοτική κοινωφελή επιχείρηση με σκοπό την οργάνωση λειτουργιών ή δραστηριοτήτων και την παροχή υπηρεσιών συναφών ή συνδεόμενων με τις αρμοδιότητές τους, που αναφέρονται στους τομείς της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, της παιδείας, του πολιτισμού, του αθλητισμού και του περιβάλλοντος.

Είναι δυνατή από την κοινωφελή επιχείρηση η παράλληλη επιδίωξη περισσότερων σκοπών, κατά τα ανωτέρω, οι οποίοι είναι μεταξύ τους συναφείς και σε κάθε περίπτωση δεν έχουν εμπορικό ή βιομηχανικό χαρακτήρα. "Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή κοινωφελούς επιχείρησης σε άλλες επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής.

Η ΚΕΔΑ συμμετέχει στο πρόγραμμα Εναρμόνισης Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής» προσφέροντας τις υπηρεσίες των ΚΔΑΠ από το 2008 έως και σήμερα. Η συμμετοχή των Παιδιών στα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης (ΚΔΑΠ) έχει αυξητική τάση από 20 παιδιά που ήταν τη σχολική χρονιά 2016-2017, έφτασαν περισσότερα από 500 παιδιά (2018-2019) στα 5 κέντρα που λειτουργεί η Κοινωφελής Επιχείρηση του Δήμου Ασπροπύργου (ΚΕΔΑ). (www.kedaspropyrgos.gr)

Τα 5 Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) λειτουργούν:

1ο Κ.Δ.Α.Π., οδός Σαχτούρη και Δοϊράνης 8

2ο Κ.Δ.Α.Π., οδός Γκορυσάς (10ο Δημοτικό Σχολείο Ασπροπύργου)

3ο Κ.Δ.Α.Π., οδός Αθ. Τσίγγου, Γερμανικά (3ο Δημοτικό Σχολείο Ασπροπύργου)

4ο Κ.Δ.Α.Π., Λ. Δημοκρατίας, (1ο Δημοτικό Σχολείο Ασπροπύργου)

5ο Κ.Δ.Α.Π., Ρουπάκι, (11ο Δημοτικό Σχολείο Ασπροπύργου)

Όπως αναφέρεται στη σχετική ιστοσελίδα της Κοινωφελούς Επιχείρησης Δήμου Ασπροπύργου (ΚΕΔΑ) (<https://www.kedaspropyrgos.gr/κδαπ>), στην οποία υπάγονται τα ΚΔΑΠ, στα όρια του Δήμου λειτουργούν 5 Κέντρα. Οι συγκεκριμένες δομές είναι ξεκάθαρα απαραίτητες στους κατοίκους, αφού όπως αναφέρεται από τα 20 παιδιά που φιλοξενούσε το ένα ΚΔΑΠ τη σχολική χρονιά 2016-2017, έφτασε τη σχολική χρονιά να φιλοξενούνται περισσότερα από 500 παιδιά στα 5 Κέντρα.

Τα ΚΔΑΠ προάγουν το πολιτισμό μέσα από τη διοργάνωση πολιτιστικών δράσεων όπως παραστάσεις και εκθέσεις αλλά και παράγουν και πολιτιστικό έργο καθημερινά μέσα από το πρόγραμμα φιλοξενίας των παιδιών στο ΚΔΑΠ.

Οι συγκεκριμένες δομές είναι ξεκάθαρα απαραίτητες στους κατοίκους, αφού όπως αναφέρεται από τα 20 παιδιά που φιλοξενούσε το ένα ΚΔΑΠ τη σχολική χρονιά 2016-2017, έφτασε τη σχολική χρονιά να φιλοξενούνται περισσότερα από 500 παιδιά στα 5 Κέντρα. Τα παιδιά σε αυτά «μαθαίνουν μέσα από το παιχνίδι, τη διασκέδαση και τη δημιουργία». Συγκεκριμένα μαθαίνουν «μουσική, θεατρικό παιχνίδι, παραδοσιακούς και μοντέρνους χορούς, εικαστικά και σκάκι, ενώ παρουσιάζουν το έργο τους στη γιορτή των Χριστουγέννων, και στο τέλος της σχολικής χρονιάς το καλοκαίρι».

ΜΕΡΟΣ II: Μεθοδολογία και Έρευνα

Κεφάλαιο 4 Η μεθοδολογία της έρευνας

4.1 Θεωρία της Αλλαγής, σκοπός, στόχοι και ερευνητικά ερωτήματα

Μια θεωρία της αλλαγής δείχνει την πορεία από τις ανάγκες στις δραστηριότητες, στα αποτελέσματα, στον αντίκτυπο. Περιγράφει την αλλαγή και τα βήματα που περιλαμβάνονται στην πραγματοποίηση αυτής της αλλαγής. Οι θεωρίες αλλαγής απεικονίζουν επίσης τις υποθέσεις που κρύβονται πίσω από αιτιολόγηση και, όπου είναι δυνατόν, αυτές οι υποθέσεις υποστηρίζονται από στοιχεία.

Μια καλή θεωρία της αλλαγής μπορεί να αποκαλύψει:

- Εάν οι δραστηριότητες έχουν νόημα, δεδομένων των στόχων
- Εάν υπάρχουν δραστηριότητες του Οργανισμού που δεν βοηθούν την επίτευξη των στόχων
- Ποιες δραστηριότητες και αποτελέσματα μπορεί να επιτύχει ο Οργανισμός με ίδια μέσα και ποιες όχι
- Τον τρόπο μέτρησης του αντίκτυπου (Clark, 2012). Η ανάπτυξη και η χρήση μίας θεωρίας αλλαγής βοηθά στον προγραμματισμό και το σχεδιασμό παρεμβάσεων και στην παρακολούθηση του έργου. Μια θεωρία της αλλαγής αποτελεί τη βάση για την ανάπτυξη του πλαισίου παρακολούθησης, καθώς απαιτεί από εσάς να διατυπώσετε με σαφήνεια τον τρόπο με τον οποίο οι δραστηριότητές σας αναμένεται να οδηγήσουν σε αποτελέσματα, αποτελέσματα και τελικά αντίκτυπο. Οι αλλαγές στις οποίες αναμένετε να συνεισφέρετε διατυπώνονται ως τα αποτελέσματα και τα αποτελέσματα.

Η αφήγηση περιγράφει τη λογική ή τη θεωρία που κρύβεται πίσω από το έργο. Αυτό περιλαμβάνει τη δήλωση του προβλήματος, το πλαίσιο, τα αποτελέσματα, την επιλογή των δραστηριοτήτων, τις σχέσεις αιτίου-αποτελέσματος και τις υποκείμενες παραδοχές. Ο καθορισμός μιας Θεωρίας Αλλαγής για το έργο βοηθά να διασφαλίσετε ότι οι εισροές και οι δραστηριότητές σας οδηγούν σε απτά αποτελέσματα που αθροίζονται στην επιθυμητή αλλαγή. Μια τεχνικά ορθή Θεωρία της Αλλαγής βασίζεται στην επαρκή έρευνα και στην απόκτηση γνώσεων και προοπτικών για το πώς συμβαίνει η αλλαγή σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο χώρας. Βασίζεται επίσης σε γνώμες ειδικών και προοπτικές σχετικά με το τι είναι πιθανό να λειτουργήσει. Μια υγιής διαδικασία συνεπάγεται ότι υπάρχουν ευκαιρίες για τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη να συμμετάσχουν στην ανάπτυξη της Θεωρίας της Αλλαγής. Όσο πιο συγκεκριμένα διατυπώνονται (συμπεριλαμβανομένου του «ποιος» και «τι»), τόσο πιο εύκολο θα είναι να εντοπιστούν σημαντικοί δείκτες για την παρακολούθηση αυτών των αλλαγών (Harries E., Hodgson L., Noble J, 2014)

Στην περίπτωση μας τα ενδιαφερόμενα μέρη είναι: οι μαθητές των ΚΔΑΠ, οι γονείς παιδιών που συμμετέχουν, εκπαιδευτικοί ,Κ.Ε.Δ.Α (Κοινωνικής Επιχείρηση Δήμου Ασπροπύργου δημότες και κάτοικοι του δήμου.

Οι υποθέσεις

Η παρακολούθηση των παιδιών στα ΚΔΑΠ δημιουργεί πολλά οφέλη όσον αφορά την κοινωνικοποίηση των παιδιών, στην αντιμετώπιση μαθησιακών προβλημάτων κ.α

Οι γονείς των ωφελούμενων παιδιών αισθάνονται συναισθηματική ασφάλεια ότι το παιδί τους βρίσκεται σε ασφαλές περιβάλλον, και ακολουθεί η κοινωνική ασφάλεια και σταθερότητα.

Οι γονείς των ωφελούμενων παιδιών αποκτούν ελεύθερο προσωπικό χρόνο.

Οι άνεργοι γονείς των ωφελούμενων παιδιών έχουν περισσότερο χρόνο για αναζήτησης εργασίας αλλά και απαλλάσσονται από την πληρωμή επιπλέον εξωσχολικών δραστηριοτήτων των παιδιών.

Η έλλειψη προσωπικού και η συνεχόμενη μετακίνηση του δυσχεραίνει την ομαλή λειτουργία των ΚΔΑΠ Ασπροπύργου τους.

Τα ΚΔΑΠ επιδρούν θετικά στους δημότες του Δήμου Ασπροπύργου και συνεισφέρουν στην μείωση της παραβατικότητας και της βίαιης συμπεριφοράς αλλά και παρέχουν ποιοτικές υπηρεσίες στον δημότες.

Παράγοντες

Τα παιδιά και οι γονείς πρέπει να αναπτύξουν ισχυρές σχέσεις εμπιστοσύνης και ειλικρίνειας με το προσωπικό, οι οποίες θα διευκολύνουν την επιτυχή παροχή υποστήριξης (εσωτερικός ενεργοποιητής).

Οι καθηγητές παρέχουν ποιοτικές υπηρεσίες και ενδιαφέρον πρόγραμμα προς τα παιδιά (εσωτερικός ενεργοποιητής).

Η επιτυχία εξαρτάται από την στήριξη του προγράμματος από την χρηματοδότηση από προγράμματα της κυβέρνησης αλλά και του ίδιου του Δήμου (εξωτερικός ενεργοποιητής) .

Στοιχεία (αποδείξεις)

Στην έρευνα για τον αθλητισμό, την άσκηση και την υγεία «Developing sport-based after-school programmes using a participatory action research approach. Qualitative Research in Sport, Exercise and Health» (Holtetall., 2013), τα παιδιά από οικογένειες χαμηλού εισοδήματος είναι πιο πιθανό να είναι σωματικά ανενεργά και να κάνουν καθιστικές αναζητήσεις από τα παιδιά από οικογένειες υψηλότερου εισοδήματος (Janssenetall, 2006). Συχνά υπάρχει αδιέξοδο λόγω έλλειψης οικονομικών πόρων για την καταβολή ποσών εγγραφής και άλλων σχετικών δαπανών που περιορίζουν τη συνεχή συμμετοχή. Επιπλέον, για οικογένειες που ζουν σε γειτονίες χαμηλού εισοδήματος, οι ανησυχίες για την ασφάλεια ενδέχεται να περιορίσουν το χρόνο που περνούν τα παιδιά παίζοντας σε εξωτερικούς χώρους. Τα παιδιά έχουν την ανάγκη για πιο προγραμματισμένα και εποπτευόμενα από ενήλικες προγράμματα σε περιοχές χαμηλού εισοδήματος. Τα προγράμματα μετά το σχολείο μπορούν, επομένως, να παρέχουν οικονομικά προσιτές και ασφαλείς θέσεις για παιδιά από οικογένειες χαμηλού εισοδήματος για σωματική άσκηση (Active Healthy Kids Canada 2012). Η συγκεκριμένη έρευνα μπορεί να προσφέρει μια πλατφόρμα πληροφοριών που θα συμβάλλει στον μελλοντικό προγραμματισμό για δημιουργική απασχόληση μετά το σχολείο. Δεν παρέχει όμως σχέδια βιώσιμων στρατηγικών για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας αυτών των δραστηριοτήτων τα οποία θα μπορούσαν να εμβαθύνουν στον σχεδιασμό, την εκπόνηση, την παρακολούθηση και την παροχή αυτών των δράσεων. Παρουσιάζεται δηλαδή ένα κενό μεταξύ θεωρητικής και πρακτικής προσέγγισης του ερευνητικού αντικειμένου, πράγμα το οποίο μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο μελέτης σε μεταγενέστερη έρευνα.

Σύμφωνα με το ερευνητικό άρθρο των Fukkink, and Boogaard(2020) με τίτλο «Pedagogical quality of after schoolcare: Relaxation and orenrichment?» η φροντίδα μετά το σχολείο γνώρισε εκρηκτική ανάπτυξη σε πολλές χώρες. Από το 2014 υπήρχαν περισσότερες από

6.300 εγκαταστάσεις φροντίδας μετά το σχολείο στις Κάτω Χώρες, στις οποίες παρακολούθησαν το 16% των παιδιών ηλικίας 4 έως 12 ετών. Τα προγράμματα φροντίδας μετά το σχολείο πρέπει να προσφέρουν στα παιδιά ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, όπως ο αθλητισμός και οι δημιουργικές δραστηριότητες, σύμφωνα με τους ερωτηθέντες της ίδιας έρευνας. Στην ιδανική περίπτωση, αυτό σημαίνει ότι μια εγκατάσταση φροντίδας μετά το σχολείο θα πρέπει να έχει ένα ευρύ φάσμα υλικών και αρκετούς χώρους τόσο για ήσυχο όσο και για ενεργό παιχνίδι για συγκεκριμένες ηλικιακές ομάδες. Οι ερωτηθέντες τόνισαν επίσης το ρόλο της παιδαγωγικής στάσης. Οι φροντιστές πρέπει να ανταποκρίνονται στις παιδικές ανάγκες με ευαίσθητο τρόπο. Οι φροντιστές πρέπει επίσης να σέβονται και να ενθαρρύνουν την παιδική αυτονομία. Το παιδαγωγικό προσωπικό πρέπει να είναι σε θέση να οργανώσει το πρόγραμμα απασχόλησης, το οποίο μπορεί να είναι περίπλοκο επειδή πρέπει να συνυπάρχουν πολλές παράλληλες δραστηριότητες για να διαλέξουν τα παιδιά των διαφόρων ηλικιών τι τους αρέσει. Οι φροντιστές θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να επικοινωνούν αποτελεσματικά με τα παιδιά και να τονώνουν την ευρεία ανάπτυξη των ενδιαφερόντων και των αναγκών τους. Τέλος, το παιδαγωγικό προσωπικό πρέπει να είναι ικανό να καθοδηγεί τα παιδιά σε αλληλεπιδράσεις, με στόχο την υποστήριξη της κοινωνικής τους ανάπτυξης. Αυτές οι εξελίξεις πήραν διαστάσεις σε πολλές χώρες καθιστώντας τη φροντίδα μετά το σχολείο, μια από τις μεγαλύτερες αλλαγές στη ζωή των παιδιών του δημοτικού σχολείου τον 21ο αιώνα (Riggs & Greenberg, 2004 & Smith & Barker, 2000). Η έρευνα αυτή σε αντίθεση με τις προηγούμενες αναλύει ποιοτικά αλλά και ποσοτικά δεδομένα. Πρόκειται δηλαδή για μία σύνθεση των συμπερασμάτων του ερευνητικού πεδίου που στόχο έχει να δείξει την ποιοτική αλλά και την ποσοτική επάρκεια των μέτρων που λαμβάνονται στις συγκεκριμένες χώρες ώστε η δημιουργική απασχόληση μετά το σχολείο να παρέχει όλα τα εχέγγυα επιτυχίας των προγραμμάτων που προσφέρει. Βεβαίως όπως αναφέρουν οι ίδιοι οι δημιουργοί της εμπεριέχει έναν αριθμό περιορισμών. Στο διάγραμμα παρατήρησης για τα προγράμματα αυτά δεν καθορίζεται ο επανέλεγχος και η αξιολόγηση του όλου προγράμματος έγινε μόνο σε ένα μικρό δείγμα. Επίσης, ψυχομετρικά στοιχεία δεν καταγράφηκαν με επάρκεια και σε πολλές περιπτώσεις η αλληλεπίδραση που προσπάθησε να ερευνηθεί μεταξύ κλίματος και ανθρώπινης συμπεριφοράς αποδείχτηκε αναξιόπιστη και γι' αυτό δεν συμπεριλήφθηκε στα τελικά συμπεράσματα. Παρουσιάζεται έτσι ένα ερευνητικό επιστημονικό κενό το οποίο σε μελλοντική έρευνα σίγουρα μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο μελέτης.

Μια ακόμα πτυχή που έχει να κάνει και με την παιδική ψυχολογία αναλύεται στην έρευνα «Varieties of Self-Care: A Qualitative Look at Children's Experiences in the After-School Hours» (Belle, 1997). Μέσα από αυτή την μελέτη καταγράφονται οδηγίες για μια έρευνα για την ενασχόληση των παιδιών μετά το σχολείο. Προκύπτει δε πως μερικά παιδιά είναι μόνα τους μετά την λήξη του σχολικού ωραρίου για πολλές ώρες έως το βράδυ κάθε μέρας και άλλα για πιο σύντομες περιόδους. Προκύπτει επίσης πως αυτές τις ώρες τις περνούν κλεισμένα στα σπίτια τους με αποτέλεσμα να μην κοινωνικοποιούνται αναπτύσσοντας φιλίες μέσα από διαδικασίες διασκέδασης και παιχνιδιού. Σε αρκετές μάλιστα περιπτώσεις παιδιά, οικογενειών με χαμηλό εισόδημα, κυρίως εργατοϋπόλεων, επιβλέπουν τα μικρότερα αδέρφια τους, κάνουν ουσιαστικά δραστηριότητες ενηλίκων, πράγμα που επιδρά στην παιδική ψυχολογία τους. Ο εγκλεισμός στο σπίτι και η απουσία συντονισμένης δημιουργικής απασχόλησης συντελεί στην κοινωνική απόρριψη αλλά και στην συναισθηματική απομόνωση σύμφωνα με την ανωτέρω έρευνα. Η έρευνα αυτή πρωτοτυπεί σε σχέση με τις προηγούμενες διότι αναδεικνύει έναν σοβαρό ρόλο που πολλά παιδιά αναγκάζονται να αναλάβουν μετά το σχολείο παρά τη σχετικά μικρή τους ηλικία. Αναδύεται ένα σοβαρό υπαρκτό πρόβλημα της σημερινής κοινωνίας, το οποίο επιφέρει σημαντική επίδραση τόσο στην ωρίμανση του χαρακτήρα όσο όμως και στον ψυχισμό του ίδιου του παιδιού. Δεν θέτει όμως συγκεκριμένες ερωτήσεις για το πώς επί παραδείγματι τα παιδιά κατανοούν τις ευθύνες τους ή αν αυτό προκύπτει από γονική ανευθυνότητα ή παραμέληση. Οι απαντήσεις σε τέτοιου είδους ερωτήσεις, οι οποίες μπορεί να ενταχθούν σε μια τέτοια έρευνα, θα εξηγήσουν περισσότερο τη διακύμανση των οικογενειακών ευθυνών και θα διερευνήσουν τις πηγές των διαφορετικών τρόπων κατανόησης της ευθύνης των παιδιών μετά το σχολείο. Θα αυξηθεί έτσι η κατανόηση ενός μελετητή για τις επιπτώσεις της αυτοφροντίδας των παιδιών μέσα από τις διαφορετικές τους εμπειρίες που εκλαμβάνουν μετά τις ώρες της σχολικής εκπαίδευσης.

Η έρευνα "Pedagogical quality of after-school care: Relaxation and/or enrichment? Children and Youth" (R. Fukkink, N. Boogard, 2020) έδωσε κοινές απόψεις σχετικά με τους στόχους και την παιδαγωγική ποιότητα της φροντίδας μετά το σχολείο. Οι διαφορετικοί ερωτηθέντες (ειδικοί, γονείς και προσωπικό) συμφώνησαν ότι η φροντίδα μετά το σχολείο θα πρέπει να επικεντρώνεται κυρίως στη χαλάρωση και την αναψυχή και πρέπει να παρέχει ένα σημαντικό θεμέλιο για την κοινωνική, σωματική και δημιουργική ανάπτυξη των παιδιών. Υπήρχε επίσης συναίνεση μεταξύ όλων όσων ερωτήθηκαν ότι η φροντίδα μετά το σχολείο θα πρέπει να προάγει την ευρεία ανάπτυξη των παιδιών με ολιστικό τρόπο. Κάθε ομάδα ερωτηθέντων θεώρησε ότι η έμφαση στη στοχευόμενη διέγερση της γνωστικής

ανάπτυξης και της σχολικής μάθησης ήταν λιγότερο κατάλληλη για φροντίδα μετά το σχολείο. Τα προγράμματα φροντίδας μετά το σχολείο θα πρέπει να προσφέρουν στα παιδιά ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων αθλητικών και δημιουργικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τους εμπλεκόμενους. Ιδανικά, αυτό σημαίνει ότι μια εγκατάσταση φροντίδας μετά το σχολείο θα πρέπει να έχει ένα ευρύ φάσμα υλικών και αρκετούς χώρους τόσο για ήσυχο όσο και ενεργό παιχνίδι για διαφορετικές ηλικιακές ομάδες. Ιστορικά, η φροντίδα μετά το σχολείο θεωρήθηκε ως υπηρεσία για τους γονείς παρά ως ευκαιρία για παιδιά (Simoncini, Cartmel, & Young, 2015). Τα προγράμματα στις Ηνωμένες Πολιτείες εξελίχθηκαν από ασφαλή καταφύγια για «παιδιά με γάντζους» τον 20^ο αιώνα, σε φιλόδοξα προγράμματα μετά το σχολείο σχεδιασμένα για να προωθήσουν την ευημερία και τη θετική ανάπτυξη των νέων. Η φροντίδα μετά το σχολείο στις Ηνωμένες Πολιτείες έχει επεκτείνει την αποστολή της πέρα από την απλή παροχή ενός ασφαλούς χώρου-ειδικά σε μη ασφαλείς γειτονιές-στην προώθηση της θετικής ανάπτυξης της νεολαίας, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει εστίαση στην ιθαγένεια, την ανάπτυξη χαρακτήρων, την κοινωνική και πνευματική ανάπτυξη, την πολιτιστική και καλλιτεχνική ανάπτυξη και υγεία (Farrelletal., 2019 , Halpern,2002). Στην παρούσα μελέτη απαιτείται περισσότερη έρευνα για να αξιολογηθεί εάν η φροντίδα μετά το σχολείο πληροί τα πρότυπα παιδαγωγικής ποιότητας. Η ίδια η μελέτη εμπεριέχει μία μικρή έρευνα για την παιδαγωγική ποιότητα της φροντίδας μετά το σχολείο, σε σύγκριση με την προσχολική φροντίδα των παιδιών. Όμως, η έλλειψη πληροφοριών είναι αξιοσημείωτη αν λάβουμε υπόψη τόσο τον μεγάλο αριθμό παιδιών που παρακολουθούν προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης μετά το σχολείο όσο και τη σχετική δημόσια χρηματοδότηση (Plantenga and Remery, 2017, Schuerbachetal., 2017).

Η έκθεση «The Impact of After - School Programs that Promote Personal and Social Skills» (Durlak, Joseph and Weissberg, RogerP), περιγράφει τις ισχυρές θετικές επιπτώσεις που μπορεί να έχουν τα προγράμματα μετά το σχολείο και τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την πραγματοποίηση αυτών των οφελών. Πραγματοποιήθηκε μια μετα-ανάλυση για την αξιολόγηση του μεγέθους των επιπτώσεων που προέκυψαν από 73 προγράμματα. Τα αποτελέσματα εξετάστηκαν σε τρεις γενικούς τομείς: συναισθήματα και στάσεις, δείκτες συμπεριφοράς προσαρμογής και σχολική επίδοση. Αποτελέσματα Τα δύο πιο σημαντικά ευρήματα ήταν: 1. Οι νέοι που συμμετέχουν σε προγράμματα μετά το σχολείο βελτιώνονται σημαντικά σε τρεις βασικούς τομείς: συναισθήματα και στάσεις, δείκτες προσαρμογής συμπεριφοράς και σχολική απόδοση. Πιο συγκεκριμένα, τα προγράμματα μετά το σχολείο πέτυχαν να βελτιώσουν τα συναισθήματα αυτοπεποίθησης και αυτοεκτίμησης των νέων, το

σχολικό δέσιμο (θετικά συναισθήματα και στάσεις προς το σχολείο), τις θετικές κοινωνικές συμπεριφορές, τους σχολικούς βαθμούς και τις βαθμολογίες των τεστ επίδοσης. Μείωσαν επίσης τις προβληματικές συμπεριφορές (π.χ. επιθετικότητα, μη συμμόρφωση και προβλήματα συμπεριφοράς) και τη χρήση ναρκωτικών. Εν ολίγοις, τα προγράμματα μετά το σχολείο παρήγαγαν πολλαπλά οφέλη που σχετίζονται με την προσωπική, κοινωνική και ακαδημαϊκή ζωή των νέων. εντοπισμός αποτελεσματικών προγραμμάτων: Προγράμματα που χρησιμοποίησαν προσεγγίσεις κατάρτισης δεξιοτήτων που βασίζονται σε τεκμήρια ήταν σταθερά επιτυχημένα στην παραγωγή πολλαπλών οφελών για τους νέους, ενώ εκείνα που δεν χρησιμοποίησαν τέτοιες διαδικασίες δεν ήταν επιτυχή σε κανέναν τομέα αποτελεσμάτων.

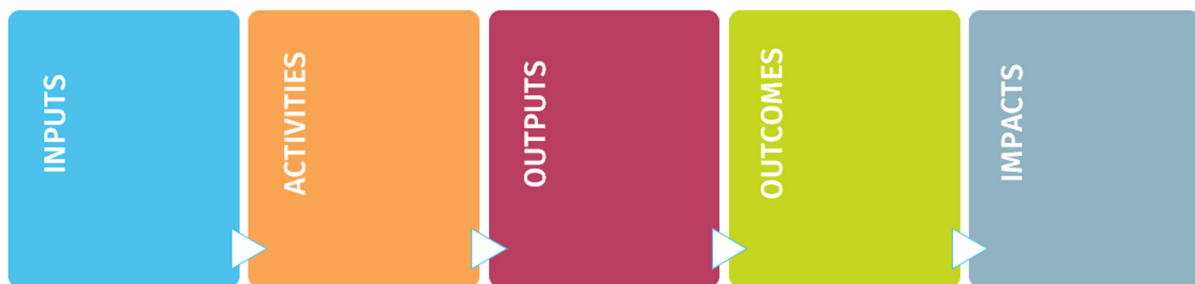
Η έρευνα που ακολουθεί φιλοδοξεί να καλύψει συγκεκριμένα κενά που καταγράφηκαν παραπάνω και να αναλύσει μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα πώς οι ωφελούμενοι γονείς του προγράμματος ΚΔΑΠ μπόρεσαν να εκμεταλλευθούν το πρόγραμμα για να εξοικονομήσουν ελεύθερο χρόνο προς ανεύρεση εργασίας. Επίσης, θέλει να αναδείξει την επίτευξη ισορροπίας στην οικογενειακή ζωή των ωφελούμενων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και την διαμόρφωση υγιών σχέσεων με τα παιδιά τους, κάτι που οι προηγούμενες έρευνες προσπερνούν χωρίς εμβάθυνση αφού αρκούνται απλώς στο να τονίσουν τη σημαντικότητα των προγραμμάτων δημιουργικής απασχόλησης για την κοινωνική ένταξη των παιδιών. Σε κάποιες μεμονωμένες περιπτώσεις των ανωτέρω ερευνών που εμβαθύνουν και καταγράφουν τις σχέσεις γονέων παιδιών, η παρούσα έρευνα φιλοδοξεί να αποτελέσει επιβεβαίωσή τους. Επιπλέον, θα προσπαθήσει να αναδείξει την αξιολόγηση του προγράμματος μέσα από τους ίδιους τους ωφελούμενους σε πρωτογενές επίπεδο, κάτι που οι αντίστοιχες έρευνες που προαναφέρθηκαν δεν συμπεριλαμβάνουν στα αποτελέσματά τους. Τέλος, η παρούσα έρευνα ευελπιστεί να καταγράψει προτάσεις από τους ίδιους τους ωφελούμενους για τα προγράμματα στα οποία προσφέρουν οι δήμοι, που ζουν, για τα παιδιά τους. Κάτι τέτοιο μέχρι σήμερα στις δομές ΚΔΑΠ των δήμων δεν υπάρχει και άρα αυτή μπορεί να αποτελέσει την απαρχή για να δημιουργηθούν εργαλεία επικοινωνίας μεταξύ των δημοτικών αρχών και των ωφελούμενων του συγκεκριμένου προγράμματος.

Η έρευνα η οποία υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας είχε ως σκοπό να διερευνήσει το επίπεδο των κοινωνικών επιπτώσεων από την λειτουργία των δημοτικών Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Κ.Δ.Α.Π), και ιδιαίτερα Κ.Δ.Α.Π. του Δήμου Ασπροπύργου

Η σημασία της έρευνας έγκειται στο γεγονός ότι αποτελεσματικότητα ενός φορέα κοινωνικής πολιτικής, όπως είναι τα ΚΔΑΠ, εξαρτάται από την γνώμη των ίδιων των επωφελομένων, και για αυτό είναι σημαντικό να καταγραφεί η άποψη των γονέων οι οποίοι προσφεύγουν στα ΚΔΑΠ, ως μια διέξοδο για την δημιουργική απασχόληση των παιδιών τους. Από την ανάλυση των σχετικών δεδομένων μπορεί να αποτυπωθεί ο κοινωνικός αντίκτυπος των ΚΔΑΠ του Δήμου Ασπροπύργου, αλλά και γενικότερα των δημοτικών ΚΔΑΠ, μέσα από την αλλαγή που φέρνει στη ζωή των παιδιών, αλλά και των γονέων. Εκτός όμως από τους γονείς στην έρευνα συμμετείχε και εκπρόσωπος του φορέα, με σκοπό την αποτύπωση της εικόνας που έχει ο ίδιος ο φορέας σχετικά με τις κοινωνικές επιπτώσεις των ΚΔΑΠ του Δήμου Ασπροπύργου.

Με βάση την Θεωρία της Αλλαγής, το μοντέλο Αλυσίδας αποτελεσμάτων (Outcomes chain), που συνδέεται στενότερα με τον όρο «θεωρία της αλλαγής», οι αλυσίδες αποτελεσμάτων εστιάζουν περισσότερο στην αιτιότητα: ποιες δραστηριότητες συνδέονται με ποια αποτελέσματα και με ποια σειρά. (Πετρόπουλος Χ.,2022) .

RESULTS CHAIN

Για την επίτευξη του στόχου και σύμφωνα λοιπόν με την θεωρία της αλλαγής, τη βιβλιογραφία και τα ερευνητικά άρθρα, έγινε μια προσπάθεια διερεύνησης των παρακάτω ερευνητικών ερωτημάτων.

Εξετάζονται οι λόγοι για τους οποίους οι γονείς συναινούν στην παρακολούθηση των προγραμμάτων των ΚΔΑΠ Ασπροπύργου από τα παιδιά τους και κατά πόσο έχουν επιτευχθεί οι στόχοι αυτοί. Εξετάζονται τα οφέλη και οι αναμενόμενες επιπτώσεις που προκύπτουν από την παρακολούθηση των προγραμμάτων των ΚΔΑΠ Ασπροπύργου στα ωφελούμενα παιδιά. Επίσης ερευνώνται τα προβλήματα που θεωρούν οι γονείς ότι δυσχεραίνουν την ομαλή λειτουργία των ΚΔΑΠ Ασπροπύργου. Στην συνέχεια τέθηκαν προς εξέταση οι αντιλήψεις των γονέων που σχετίζονται με το πως επηρεάζονται οι απαντήσεις τους με δημογραφικά χαρακτηριστικά. Τέλος τέθηκε ως ερώτημα πως αξιολογούν τον

κοινωνικό αντίκτυπο της λειτουργίας των ΚΔΑΠ τόσο από οι γονείς, όσο και από ο ίδιος ο φορέας.

4.2 Ερευνητική προσέγγιση

Για τη συγκεκριμένη έρευνα θεωρήθηκε ως πιο κατάλληλη η ποσοτική προσέγγιση. Σε μια έρευνα αυτού του τύπου, η ερευνήτρια συγκεντρώνει πληροφορίες οι οποίες προκύπτουν από μετρήσεις δεδομένων. Στη συνέχεια αυτά αναλύονται με βάση συγκεκριμένες στατιστικές τεχνικές. Κύριο ερευνητικό εργαλείο σε μια ποσοτική έρευνα αποτελεί το δομημένο ερωτηματολόγιο, το οποίο χρησιμοποιήθηκε και στη συγκεκριμένη έρευνα και θα παρουσιαστεί παρακάτω (Creswell, 2011).

Η συγκεκριμένη προσέγγιση κρίθηκε ως η πιο κατάλληλη, αφού στους σκοπούς της περιλαμβάνεται η διερεύνηση πιθανών σχέσεων μεταξύ των μεταβλητών της έρευνας καθώς και η ερμηνεία των σχέσεων αυτών. Επιπλέον, μια ποσοτική έρευνα χρησιμοποιείται, κατά κύριο λόγο, προκειμένου να επιβεβαιώσει υφιστάμενες θεωρίες (Creswell, 2011; Cohen, Manion & Morrison, 2007), εστιάζει στα αρχικά ερωτήματα, ενώ θεωρείται περισσότερο αντικειμενική, καθώς τα υποκείμενα της καλούνται να απαντήσουν σε προσχεδιασμένες ερωτήσεις (Creswell, 2011; Cohen, Manion & Morrison, 2007). Τέλος, η ποσοτική έρευνα παρέχει τη δυνατότητα για συγκέντρωση και ανάλυση μεγάλου όγκου δεδομένων σε μικρό χρονικό διάστημα.

4.3 Πληθυσμός και δείγμα της έρευνας

Ο πληθυσμός της συγκεκριμένης έρευνας είναι γονείς που κατοικούν στον Δήμο Ασπροπύργου και έχουν παιδιά ηλικίας από 6 έως και 12 ετών, τα οποία έχουν το δικαίωμα εγγραφής σε ΚΔΑΠ. Από τον πληθυσμό αυτό επιλέχθηκε ένα υποσύνολο του, δηλαδή ένα δείγμα του πληθυσμού. Για την επιλογή του δείγματος δεν χρησιμοποιήθηκε κάποια πιθανοδοτική μέθοδος δειγματοληψίας, πρόκειται δηλαδή για ένα δείγμα ευκολίας (Creswell, 2011). Αυτό αποτελεί και ένα σημαντικό περιορισμό της έρευνας, αφού τα συμπεράσματα της δεν είναι δυνατόν να γενικευθούν στον πληθυσμό. Συνολικά στην έρευνα συμμετείχαν 80 άτομα, αριθμός που θεωρείται ικανοποιητικός. Για την επιλογή του εκπρόσωπου του φορέα απευθύνθηκε στην Κοινωφελή Επιχείρηση Δήμου Ασπροπύργου (ΚΕΔΑ), στην οποία υπάγονται τα ΚΔΑΠ, η οποία και υπέδειξε το άτομο το οποίο απάντησε στο σχετικό ερωτηματολόγιο.

4.4 Ερευνητικά εργαλεία

Προκειμένου να εξυπηρετηθεί ο σκοπός της παρούσας έρευνας χρησιμοποιήθηκε η ποσοτική μέθοδος έρευνας με τη χρήση δύο δομημένων ερωτηματολογίων (Χατζηδήμου & Σταμοβλάσης, 2014). Η χρήση του ερωτηματολογίου, κατά τη διεξαγωγή μιας έρευνας μπορεί να αποφέρει ένα σημαντικό όγκο δεδομένων από ένα μεγάλο δείγμα σε σύντομο χρονικό διάστημα (Robson, 2007). Παράλληλα, η συγκεκριμένη μέθοδος συλλογής πρωτογενών δεδομένων διασφαλίζει την ανωνυμία των συμμετεχόντων, κάτι το οποίο ενισχύει την μεγαλύτερη αξιοπιστία των απαντήσεων.

Το ερωτηματολόγιο το οποίο διανεμήθηκε στους γονείς αποτελείται από τέσσερα μέρη. Το πρώτο μέρος περιέχει ερωτήσεις δημογραφικού τύπου, όπου οι γονείς κλήθηκαν να απαντήσουν σε ερωτήσεις σχετικά με το φύλο, την ηλικία, την οικογενειακή κατάσταση και τον αριθμό των παιδιών. Επίσης, οι γονείς κλήθηκαν να απαντήσουν σε ερωτήσεις σχετικά με τον αριθμό των μελών της οικογένειας που εργάζονται, το εισόδημα τους, τον αριθμό των παιδιών που παρακολουθούν προγράμματα σε κάποιο ΚΔΑΠ του Δήμου Ασπροπύργου, καθώς και τη συχνότητα παρακολούθησης προγραμμάτων, όπως και το ποια είναι αυτά.

Η πλειοψηφία των ερωτήσεων στα υπόλοιπα τρία μέρη του ερωτηματολογίου ήταν κλειστού τύπου, με τις περισσότερες να είναι τύπου Likert 5-βαθμης κλίμακας. Ο λόγος που οδήγησε στην επιλογή του συγκεκριμένου τύπου ερωτήσεων, ήταν η δυνατότητα που παρέχουν για εύκολη σύγκριση των απαντήσεων καθώς και η δυνατότητα κωδικοποίηση τους. Ως σημαντικό μειονέκτημα των ερωτήσεων αυτού του τύπου, αναφέρεται ότι περιορίζει την ελευθερία στο χρήστη για απαντήσεις (Creswell, 2016), και για αυτό το λόγο συμπεριλήφθηκαν και κάποιες ερωτήσεις ανοικτού τύπου, όπου οι συμμετέχοντες είχαν την ευχέρεια να αναπτύξουν ελεύθερα την απάντησή τους.

Στο δεύτερο μέρος οι συμμετέχοντες στην έρευνα γονείς κλήθηκαν να απαντήσουν σε ερωτήσεις σχετικά με τις επιπτώσεις της συγκεκριμένης δράσης κοινωνικής πολιτικής. Συγκεκριμένα, οι γονείς κλήθηκαν να αναφέρουν το βαθμό συμφωνίας τους σε μια κλίμακα «Διαφωνώ απόλυτα» έως «Συμφωνώ απόλυτα» σε ερωτήσεις για τους λόγους-σκοπούς που τους ώθησαν να αποφασίσουν να παρακολουθήσουν τα παιδιά τους προγράμματα του ΚΔΑΠ. Στη συνέχεια κλήθηκαν να απαντήσουν αν και κατά πόσο αυτοί οι στόχοι επιτεύχθηκαν από τη συμμετοχή των παιδιών τους σε αυτά τα προγράμματα. Οι επόμενες

ερωτήσεις αφορούσαν τις αναμενόμενες επιπτώσεις-οφέλη, για τα παιδιά, από τη λειτουργία των ΚΔΑΠ, καθώς και στο ποιες ήταν οι τελικές επιπτώσεις-οφέλη. Η τελευταία ερώτηση ήταν μια ερώτηση πολλαπλής απάντησης όπου οι γονείς κλήθηκαν να αναφέρουν τι αποκόμισαν οι ίδιοι από την παρουσία του παιδιού ή των παιδιών τους στο ΚΔΑΠ.

Στο τρίτο μέρος του ερωτηματολογίου οι γονείς κλήθηκαν να αξιολογήσουν τη λειτουργία του ΚΔΑΠ. Συγκεκριμένα, υπήρχαν ερωτήσεις σχετικά με πιθανά προβλήματα που δυσχεραίνουν την ομαλή λειτουργία του ΚΔΑΠ Ασπροπύργου και τη μεγιστοποίηση των αναμενόμενων οφελών για τα παιδιά, ενώ κλήθηκαν να αξιολογήσουν και τη σημασία αυτών των προβλημάτων για τους ίδιους. Επίσης, οι γονείς αξιολόγησαν δραστηριότητες του ΚΔΑΠ, ενώ ρωτήθηκαν και για δραστηριότητες οι οποίες θα επιθυμούσαν να προστεθούν. Τέλος, οι γονείς κλήθηκαν να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του ΚΔΑΠ, καθώς και να προτείνουν βελτιώσεις.

Τέλος στο τέταρτο μέρος οι γονείς είχαν την δυνατότητα να αξιολογήσουν κατά πόσο ο θεσμός των ΚΔΑΠ προσφέρει μια επαρκή λύση για την απασχόληση των παιδιών μετά το σχολείο, τους βοηθά να ανταπεξέλθουν στις επαγγελματικές τους υποχρεώσεις και κατά πόσο αποτελεί μια κοινωνική υπηρεσία του Δήμου.

Για το ερωτηματολόγιο των γονέων προσαρμόστηκαν κατάλληλα ερωτήσεις από το “Εργαλείο Μέτρησης Κοινωνικού Αντίκτυπου” από την σελίδα της ΚΑΛΟ (www.kalo.gov.gr).

Σχετικά με το ερωτηματολόγιο που δόθηκε στον εκπρόσωπο του φορέα το πρώτο μέρος περιείχε ερωτήσεις σχετικά με τον φορέα όπως τον αριθμό των εργαζομένων σε αυτό, αλλά και το επίπεδο σπουδών τους. Επίσης, ο εκπρόσωπος του φορέα κλήθηκε να αναφέρει τον αριθμό των παιδιών που παρακολούθησαν προγράμματα του ΚΔΑΠ την τελευταία 5ετία. Στην συνέχεια κλήθηκε να περιγράψει το σκοπό του φορέα, καθώς και να αξιολογήσει προβλήματα που δυσχεραίνουν την ομαλή λειτουργία των ΚΔΑΠ. Αυτή η ερώτηση ήταν ίδια με τον γονέων προκειμένου να υπάρξει η δυνατότητα σύγκρισης των απαντήσεων. Ακολούθως, ο εκπρόσωπος του φορέα κλήθηκε να αξιολογήσει κατά πόσο ο φορέας συμβάλει στην διαφύλαξη και προστασία του κοινωνικού ιστού του Δήμου, αλλά και με ποιον ή ποιους τρόπους επιτυγχάνεται αυτό.

Οι επόμενες ερωτήσεις αφορούσαν την μέτρηση του κοινωνικού αντίκτυπο από τον φορέα. Συγκεκριμένα, κλήθηκε να αναφέρει αν έχει μετρηθεί ο κοινωνικός αντίκτυπος και με ποιον τρόπο, καθώς και σε κάποια από τα αποτελέσματα, ενώ στην περίπτωση που δεν μετρήθηκε κλήθηκε να αναφέρει ποιοι ήταν οι λόγοι που οδήγησαν σε αυτό. Ακολούθως, ο

εκπρόσωπος του φορέα κλήθηκε να αξιολογήσει κατά πόσο η μέτρηση του κοινωνικού αντίκτυπου προσελκύει επιπλέον χρηματοδότηση, καθώς και αν είναι σε θέση βοηθήσει στην μεγέθυνση του φορέα προς όφελος της τοπικής κοινωνίας. Η τελευταία ερώτηση αφορούσε το βαθμό κατά τον οποίο ο φορέας έχει καταφέρει να ισορροπήσετε την κοινωνική του αποστολή με τον αντίκτυπο στην τοπική κοινωνία

Προκειμένου να επιτευχθεί ακρίβεια στη συλλογή των δεδομένων, να αυξηθεί η συμμετοχή, καθώς και τα επίπεδα εγκυρότητας και αξιοπιστίας, η προσοχή εστίασε στην εύκολη και γρήγορη συμπλήρωση του από τους συμμετέχοντες. Επιπλέον, καταβλήθηκε προσπάθεια οι ερωτήσεις να είναι ξεκάθαρα διατυπωμένες, μικρές σε μέγεθος, απλές και κατανοητές (Creswell, 2011).

4.5 Ερευνητική διαδικασία

Πριν τη διανομή του ερωτηματολογίου σε γονείς των οποίων το παιδί ή τα παιδιά παρακολουθούν προγράμματα και δραστηριότητες του ΚΔΑΠ, η ερευνήτρια ενημέρωσε προφορικά τον υπεύθυνο των ΚΔΑΠ Δήμο Ασπροπύργου σχετικά με το σκοπό της έρευνας, ενώ τον ενημέρωσε και σχετικά με το περιεχόμενο του ερωτηματολογίου του φορέα. Σημειώνεται ότι ο υπεύθυνος των ΚΔΑΠ ενδιαφέρθηκε ιδιαίτερα για την έρευνα ενώ ανέφερε πως θα επιθυμούσε να λάβει γνώση των αποτελεσμάτων.

Στη συνέχεια μοιράστηκαν τα έντυπα ερωτηματολόγια σε γονείς έξω από την είσοδο των ΚΔΑΠ, ενημερώνοντας προφορικά τους γονείς για το σκοπό της έρευνας, ενώ απάντησε και σε σχετικές ερωτήσεις. Το ερωτηματολόγιο επιστράφηκε συμπληρωμένο από τους γονείς σε κλειστό φάκελο που τους είχε παράσχει η ερευνήτρια. Επιπλέον, το ερωτηματολόγιο που διανεμήθηκε στους γονείς συνοδεύταν από επιστολή στην οποία υπήρξε αναφορά στο σκοπό της έρευνας, ενώ τονίστηκε η διασφάλιση της ανωνυμίας και η χρήση των δεδομένων αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της συγκεκριμένης έρευνας. Ο εκπρόσωπος του φορέα ενημερώθηκε προφορικά από την ερευνήτρια για τον σκοπό της έρευνας, η οποία απάντησε σε σχετικές ερωτήσεις.

Στη συνέχεια οι απαντήσεις κωδικοποιήθηκαν κατάλληλα και καταχωρήθηκαν στο στατιστικό πρόγραμμα SPSS v26, ενώ η ανάλυση των δεδομένων έγινε με τη χρήση κατάλληλων εργαλείων Περιγραφικής και Επαγωγικής Στατιστικής. Στο πρώτο στάδιο της επεξεργασίας έγινε μονομεταβλητή ανάλυση των δεδομένων των εξαρτημένων μεταβλητών (απαντήσεις ανά θεματική κατηγορία) και υπολογίστηκαν οι συχνότητές τους και οι

σχετικές συχνότητές τους. Στο δεύτερο στάδιο της επεξεργασίας έγινε διμεταβλητή ανάλυση εξαρτημένων και ανεξάρτητων μεταβλητών (τα δημογραφικά στοιχεία) σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας το οποίο καθορίστηκε στο $\alpha=0,05$.

4.6 Αξιοπιστία και εγκυρότητα της έρευνας

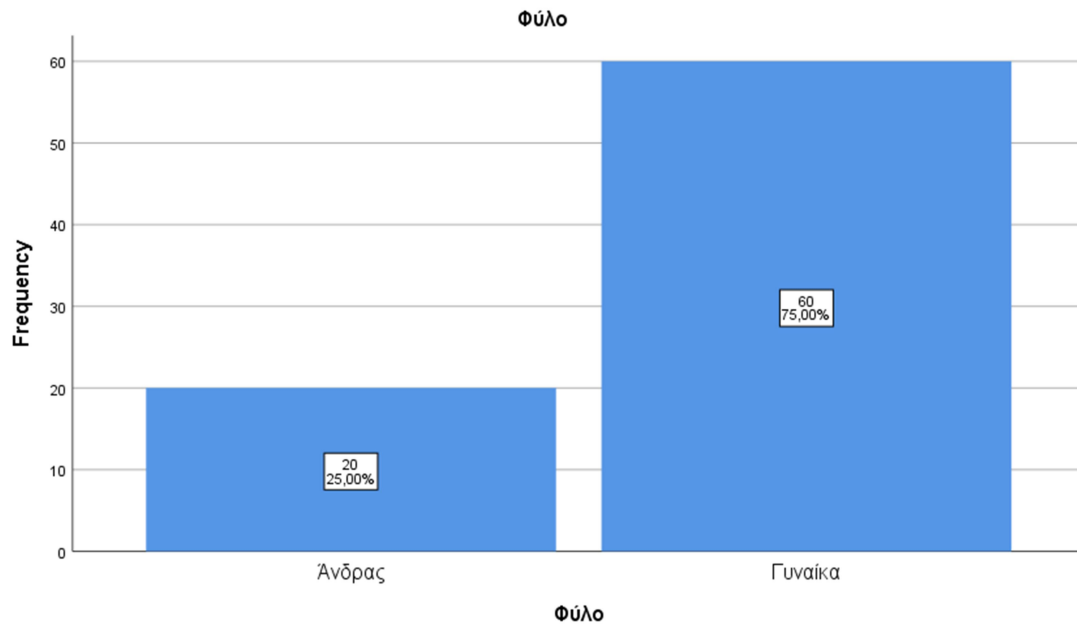
Βασικός σκοπός μιας έρευνας, ανεξάρτητα από το είδος της, είναι η διασφάλιση της αξιοπιστίας και της εγκυρότητας. Τόσο η αξιοπιστία όσο και η εγκυρότητα συμβάλουν στη συλλογή αντικειμενικών δεδομένων και κατ' επέκταση στην εξαγωγή αντικειμενικών συμπερασμάτων. Η έννοια της αξιοπιστίας αναφέρεται στο βαθμό κατά τον οποίο τα *«αποτελέσματα μιας μέτρησης αντιπροσωπεύουν με ακρίβεια αυτό που πραγματικά μετρούν, ενώ η έννοια της εγκυρότητας αναφέρεται, στην ικανότητα του εργαλείου να μετρήσει αυτό για το οποίο σχεδιάσκει να μετρήσει»* (Creswell, 2011: 90), ενώ οι δύο έννοιες θεωρούνται ανάλογες, αφού *«όσο αυξάνεται η αξιοπιστία μιας ερευνητικής μεθόδου τόσο αυξάνεται και η εγκυρότητά της»* (Creswell, 2011: 90).

Στη συγκεκριμένη έρευνα, τόσο η αξιοπιστία, όσο και η εγκυρότητα διασφαλίστηκαν μέσω της τήρησης όλων των κανόνων ερευνητικής δεοντολογίας, καθώς και μέσω της δέσμευσης της ερευνήτριας για διασφάλιση της ανωνυμίας των συμμετεχόντων, προστασία των δεδομένων και χρήση τους αποκλειστικά για το σκοπό της παρούσας έρευνας. Στη παρούσα έρευνα, η αξιοπιστία του ερωτηματολογίου μετρήθηκε με το δείκτη Cronbach's'Alpha και βρέθηκε ίσος ο οποίος βρέθηκε ίσος με 0,906 για το συνολικό ερωτηματολόγιο, τιμή η οποία αναδεικνύει την υψηλή αξιοπιστία του ερωτηματολογίου.

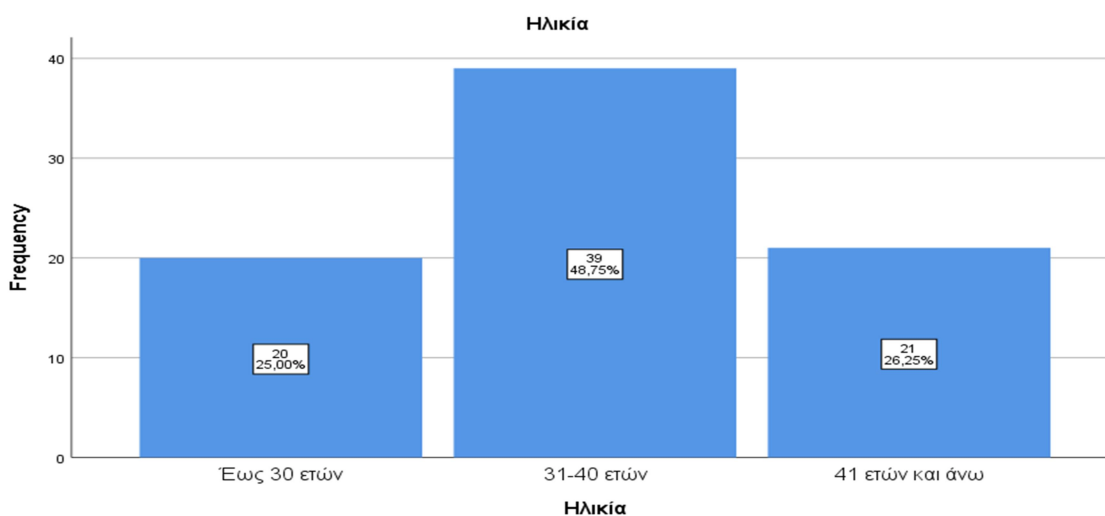
Κεφάλαιο 5 Παρουσίαση αποτελεσμάτων

5.1 Δημογραφικά στοιχεία

Από το παρακάτω γράφημα φαίνεται ότι στην έρευνα συμμετείχαν 60 γυναίκες (ποσοστό 75%) και 20 άνδρες (ποσοστό 25%).

Από το παρακάτω γράφημα φαίνεται πως η πλειοψηφία των συμμετεχόντων ανήκει στην ηλικιακή ομάδα 31 έως 40 ετών (39 άτομα, ποσοστό 48,75%). Επίσης 21 άτομα (ποσοστό 26,25%) απάντησαν ότι έχουν ηλικία από 42 ετών και άνω, και τέλος, 20 άτομα (ποσοστό 25%) ότι έχουν ηλικία έως και 30 ετών.

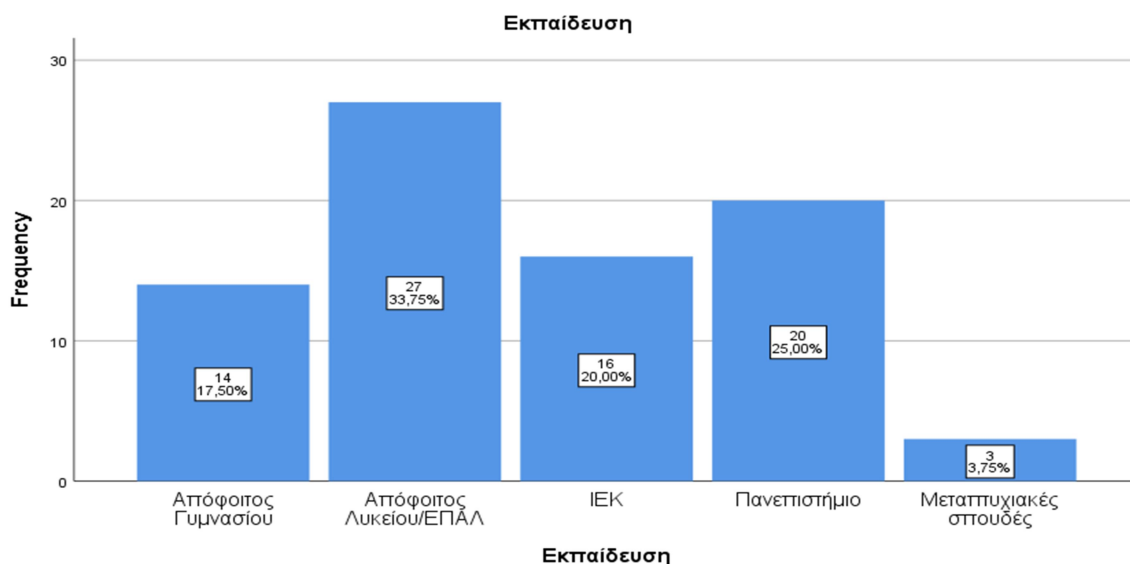

Αναφορικά με την οικογενειακή κατάσταση των συμμετεχόντων, στην πλειοψηφία τους είναι έγγαμοι (39 άτομα, ποσοστό 48,75%). Επίσης 16 άτομα (ποσοστό 20%) δήλωσαν διαζευγμένοι, 11 άτομα (ποσοστό 13,75%) ότι ή οικογένεια τους είναι μονογονεϊκή, ενώ τέλος, 8 άτομα (ποσοστό 10%) δήλωσαν ότι είναι σε διάσταση και 6 άτομα (7,50%) έχουν υπογράψει σύμφωνο συμβίωσης.

Το σύνολο των συμμετεχόντων στην έρευνα ανέφεραν ότι είναι κάτοικοι του Δήμου Ασπροπύργου, ενώ αναφορικά με το επίπεδο εκπαίδευσης, στην πλειοψηφία τους είναι απόφοιτοι/ες Λυκείου/ΕΠΑΛ (27 άτομα, ποσοστό 33,75%). Επίσης, 20 άτομα (ποσοστό 25%) ανέφεραν ότι είναι απόφοιτοι Πανεπιστημίου, 16 άτομα (ποσοστό 20%) ότι είναι απόφοιτοι ΙΕΚ, 14 άτομα (17,50%) ότι είναι απόφοιτοι Γυμνασίου και τέλος, μόλις 3 άτομα (ποσοστό

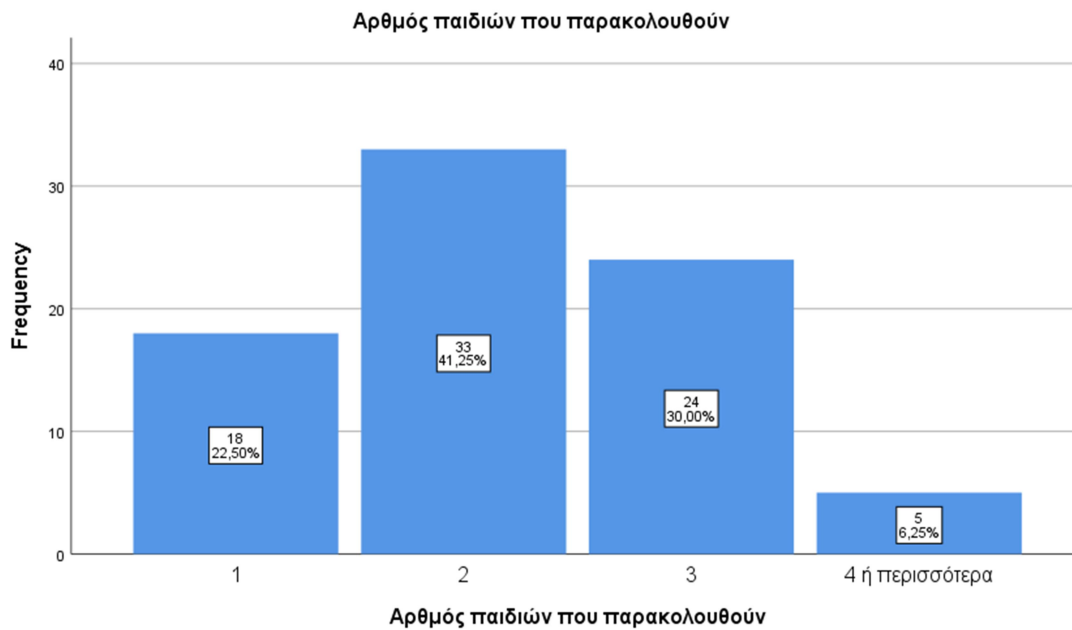
3,75%) ότι έχουν ολοκληρώσει Μεταπτυχιακές σπουδές.

Από το παρακάτω γράφημα φαίνεται ότι στις περισσότερες περιπτώσεις (40 άτομα, ποσοστό 50%) μόνο ένα άτομο εργάζεται από την οικογένεια, ενώ σε 33 περιπτώσεις (ποσοστό 41,25%) τα άτομα που εργάζονται είναι δύο. Τέλος, δεν είναι αμελητέο το γεγονός πως σε 7 περιπτώσεις (8,75%) δεν εργάζεται κανένα μέλος της οικογένειας.

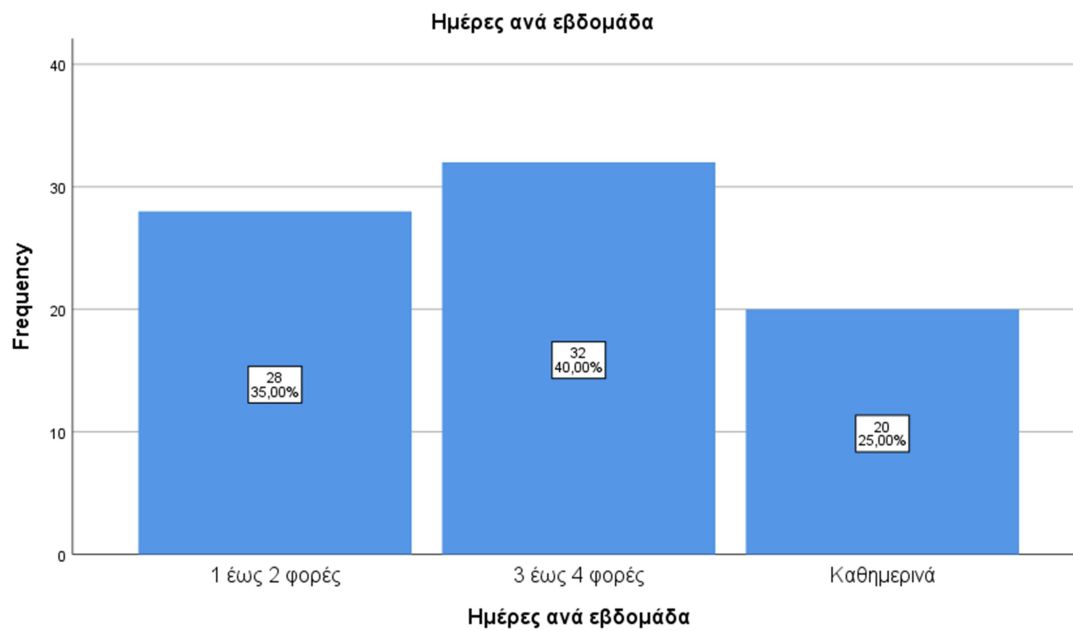

Η επόμενη ερώτηση αφορούσε τον αριθμό των παιδιών της ανά οικογένεια που παρακολουθούν πρόγραμμα ή προγράμματα στο ΚΔΑΠ του Δήμου Ασπρούργου. Από το παρακάτω γράφημα φαίνεται ότι στις περισσότερες περιπτώσεις, τα παιδιά που παρακολουθούν είναι δύο (33 άτομα, ποσοστό 41,25%). Επίσης, σε 24 περιπτώσεις (ποσοστό 30%) τα παιδιά είναι τρία, ενώ σε 18 περιπτώσεις (ποσοστό 22,50%) παρακολουθεί ένα παιδί. Τέλος, σε 5 περιπτώσεις (6,25%) τα παιδιά ήταν τέσσερα ή περισσότερα.

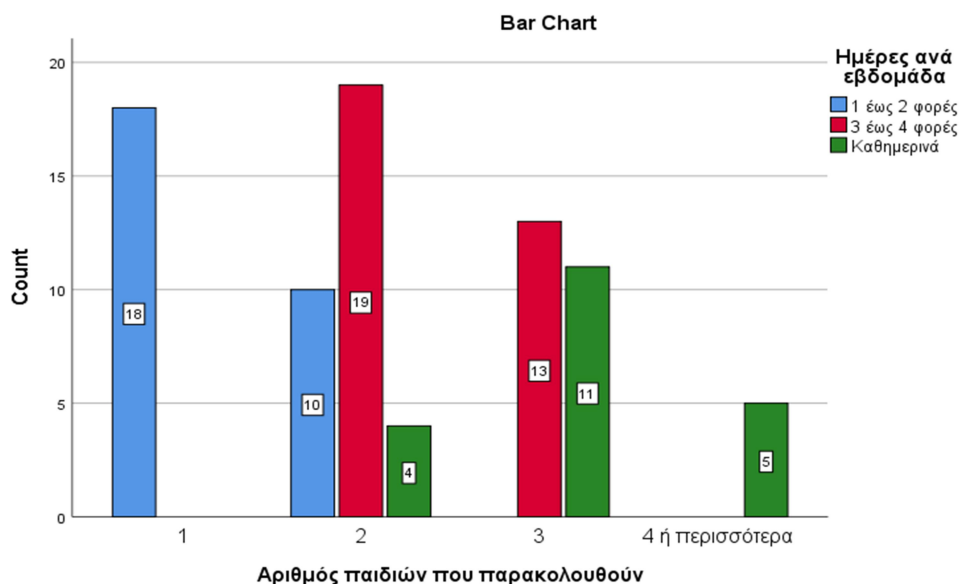

Τα παιδιά που παρακολουθούν στο σύνολο τους υπολογίζονται κατά προσέγγιση 176.

Σχετικά με τον αριθμό των ημερών που το παιδί ή τα παιδιά παρακολουθούν πρόγραμμα ή προγράμματα στα ΚΔΑΠ του Δήμου Ασπροπύργου, από το παρακάτω γράφημα φαίνεται πως στις περισσότερες περιπτώσεις (32 άτομα, ποσοστό 40%) αυτό συμβαίνει 3-4 φορές την εβδομάδα. Επίσης, σε 28 περιπτώσεις (ποσοστό 35%) αυτό συμβαίνει 1 έως 2 φορές και τέλος, σε 20 περιπτώσεις (ποσοστό 25%) αυτό συμβαίνει σε καθημερινή βάση.

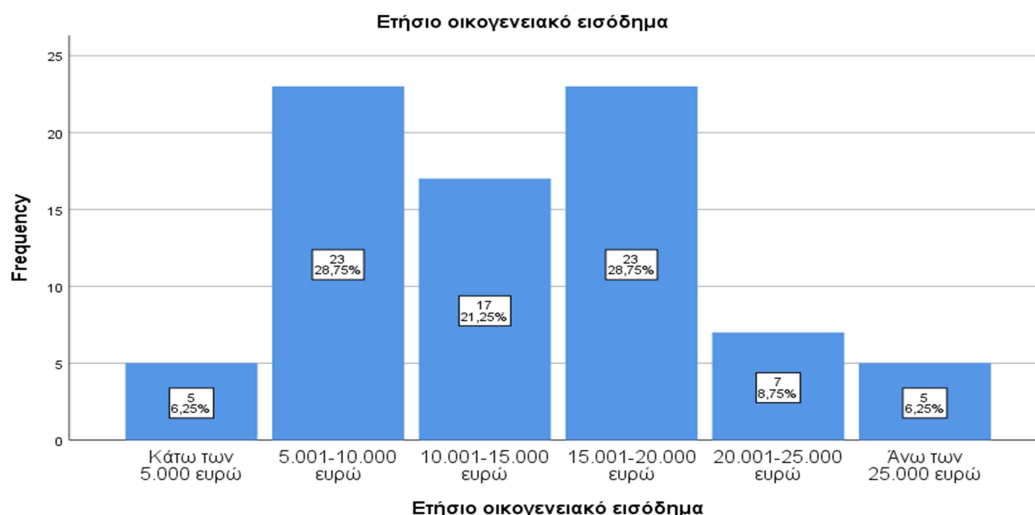

Από τον παρακάτω πίνακα φαίνεται πως στις περιπτώσεις των γονέων με ένα παιδί που παρακολουθεί προγράμματα του ΚΔΑΠ, σε όλες τις περιπτώσεις αυτό συμβαίνει 1 έως δύο φορές την εβδομάδα, ενώ στις περιπτώσεις των γονέων με δύο παιδιά που παρακολουθούν, στις 10 από αυτές αυτό συμβαίνει 1 έως δύο φορές την εβδομάδα, σε 19 παρακολουθούν 3 έως 4 φορές την εβδομάδα και μόλις στις 4 παρακολουθούν προγράμματα του ΚΔΑΠ σε καθημερινή βάση. Στην περίπτωση των γονέων με 3 παιδιά παρατηρούμε ότι αυξάνει η συχνότητα παρακολούθησης, ενώ το ίδιο συμβαίνει και στις περιπτώσεις των γονέων με 4 ή περισσότερα παιδιά. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση των οικογενειών με 3 παιδιά που παρακολουθούν προγράμματα του ΚΔΑΠ, στις 19 από αυτές τα παιδιά παρακολουθούν 3 έως 4 φορές και στις 11 περιπτώσεις σε καθημερινή βάση. Τέλος, στις οικογένειες οι οποίες έχουν 4 ή περισσότερα παιδιά που παρακολουθούν προγράμματα του ΚΔΑΠ, σε όλες τις περιπτώσεις αυτό συμβαίνει σε καθημερινή βάση. Φαίνεται ξεκάθαρα ότι όσο πιο πολλά είναι τα παιδιά μιας οικογένειας τα οποία παρακολουθούν προγράμματα του ΚΔΑΠ τόσο πιο συχνά μέσα στην εβδομάδα συμβαίνει αυτό. Τα παιδιά των οικογενειών που συμμετέχουν στην έρευνα ,κατά προσέγγιση, 38 από αυτά παρακολουθούν το πρόγραμμα των ΚΔΑΠ 1 έως δύο φορές την εβδομάδα, 77 παιδιά 3 έως 4 φορές και 61 παιδιά παρακολουθούν καθημερινά.

Αναφορικά με το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα, 23 άτομα (ποσοστό 28,75%) ανέφεραν ότι βρίσκεται μεταξύ 5.001 και 10.000 ευρώ και μεταξύ 15.001-20.000 ευρώ. Ακόμη, 17 άτομα (ποσοστό 21,25%) ανέφεραν πως βρίσκεται μεταξύ 10.001 και 15.000 ευρώ, 7 άτομα (ποσοστό 8,75%) μεταξύ 20.001 και 25.000 ευρώ. Τέλος, 5 άτομα (ποσοστό 6,25%) ανέφεραν πως το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα βρίσκεται κάτω από τα επίπεδα των 5.000

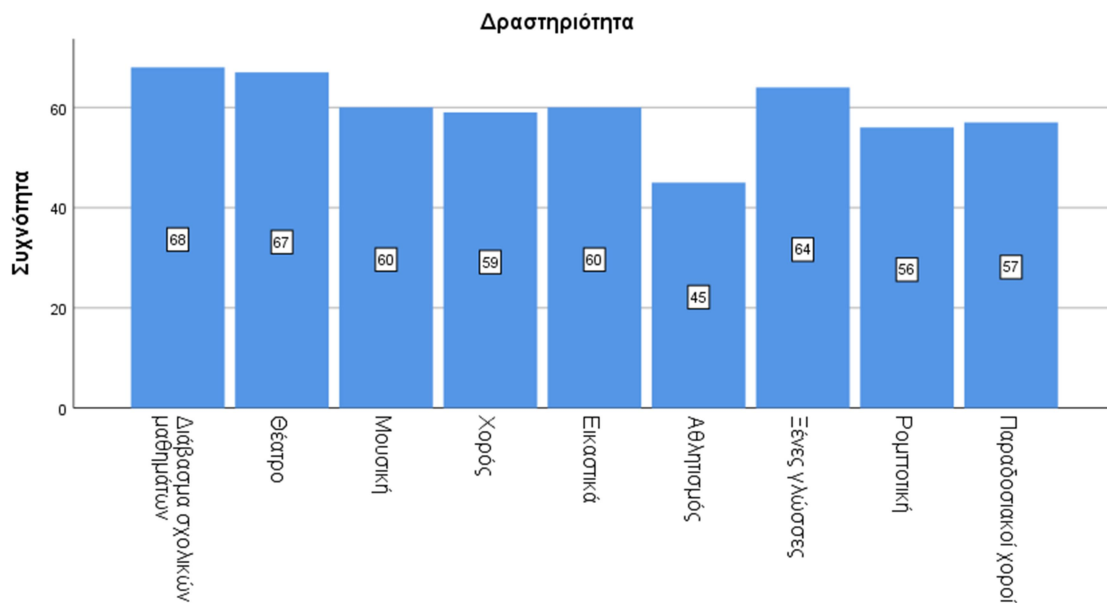
ευρώ, ενώ ίδιος ήταν και ο αριθμός των ατόμων που έχουν ετήσιο οικογενειακό εισόδημα άνω των 25.000 ευρώ.

Προτού προχωρήσουμε στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων για τις επόμενες ενότητες του ερωτηματολογίου, είναι χρήσιμο να αναφερθεί σε ποιες δραστηριότητες των ΚΔΑΠ Ασπροπύργου συμμετέχουν τα παιδιά των συμμετεχόντων. Στη συγκεκριμένη ενότητα, οι συμμετέχοντες είχαν τη δυνατότητα να επιλέξουν περισσότερες από μία δραστηριότητες.

Δραστηριότητα	Άτομα	Ποσοστό
Διάβασμα σχολικών μαθημάτων	68	85%
Θέατρο	67	83,75%
Μουσική	60	75%
Χορός	59	73,75%
Εικαστικά	60	75%
Αθλητισμός	45	56,25%
Ξένες γλώσσες	64	80%
Ρομποτική	56	70%
Παραδοσιακοί χοροί	57	71,25%
Σκάκι	0	0%

Όπως φαίνεται, υψηλά στις προτιμήσεις βρίσκονται δραστηριότητες οι οποίες σχετίζονται με την μόρφωση των παιδιών, όπως το διάβασμα σχολικών μαθημάτων και οι ξένες γλώσσες, καθώς και το θέατρο. Αρκετά χαμηλότερα βρίσκονται οι δραστηριότητες που είναι σχετικές με τον αθλητισμό, ενώ σημειώνεται πως κανένα παιδί δεν συμμετέχει σε δραστηριότητες σχετικές με το σκάκι.

Στο παραπάνω διάγραμμα μπορεί να φανεί ο αριθμός των παιδιών ανά δραστηριότητα. Προφανώς δεν συμφωνεί με τον αριθμό των γονέων που συμμετείχαν στην έρευνα αφού κάποια παιδιά παρακολουθούν περισσότερες από μία δραστηριότητες.

5.2 Αξιολόγηση επιπτώσεων της δράσης

Στην πρώτη ερώτηση αυτής της ενότητας, οι συμμετέχοντες στην έρευνα γονείς, κλήθηκαν να αναφέρουν το βαθμό συμφωνίας τους με προτάσεις οι οποίες είχαν σχέση με τους λόγους που τους οδήγησαν στην απόφαση το/τα παιδί/παιδιά να παρακολουθήσουν το/τα παιδί/παιδιά προγράμματα του ΚΔΑΠ.

	Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ	Ούτε διαφωνώ Ούτε συμφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
Περνούν δημιουργικά τον ελεύθερό τους χρόνο	0%	0%	0%	38,8%	61,3%
Περνούν το χρόνο τους σε ένα ασφαλές, ποιοτικό και ευχάριστο περιβάλλον	0%	0%	0%	33,8%	66,3%
Περιορίζεται η ενασχόληση τους με την τηλεόραση, τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, κ.λπ.	0%	0%	10,1%	34,2%	55,7%
Ασχολούνται με δραστηριότητες που ανταποκρίνονται στα εξωσχολικά ενδιαφέροντά τους	0%	0%	17,5%	32,5%	50%
Αναπτύσσουν την προσωπικότητά τους	0%	1,3%	7,5%	40%	51,3%
Ασχολούνται με δραστηριότητες χρήσιμες για το σχολείο	0%	2,5%	15%	26,3%	56,3%
Εξυπηρετούνται οι γονείς	3,8%	0%	5%	35%	56,3%
Λόγω έλλειψης εξωσχολικών δραστηριοτήτων στην περιοχή	0%	10%	13,8%	25%	51,3%
Λόγω του ότι παρακολουθούν τα προγράμματα οι φίλοι του από το σχολείο	0%	25%	7,5%	40%	50%
Μελετούν τα μαθήματά τους	20%	13,8%	26,3%	12,5%	27,5

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται τα μέτρα θέσης και διασποράς για τη συγκεκριμένη ερώτηση. Όπως Από φαίνεται υψηλά στη λίστα βρίσκεται η πρόταση «Περνούν το χρόνο τους σε ένα ασφαλές, ποιοτικό και ευχάριστο περιβάλλον» (MT=4,66, TA=0,476), ενώ ελάχιστα πιο χαμηλά βρίσκεται η πρόταση «Περνούν δημιουργικά τον ελεύθερο τους χρόνο» (MT=4,61, TA=0,490). Σημειώνεται πως σε όλες τις περιπτώσεις η μέση τιμή

βρίσκεται άνω του 4 το οποίο αντιστοιχεί στο «Συμφωνώ», εκτός από την πρόταση «Μελετούν τα μαθήματά τους» όπου η μέση τιμή βρίσκεται ελάχιστα πάνω από το 3, το οποίο αντιστοιχεί στο «Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ» (ΜΤ=3,14, ΤΑ=1,473).

	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Διάμεσος	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Περνούν δημιουργικά τον ελεύθερό τους χρόνο	4	5	5	4,61	0,490
Περνούν το χρόνο τους σε ένα ασφαλές, ποιοτικό και ευχάριστο περιβάλλον	4	5	5	4,66	0,476
Περιορίζεται η ενασχόληση τους με την τηλεόραση, τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, κ.λπ.	3	5	5	4,46	0,676
Ασχολούνται με δραστηριότητες που ανταποκρίνονται στα εξωσχολικά ενδιαφέροντά τους	3	5	4,50	4,33	0,759
Αναπτύσσουν την προσωπικότητά τους	2	5	5	4,41	0,688
Ασχολούνται με δραστηριότητες χρήσιμες για το σχολείο	2	5	5	4,36	0,830
Εξυπηρετούνται οι γονείς	1	5	5	4,40	0,894
Λόγω έλλειψης εξωσχολικών δραστηριοτήτων στην περιοχή	2	5	5	4,18	1,016
Λόγω του ότι παρακολουθούν τα προγράμματα οι φίλοι του από το σχολείο	2	5	4,50	4,38	0,736
Μελετούν τα μαθήματά τους	1	5	3	3,14	1,473

Ακολούθως, οι συμμετέχοντες στην έρευνα γονείς, κλήθηκαν να αναφέρουν Σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι επετεύχθησαν οι παρακάτω αναφερόμενοι στόχοι

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
Περνούν δημιουργικά τον ελεύθερό τους χρόνο	0%	0%	17,5%	32,5%	50%
Περνούν το χρόνο τους σε ένα ασφαλές, ποιοτικό και ευχάριστο περιβάλλον	0%	1,5%	15%	32,5%	51,3%
Περιορίζεται η ενασχόληση τους με την τηλεόραση, τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, κ.λπ.	0%	0%	18,8%	38,8%	42,5%
Ασχολούνται με δραστηριότητες που ανταποκρίνονται στα εξωσχολικά ενδιαφέροντά τους	0%	7,5%	18,8%	35%	38,8%
Αναπτύσσουν την προσωπικότητά τους	0%	2,5%	13,8%	41,3%	42,5%
Ασχολούνται με δραστηριότητες χρήσιμες για το σχολείο	2,5%	11,3%	12,5%	32,5%	41,3%
Εξυπηρετούνται οι γονείς	1,3%	5%	16,3%	35%	42,5%
Λόγω έλλειψης εξωσχολικών δραστηριοτήτων στην περιοχή	3,8%	10%	8,8%	33,8%	43,8%
Λόγω του ότι παρακολουθούν τα προγράμματα οι φίλοι του από το σχολείο	2,5%	3,8%	12,5%	36,3%	45%
Μελετούν τα μαθήματά τους	23,8%	20%	13,8%	23,8%	18,8%

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται τα μέτρα θέσης και διασποράς για τη συγκεκριμένη ερώτηση. Όπως Από φαίνεται υψηλά στη λίστα βρίσκεται η πρόταση «Περιορίζεται η ενασχόληση τους με την τηλεόραση, τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, κ.λπ.» (MT=4,46, TA=0,750), ενώ λίγο πιο χαμηλά βρίσκεται η πρόταση «Περνούν το χρόνο τους σε ένα ασφαλές, ποιοτικό και ευχάριστο περιβάλλον» (MT=4,34, TA=0,779) καθώς και η πρόταση «Περνούν δημιουργικά τον ελεύθερο τους χρόνο» (MT=4,33, TA=0,759). Σημειώνεται πως σε όλες τις περιπτώσεις η μέση τιμή βρίσκεται άνω του 4 το οποίο αντιστοιχεί στο «Πολύ», εκτός από την πρόταση «Ασχολούνται με δραστηριότητες χρήσιμες για το σχολείο» (MT=3,99, TA=1,108) η οποία βρίσκεται οριακά κάτω από το 4, ενώ η πρόταση «Μελετούν τα μαθήματά τους» έχει μέση τιμή στο 3, το οποίο αντιστοιχεί στο «Αρκετά» (MT=3, TA=1,470).

	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Διάμεσος	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Περνούν δημιουργικά τον ελεύθερό τους χρόνο	3	5	4,55	4,33	0,759
Περνούν το χρόνο τους σε ένα ασφαλές, ποιοτικό και ευχάριστο περιβάλλον	2	5	5	4,34	0,779
Περιορίζεται η ενασχόληση τους με την τηλεόραση, τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, κ.λπ.	3	5	4	4,46	0,750
Ασχολούνται με δραστηριότητες που ανταποκρίνονται στα εξωσχολικά ενδιαφέροντά τους	3	5	4,50	4,24	0,759
Αναπτύσσουν την προσωπικότητά τους	2	5	4	4,05	0,940
Ασχολούνται με δραστηριότητες χρήσιμες για το σχολείο	1	5	4	3,99	1,108
Εξυπηρετούνται οι γονείς	1	5	4	4,13	0,946
Λόγω έλλειψης εξωσχολικών δραστηριοτήτων στην περιοχή	1	5	4	4,04	1,130
Λόγω του ότι παρακολουθούν τα προγράμματα οι φίλοι του από το σχολείο	1	5	4	4,18	0,965
Μελετούν τα μαθήματά τους	1	5	4	3	1,470

Η επόμενη ερώτηση αφορούσε τις αναμενόμενες επιπτώσεις και τα οφέλη από τη λειτουργία του ΚΔΑΠ. Συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες στην έρευνα γονείς, κλήθηκαν να αναφέρουν το βαθμό συμφωνίας τους με προτάσεις οι οποίες είχαν σχέση με τις αναμενόμενες επιπτώσεις και τα οφέλη.

	Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ	Ούτε διαφωνώ Ούτε συμφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
Στη βελτίωση της σχολικής επίδοσης	3,8%	10%	16,3%	32,5%	37,5%
Στον περιορισμό της παιδικής παραβατικότητας και της βίαιης συμπεριφοράς	0%	0%	5%	38,8%	53,8%
Στη βελτίωση των κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων	0%	0%	2,5%	51,6%	46,3%
Στην αύξηση της αυτοπεποίθησης, της αυτοεκτίμησης και της αυτο-αποτελεσματικότητας	0%	1,3%	7,5%	37,5%	53,8%
Στη βελτίωση της υγείας και ευεξίας (φροντίδα για τη σωστή διατροφή, αθλητικές δραστηριότητες)	0%	0%	0%	47,5%	52,5%
Στη δημιουργία φιλικών σχέσεων	0%	2,5%	5%	47,5%	45%
Στη διεύρυνση των οριζόντων σε γνωστικό/πολιτιστικό επίπεδο	0%	17,5%	13,8%	32,5%	30%
Στην κατανόηση των σχολικών μαθημάτων	6,3%	17,5%	13,8%	32,5%	30%
Στην ανάπτυξη της δημιουργικότητας	0%	0%	3,8%	48,8%	47,5%

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται τα μέτρα θέσης και διασποράς για τη συγκεκριμένη ερώτηση. Όπως φαίνεται υψηλά στη λίστα βρίσκεται η προσδοκώμενη επίπτωση/προσδοκώμενο όφελος δημιουργία φιλικών σχέσεων (MT=4,53, TA=0,503), ενώ λίγο πιο χαμηλά βρίσκονται ο περιορισμός της παιδικής παραβατικότητας και της βίαιης συμπεριφοράς (MT=4,46, TA=0,635), η βελτίωση των κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων (MT=4,44, TA=0,548), η βελτίωση της υγείας και ευεξίας (MT=4,44, TA=0,691), η ανάπτυξη της δημιουργικότητας (MT=4,44, TA=0,570) και η αύξηση της αυτοπεποίθησης, της αυτοεκτίμησης και της αυτό-αποτελεσματικότητας (MT=4,43, TA=0,614). Σημειώνεται πως σε όλες τις περιπτώσεις η μέση τιμή βρίσκεται άνω του 4 το οποίο αντιστοιχεί στο «Συμφωνώ», εκτός από τη βελτίωση της σχολικής επίδοσης (MT=3,90, TA=1,132) η οποία βρίσκεται οριακά κάτω από το 4, ενώ τέλος, χαμηλότερα από όλα βρίσκεται η κατανόηση των σχολικών μαθημάτων (MT=3,63 TA=1,527).

	Ελάχιστη τιμή	Μέση τιμή	Διάμεσος	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Στη βελτίωση της σχολικής επίδοσης	1	5	4	3,9	1,132
Στον περιορισμό της παιδικής παραβατικότητας και της βίαιης συμπεριφοράς	3	5	5	4,46	0,635
Στη βελτίωση των κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων	3	5	4	4,44	0,548
Στην αύξηση της αυτοπεποίθησης, της αυτοεκτίμησης και της αυτό-αποτελεσματικότητας	3	5	5	4,43	0,614
Στη βελτίωση της υγείας και ευεξίας (φροντίδα για τη σωστή διατροφή, αθλητικές δραστηριότητες)	2	5	5	4,44	0,691
Στη δημιουργία φιλικών σχέσεων	4	5	5	4,53	0,503
Στη διεύρυνση των οριζόντων σε γνωστικό/πολιτιστικό επίπεδο	2	5	4	4,35	0,695
Στην κατανόηση των σχολικών μαθημάτων	1	3	4	3,63	1,527
Στην ανάπτυξη της δημιουργικότητας	4	5	4	4,44	0,570

Ακολούθως, οι συμμετέχοντες στην έρευνα γονείς, κλήθηκαν να αναφέρουν το βαθμό κατά τον οποίο αυτές οι αναμενόμενες επιπτώσεις και τα οφέλη επιτεύχθηκαν μέσω της παρακολούθησης προγραμμάτων στο ΚΔΑΠ.

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
Βελτίωση της σχολικής επίδοσης	8,8%	17,5%	15%	21,3%	37,5%
Περιορισμό της παιδικής παραβατικότητας και της βίαιης συμπεριφοράς	2,5%	6,3%	13,8%	31,3%	46,3%
Βελτίωση των κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων	0%	5%	17,5%	32,5%	45%
Αύξηση της αυτοπεποίθησης, της αυτοεκτίμησης και της αυτο-αποτελεσματικότητας	0%	3,8%	17,5%	38,8%	40%
Βελτίωση της υγείας και ευεξίας (φροντίδα για τη σωστή διατροφή, αθλητικές δραστηριότητες)	2,5%	13,8%	15%	23,8%	45%
Δημιουργία φιλικών σχέσεων	0%	2,5%	16,5%	34,2%	46,8%
Διεύρυνση των οριζόντων σε γνωστικό/πολιτιστικό επίπεδο	0%	12,5%	10%	33,8%	43,8%
Κατανόηση των σχολικών μαθημάτων	12,5%	20%	17,5%	30%	20%
Ανάπτυξη της δημιουργικότητας	1,3%	3,8%	12,7%	34,2%	48,1%

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται τα μέτρα θέσης και διασποράς για τη συγκεκριμένη ερώτηση. Όπως Από φαίνεται υψηλά στη λίστα βρίσκεται η προσδοκία για δημιουργία φιλικών σχέσεων (MT=4,25, TA=0,824), ενώ λίγο πιο χαμηλά βρίσκεται η βελτίωση των κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων (MT=4,18, TA=0,897) καθώς και η αύξηση της αυτοπεποίθησης, της αυτοεκτίμησης και της αυτό-αποτελεσματικότητας (MT=4,15, TA=0,843). Σημειώνεται πως σε όλες τις περιπτώσεις η μέση τιμή βρίσκεται άνω του 4 το οποίο αντιστοιχεί στο «Πολύ», εκτός από τη βελτίωση της υγείας και ευεξίας (MT=3,95, TA=1,179) η οποία βρίσκεται οριακά κάτω από το 4, ενώ χαμηλότερα βρίσκονται η βελτίωση της σχολικής επίδοσης (MT=3,61, TA=1,470) και η κατανόηση των σχολικών μαθημάτων (MT=3,50, TA=1,326).

	Ελάχιστη τιμή	Μέση τιμή	Διάμεσος	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Βελτίωση της σχολικής επίδοσης	1	5	4	3,61	1,373
Περιορισμό της παιδικής παραβατικότητας και της βίαιης συμπεριφοράς	1	5	4	4,13	1,036
Βελτίωση των κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων	2	5	4	4,18	0,897
Αύξηση της αυτοπεποίθησης, της αυτοεκτίμησης και της αυτό-αποτελεσματικότητας	2	5	4	4,15	0,843
Βελτίωση της υγείας και ευεξίας (φροντίδα για τη σωστή διατροφή, αθλητικές δραστηριότητες)	1	5	4	3,95	1,179
Δημιουργία φιλικών σχέσεων	2	5	5	4,25	0,824
Διεύρυνση των οριζόντων σε γνωστικό/πολιτιστικό επίπεδο	2	5	4	4,09	1,021
Κατανόηση των σχολικών μαθημάτων	1	3	4	3,50	1,326
Ανάπτυξη της δημιουργικότητας	1	5	4	4	0,909

Η επόμενη ερώτηση αφορούσε στο τι αποκόμισαν οι συμμετέχοντες ως γονείς από την παρουσία του παιδιού τους ή των παιδιών τους στο ΚΔΑΠ, έχοντας τη δυνατότητα να επιλέξουν περισσότερες από μία απαντήσεις.

	Ναι	Όχι
Συναισθηματική ασφάλεια ότι το παιδί μου βρίσκεται σε ασφαλές περιβάλλον	90%	10%
Κοινωνική ασφάλεια και σταθερότητα	73,8%	26,3%
Οικονομική ασφάλεια και σταθερότητα	46,53%	53,47%
Ελεύθερο προσωπικό χρόνο (αναψυχή κλπ)	63,8%	36,2%
Διαθέσιμο χρόνο για την αναζήτηση εργασίας	50%	50%

Όπως φαίνεται από τον παραπάνω πίνακα, το μεγαλύτερο όφελος για τους γονείς ήταν η συναισθηματική ασφάλεια ότι το παιδί τους βρίσκεται σε ασφαλές περιβάλλον, και ακολουθεί η κοινωνική ασφάλεια και σταθερότητα, καθώς και ο ελεύθερος προσωπικός χρόνος.

5.3 Αξιολόγηση της λειτουργίας των ΚΔΑΠ

Στην πρώτη ερώτηση αυτής της ενότητας, οι συμμετέχοντες στην έρευνα εκπαιδευτικοί, κλήθηκαν να αναφέρουν το βαθμό συμφωνίας τους σχετικά με κάποια από τα προβλήματα τα οποία δυσχεραίνουν την ομαλή λειτουργία του ΚΔΑΠ Ασπροπύργου και τη μεγιστοποίηση των αναμενόμενων οφελών για τα παιδιά.

	Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ	Ούτε διαφωνώ Ούτε συμφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
Η έλλειψη εκπαιδευτικού προσωπικού	25%	25%	21,3%	15%	13,8%
Η συχνή εναλλαγή του εκπαιδευτικού προσωπικού	23,8%	30%	21,3%	13,8%	11,3%
Η ανεπαρκής οικονομική στήριξη των κέντρων	31,3%	28,8%	18,8%	10%	11,3%
Η απουσία ελκυστικών μαθημάτων και δραστηριοτήτων	37,5%	26,3%	10%	21,3%	5%
Η μη άρτια οργάνωση των διαδικασιών/δραστηριοτήτων	37,5%	28,8%	22,5%	7,5%	3,8%
Η ελλιπής υλικοτεχνική υποδομή	38,8%	27,5%	16,3%	7,5%	5%
Η έλλειψη κατάλληλων χώρων	40%	31,3%	16,3%	15%	2,5%
Η επιβάρυνση του εξωσχολικού χρόνου των μαθητών	32,5%	41,3%	21,3%	2,5%	25%
Η μη αποτελεσματική συνεργασία με τους γονείς	37,4%	28,8%	25%	3,8%	5%
Το ωράριο λειτουργίας	40%	23,8%	12,5%	23,8%	0%
Το διαφορετικό μαθησιακό επίπεδο των μαθητών	52,5%	25%	18,8%	2,5%	1,3%

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται τα μέτρα θέσης και διασποράς για τη συγκεκριμένη ερώτηση. Όπως φαίνεται οι γονείς δεν εντοπίζουν κάποια ιδιαίτερα σημαντικά προβλήματα, αφού όλες οι μέσες τιμές είναι κάτι από το 3 το οποίο αντιστοιχεί στο «Ούτε συμφωνώ Ούτε διαφωνώ». Υψηλότερα στη σχετική λίστα βρίσκεται η έλλειψη εκπαιδευτικού προσωπικού (ΜΤ=2,68, ΤΑ=1,367) και ακολουθεί η συχνή εναλλαγή του εκπαιδευτικού προσωπικού (ΜΤ=2,59, ΤΑ=1,299). Χαμηλότερα από όλα αξιολογείται το διαφορετικό μαθητών το διαφορετικό μαθησιακό επίπεδο των μαθητών (ΜΤ=1,75 ΤΑ=0,935).

	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Διάμεσος	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Η έλλειψη εκπαιδευτικού προσωπικού	1	5	2,5	2,68	1,367
Η συχνή εναλλαγή του εκπαιδευτικού προσωπικού	1	5	2	2,59	1,299
Η ανεπαρκής οικονομική στήριξη των κέντρων	1	5	2	2,41	1,328
Η απουσία ελκυστικών μαθημάτων και δραστηριοτήτων	1	5	2	2,30	1,306
Η μη άρτια οργάνωση των διαδικασιών/δραστηριοτήτων	1	5	2	2,11	1,114
Η ελλιπής υλικοτεχνική υποδομή	1	5	2	2,15	1,170
Η έλλειψη κατάλληλων χώρων	1	5	2	2,06	1,151
Η επιβάρυνση του εξωσχολικού χρόνου των μαθητών	1	5	2	2,01	0,934
Η μη αποτελεσματική συνεργασία με τους γονείς	1	5	2	2,10	1,109
Το ωράριο λειτουργίας	1	4	2	2,20	1,205
Το διαφορετικό μαθησιακό επίπεδο των μαθητών	1	5	1	1,75	0,935

Ακολούθως οι γονείς κλήθηκαν να αξιολογήσουν τη σημασία των συγκεκριμένων προβλημάτων.

	Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ	Ούτε διαφωνώ Ούτε συμφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
Η έλλειψη εκπαιδευτικού προσωπικού	12,5%	17,5%	15%	25%	30%
Η συχνή εναλλαγή του εκπαιδευτικού προσωπικού	21,3%	17,5%	13,8%	25%	32,5%
Η ανεπαρκής οικονομική στήριξη των κέντρων	18,8%	15%	8,8%	31,3%	26,3%
Η απουσία ελκυστικών μαθημάτων και δραστηριοτήτων	20%	10%	18,8%	18,8%	32,5%
Η μη άρτια οργάνωση των διαδικασιών/δραστηριοτήτων	18,8%	12,5%	18,8%	20%	30%
Η ελλιπής υλικοτεχνική υποδομή	20,3%	6,3%	16,5%	25,3%	31,6%
Η έλλειψη κατάλληλων χώρων	17,7%	11,4%	15,2%	21,5%	34,2%
Η επιβάρυνση του εξωσχολικού χρόνου των μαθητών	23,8%	23,8%	15%	16,3%	21,3%
Η μη αποτελεσματική συνεργασία με τους γονείς	20%	16,3%	13,8%	23,8%	26,3%
Το ωράριο λειτουργίας	25%	21,3%	8,8%	25%	20%
Το διαφορετικό μαθησιακό επίπεδο των μαθητών	40%	27,5%	8,8%	8,8%	15%

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται τα μέτρα θέσης και διασποράς για τη συγκεκριμένη ερώτηση. Υψηλότερα στη σχετική λίστα βρίσκεται η έλλειψη εκπαιδευτικού προσωπικού (MT=3,5, TA=1,396) και ακολουθεί η έλλειψη κατάλληλων χώρων (MT=3,43, TA=1,499), η έλλειψη εκπαιδευτικού προσωπικού (MT=3,43, TA=1,403), καθώς και η ελλιπής υλικοτεχνική υποδομή (MT=3,42, TA=1,499). Δεν αξιολογούνται ως ιδιαίτερα σημαντικά προβλήματα, όσα έχουν σχέση με το διαφορετικό μαθησιακό επίπεδο των μαθητών (MT=2,31, TA=1,455) και την απουσία ελκυστικών μαθημάτων και δραστηριοτήτων (MT=2,30, TA=1,306).

	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Διάμεσος	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Η έλλειψη εκπαιδευτικού προσωπικού	1	5	4	3,43	1,403
Η συχνή εναλλαγή του εκπαιδευτικού προσωπικού	1	5	4	3,50	1,396
Η ανεπαρκής οικονομική στήριξη των κέντρων	1	5	4	3,31	1,481
Η απουσία ελκυστικών μαθημάτων και δραστηριοτήτων	1	5	2	2,30	1,306
Η μη άρτια οργάνωση των διαδικασιών/δραστηριοτήτων	1	5	3,5	3,30	1,488
Η ελλιπής υλικοτεχνική υποδομή	1	5	4	3,42	1,499
Η έλλειψη κατάλληλων χώρων	1	5	4	3,43	1,499
Η επιβάρυνση του εξωσχολικού χρόνου των μαθητών	1	5	3	2,88	1,487
Η μη αποτελεσματική συνεργασία με τους γονείς	1	5	3,5	3,20	1,496
Το ωράριο λειτουργίας	1	4	3	2,94	1,512
Το διαφορετικό μαθησιακό επίπεδο των μαθητών	1	5	2	2,31	1,455

Αναφορικά με την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων παρουσιάζεται παρακάτω ο σχετικός πίνακας με τα μέτρα θέσης και διασποράς. Από τον παρακάτω πίνακα φαίνεται πως οι συμμετέχοντες την έρευνα γονείς αξιολογούν ως σημαντικές όλες τις δραστηριότητες. Συγκεκριμένα, η πιο σημαντική είναι ο αθλητισμός (MT=4,41, TA=0,724) και ακολουθούν τα εικαστικά (MT=4,20, TA=0,833), η ρομποτική (MT=4,16, TA=0,754), ο χορός (MT=4,08, TA=0,833), η μουσική (MT=4,03, TA=1,043) και το θέατρο (MT=4, TA=0,981). Ελάχιστα κάτω από το 4, το οποίο αντιστοιχεί το «Πολύ», αξιολογούνται οι παραδοσιακοί χοροί (MT=3,99, TA=1,013), το σκάκι (MT=3,94, TA=1,173) και οι ξένες γλώσσες (MT=3,89, TA=1,212).

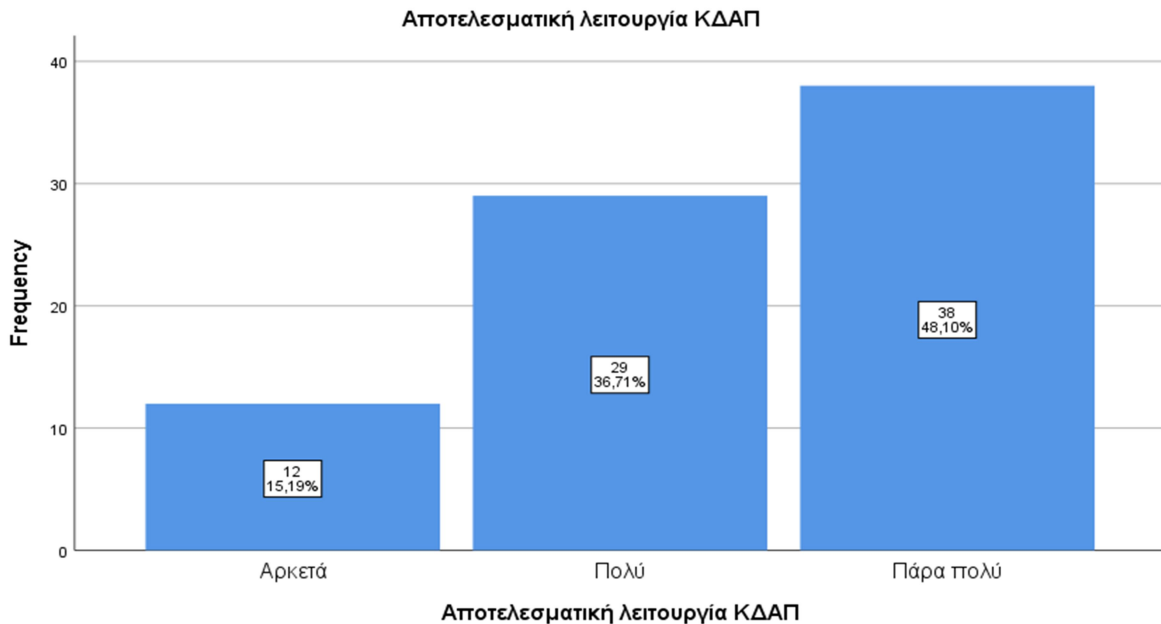
Δραστηριότητα	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Διάμεσος	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Θέατρο	2	5	4	4	0,981
Μουσική	2	5	4	4,03	1,043

Χορός	2	5	4	4,08	0,883
Εικαστικά	2	5	4	4,20	0,883
Αθλητισμός	1	5	5	4,41	0,724
Ξένες γλώσσες	1	5	4	3,89	1,212
Ρομποτική	2	5	4	4,16	0,754
Παραδοσιακοί χοροί	2	5	4	3,99	1,013
Σκάκι	1	5	4	3,94	1,173

Ακολούθως οι γονείς κλήθηκαν να αναφέρουν ποιες επιπλέον δραστηριότητες θα επιθυμούσαν να προστεθούν. Παρακάτω αναφέρονται κάποιες από αυτές τις προτάσεις.

- Μελέτη Δημοτικού
- Πληροφορική
- Αθλητικές δραστηριότητες, όπως κολύμβηση, kickboxing, πινγκ-πονγκ, Ελληνορωμαϊκή πάλη.
- Μαγειρική
- Δραστηριότητες σχετικές με τη Λογοτεχνία, την Ιστορία, τη Γεωγραφία και το παιδικό βιβλίο
- Επισκέψεις σε μουσεία και περιβαλλοντικές δραστηριότητες, καθώς και επισκέψεις στον Ιππικό Όμιλο Ασπροπύργου.

Στην επόμενη ερώτηση, οι γονείς κλήθηκαν να αναφέρουν, με βάση τη συνολική σας εμπειρία, σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι η λειτουργία του ΚΔΑΠ Ασπροπύργου είναι αποτελεσματική. Από το παρακάτω γράφημα φαίνεται πως είναι ικανοποιημένοι σε μεγάλο βαθμό. Συγκεκριμένα, το 48,10% (38 άτομα) απάντησε «Πάρα πολύ», το 38,71% (29 άτομα) απάντησε «Πολύ» και το 15,19% απάντησε «Αρκετά».

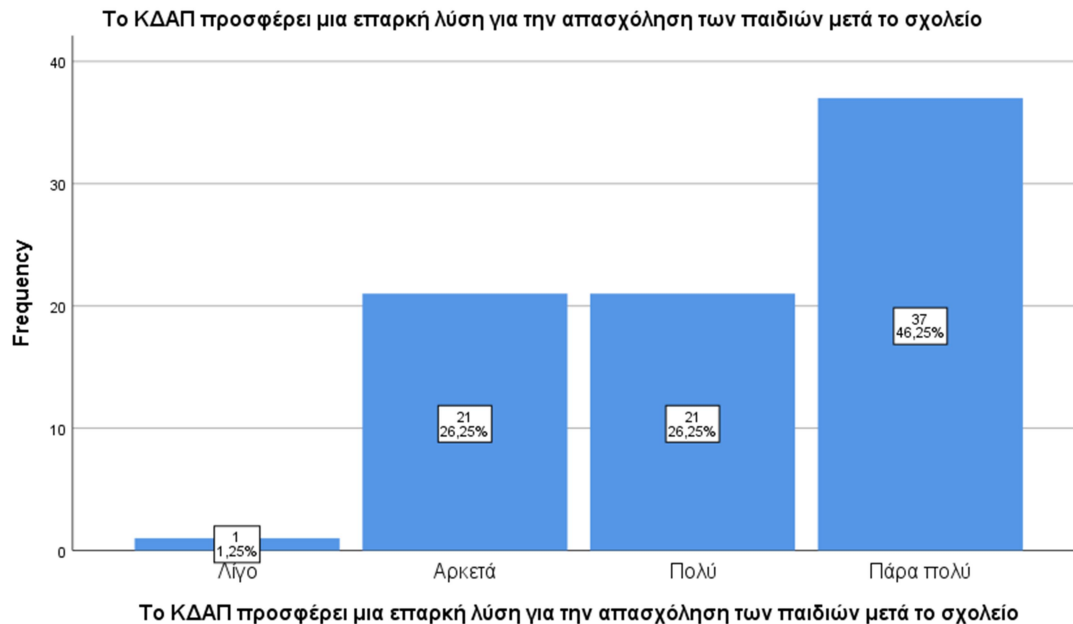

Αναφορικά με προτάσεις με σκοπό τη βελτίωση του ΚΔΑΠ, παρακάτω παρουσιάζονται κάποιες από αυτές.

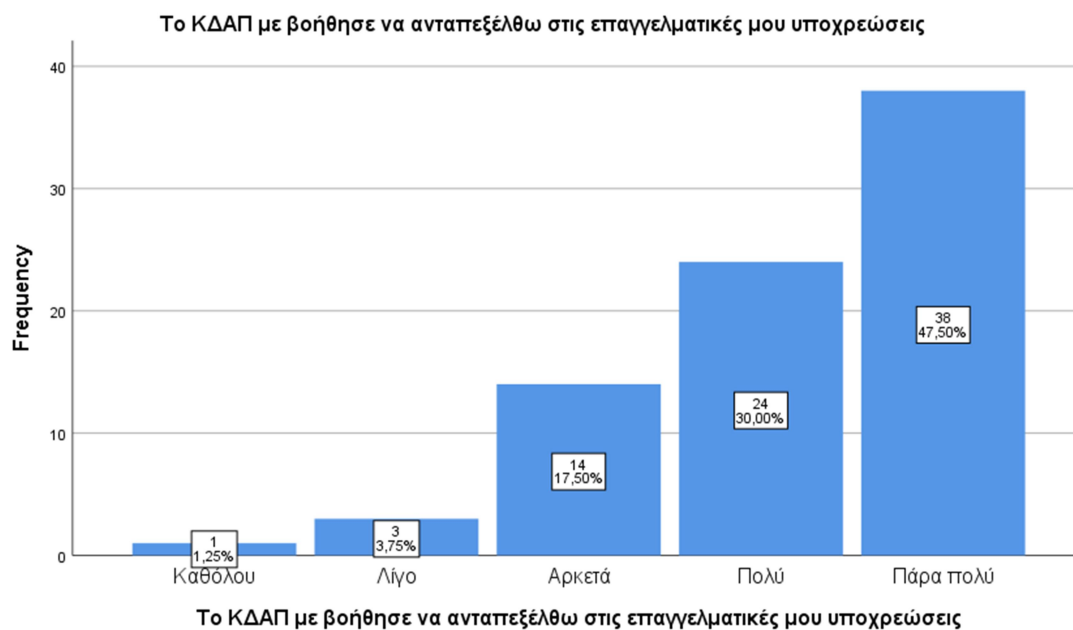
- Έναρξη της λειτουργίας του νωρίτερα
- Παροχή ψυχολογικής υποστήριξης σε παιδιά και γονείς
- Στέγαση σε χώρο εκτός σχολείου
- Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση
- Καλύτερη οργάνωση και τήρηση του προγράμματος
- Λειτουργία τα Σαββατοκύριακα
- Κινηματογραφικές βραδιές
- Λειτουργία δανειστικής βιβλιοθήκης
- Επιπλέον ξένες γλώσσες

5.4 Συμβολή του θεσμού των ΚΔΑΠ

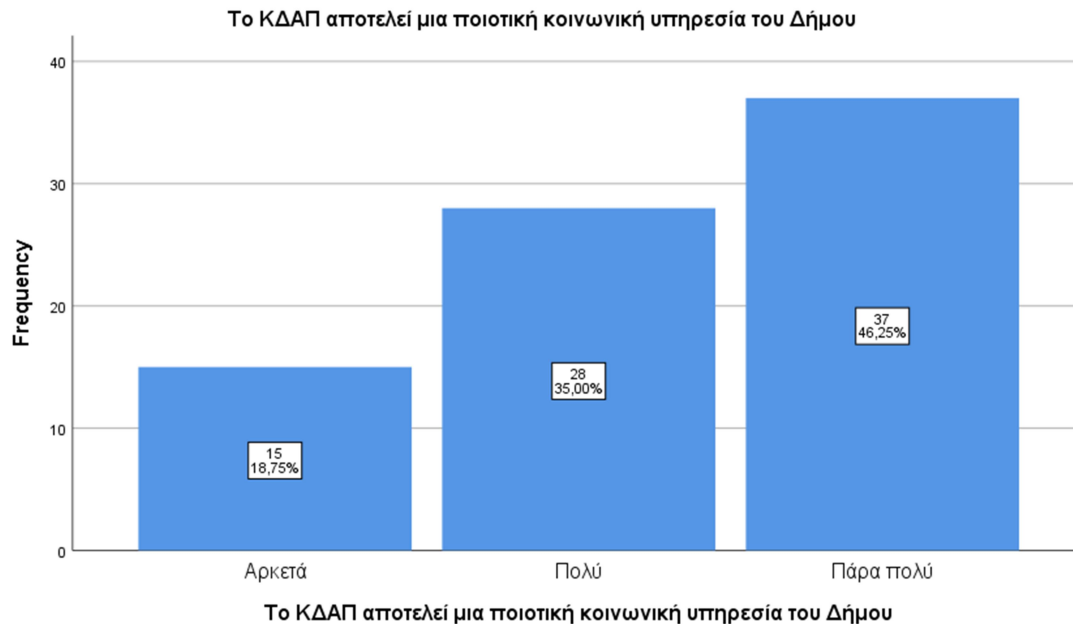
Οι τρεις τελευταίες ερωτήσεις αφορούσαν τη συμβολή του θεσμού των ΚΔΑΠ. Από το παρακάτω γράφημα φαίνεται πως η πλειοψηφία των γονέων που συμμετείχαν στην έρευνα θεωρούν πως το ΚΔΑΠ προσφέρει μια επαρκή λύση για την απασχόληση των παιδιών μετά το σχολείο, αφού συνολικά 58 άτομα (ποσοστό 74,5%) απάντησαν «Πολύ» ή «Πάρα Πολύ»

Επίσης σε μεγαλύτερο βαθμό θεωρούν πως το ΚΔΑΠ τους βοήθησε να ανταπεξέλθουν στις επαγγελματικές τους υποχρεώσεις, αφού συνολικά 62 άτομα (ποσοστό 77,5%) απάντησαν «Πολύ» ή «Πάρα Πολύ»

Τέλος, σε ακόμη σε μεγαλύτερο βαθμό θεωρούν πως το ΚΔΑΠ αποτελεί μια ποιοτική υπηρεσία του Δήμου, αφού συνολικά 65 άτομα (ποσοστό 81,25%) απάντησαν «Πολύ» ή «Πάρα Πολύ»

5.6 Επαγωγική στατιστική

Πριν την εκτέλεση των κατάλληλων δοκιμασιών (tests) ελέγχθηκε αν τα δεδομένα ακολουθούν η όχι την κανονική κατανομή. Για όλες τις ποσοτικές μεταβλητές στον έλεγχο Kolmogorov-SmirnovTest βρέθηκε $p\text{-value} < 0.05$ οπότε συμπεραίνουμε ότι η κατανομή δεν είναι κανονική. Για αυτό το λόγο επιλέχτηκαν μη παραμετρικές δοκιμασίες προκειμένου να εντοπιστούν διαφορές ως προς τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων. Συγκεκριμένα, για τον εντοπισμό πιθανών διαφορών ως προς το φύλο χρησιμοποιήθηκε ο έλεγχος Mann-Whitney ενώ για τα υπόλοιπα δημογραφικά χρησιμοποιήθηκε ο έλεγχος KruskalWallis καθώς έχουμε παραπάνω από δύο μεταβλητές.

5.6.1 Διαφοροποιήσεις ως προς το φύλο

Προκειμένου να εντοπιστούν διαφορές στις απαντήσεις των συμμετεχόντων ως προς το φύλο, διενεργήθηκε ο μη παραμετρικός έλεγχος Mann-Whitney. Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται τα στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα, σε επίπεδο σημαντικότητας 5%.

Στην ερώτηση σχετικά με το λόγο για τον οποίο επέλεξαν το παιδί ή τα παιδιά τους να παρακολουθήσουν προγράμματα στο ΚΔΑΠ Ασπροπύργου, εντοπίστηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές στις παρακάτω προτάσεις.

	Mann-Whitney U	MeanRank		p-value
		Άνδρες	Γυναίκες	
Ασχολούνται με δραστηριότητες που ανταποκρίνονται στα εξωσχολικά ενδιαφέροντά τους	405,00	30,75	43,75	0,018
Αναπτύσσουν την προσωπικότητά τους	366,500	28,83	44,39	0,04
Λόγω του ότι παρακολουθούν τα προγράμματα οι φίλοι του από το σχολείο	386,000	29,80	44,07	0,008
Μελετούν τα μαθήματά τους	411,000	49,95	37,35	0,031

Σε όλες τις περιπτώσεις η μέση τιμή των γυναικών είναι υψηλότερη, εκτός από την περίπτωση της μελέτης των μαθημάτων, όπου είναι υψηλότερη η μέση τιμή των ανδρών.

Στην ερώτηση σχετικά με τη επίτευξη των στόχων εντοπίστηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές στις παρακάτω προτάσεις.

	Mann-Whitney U	MeanRank		p-value
		Άνδρες	Γυναίκες	
Ασχολούνται με δραστηριότητες που ανταποκρίνονται στα εξωσχολικά ενδιαφέροντά τους	417,00	31,35	43,55	0,031
Αναπτύσσουν την προσωπικότητά τους	366,500	32,23	43,26	0,046
Λόγω του ότι παρακολουθούν τα προγράμματα οι φίλοι του από το σχολείο	403,000	30,65	43,78	0,018
Λόγω έλλειψης εξωσχολικών δραστηριοτήτων στην περιοχή	426,000	31,80	43,40	0,039

Σε όλες τις περιπτώσεις η μέση τιμή των γυναικών είναι υψηλότερη αυτής των ανδρών.

Στην ερώτηση σχετικά με τις αναμενόμενες επιπτώσεις και τα αναμενόμενα οφέλη από τη λειτουργία του ΚΔΑΠ, εντοπίστηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές στις παρακάτω προτάσεις.

	Mann-Whitney U	MeanRank		p-value
		Άνδρες	Γυναίκες	
Στη βελτίωση των κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων	402,000	30,60	43,80	0,012
Στη βελτίωση της υγείας και ευεξίας	402,00	30,60	43,80	0,013
Στη διεύρυνση των οριζόντων σε γνωστικό/πολιτιστικό επίπεδο	427,000	32,95	42,39	0,032
Στην ανάπτυξη της δημιουργικότητας	421,500	31,85	43,38	0,024

Σε όλες τις περιπτώσεις η μέση τιμή των γυναικών είναι υψηλότερη αυτής των ανδρών.

Στην ερώτηση σχετικά με τις την επίτευξη των αναμενόμενων επιπτώσεων και των αναμενόμενων οφελών από τη λειτουργία του ΚΔΑΠ, εντοπίστηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές στις παρακάτω προτάσεις.

	Mann-Whitney U	MeanRank		p-value
		Άνδρες	Γυναίκες	
Στη βελτίωση των κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων	402,000	30,60	43,80	0,012
Στη βελτίωση της υγείας και ευεξίας	402,00	30,60	43,80	0,013
Στη διεύρυνση των οριζόντων σε γνωστικό/πολιτιστικό επίπεδο	427,000	32,95	42,39	0,032
Στην ανάπτυξη της δημιουργικότητας	421,500	31,85	43,38	0,024

Σχετικά με τις απαντήσεις στη ερώτηση αναφορικά με το τι αποκόμισαν οι ίδιοι οι γονείς, διενεργήθηκε η δοκιμασία Chi-Square, αφού πρόκειται για ποιοτικές μεταβλητές. Σε καμία από τις κατηγορίες αυτής της ερώτησης δεν εντοπίστηκε στατιστικά σημαντική διαφορά.

5.6.2 Διαφοροποιήσεις ως προς την ηλικία

Προκειμένου να εντοπιστούν διαφορές στις απαντήσεις των συμμετεχόντων ως προς την ηλικία διενεργήθηκε ο μη παραμετρικός έλεγχος Kruskal-Wallis, γιατί έχουμε περισσότερες από 2 ομάδες. Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται τα στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα, σε επίπεδο σημαντικότητας 5%.

Στην ερώτηση σχετικά με τη επίτευξη των στόχων εντοπίστηκε στατιστικά σημαντική διαφορά μόνο στην παρακάτω περίπτωση. Όπως φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα οι γονείς έως 30 ετών θεωρούν ότι αυτός ο στόχος επετεύχθη, σε υψηλότερο βαθμό, ακολουθούν οι γονείς στην ηλικιακή ομάδα 41 ετών και άνω και αρκετά χαμηλότερα βρίσκονται οι γονείς που ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα 31-40 ετών.

	Kruskal-Wallis	MeanRank			p-value
		Έως 30 ετών	31-40 ετών	41 ετών και άνω	
Ασχολούνται με δραστηριότητες που ανταποκρίνονται στα εξωσχολικά ενδιαφέροντά τους	6,942 (βε=2)	48,90	34,08	44,43	0,031

Τέλος, στατιστικά σημαντική διαφορά εντοπίστηκε και σε μια πρόταση της ενότητας η συμβολή του θεσμού των ΚΔΑΠ και συγκεκριμένα στην παρακάτω. Όπως φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα οι γονείς στην ηλικιακή ομάδα 41 ετών και άνω αναγνωρίζουν σε μεγαλύτερο βαθμό πως τα ΚΔΑΠ είναι μια ποιοτική υπηρεσία του Δήμου, λίγο χαμηλότερα βρίσκονται οι γονείς ηλικίας έως και 30 ετών και αρκετά χαμηλότερα βρίσκονται οι γονείς που ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα 31-40 ετών

	Kruskal-Wallis	MeanRank			p-value
		Έως 30 ετών	31-40 ετών	41 ετών και άνω	
Το ΚΔΑΠ αποτελεί μια ποιοτική κοινωνική υπηρεσία του Δήμου	6,042 (βε=2)	44,68	34,55	47,57	0,049

Σχετικά με τις απαντήσεις στη ερώτηση αναφορικά με το τι αποκόμισαν οι ίδιοι οι γονείς, διενεργήθηκε η δοκιμασία Chi-Square, αφού πρόκειται για ποιοτικές μεταβλητές. Σε καμία από τις κατηγορίες αυτής της ερώτησης δεν εντοπίστηκε στατιστικά σημαντική διαφορά.

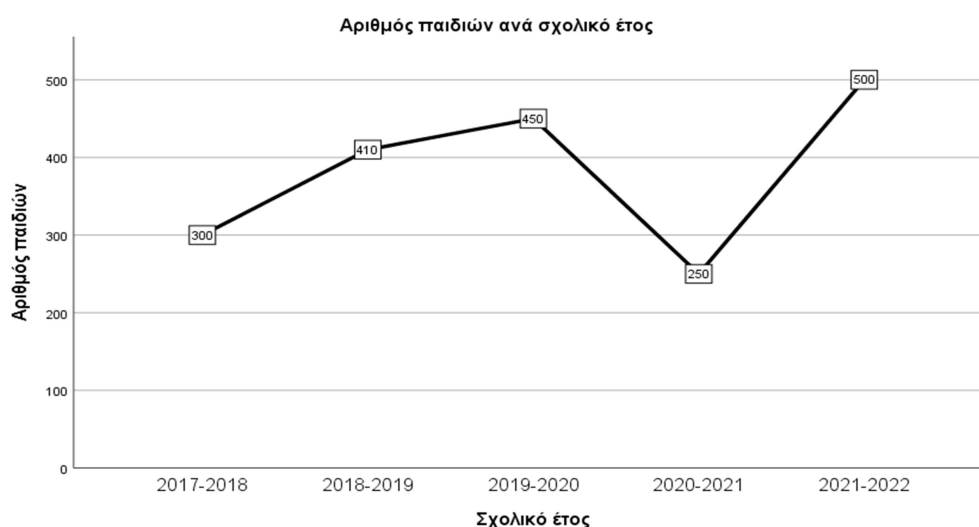
5.6.3 Διαφοροποιήσεις ως προς τα υπόλοιπα δημογραφικά στοιχεία

Δεν εντοπίστηκε καμία στατιστικά σημαντική διαφορά αναφορικά με την οικογενειακή κατάσταση, το εισόδημα και το μορφωτικό επίπεδο.

5.6.4 Απαντήσεις εκπροσώπου του φορέα

Ο εκπρόσωπος του φορέα ο οποίος απάντησε το σχετικό ερωτηματολόγιο ήταν της κατηγορίας ΠΕ Διοικητικό Προσωπικό. Σύμφωνα με την απαντήσεις του στα ΚΔΑΠ απασχολούνται συνολικά 81 άτομα. Από αυτούς οι 6 είναι απόφοιτοι Γυμνασίου, οι 29 απόφοιτοι Λυκείου/ΕΠΑΛ, οι 6 απόφοιτοι ΙΕΚ, οι 36 απόφοιτοι ΑΕΙ ή ΤΕΙ, ενώ τέλος 4 από τους εργαζόμενους έχουν ολοκληρώσει μεταπτυχιακές σπουδές.

Προκειμένου να φανεί η αποδοχή των ΚΔΑΠ από το δήμο Ασπροπύργου, ο εκπρόσωπος του φορέα κλήθηκε να απαντήσει σχετικά με τον αριθμό των παιδιών τα οποία παρακολούθησαν τα προγράμματα του ΚΔΑΠ. Από το παρακάτω διάγραμμα φαίνεται πως η τάση είναι αυξητική, με εξαίρεση το σχολικό έτος 2020-2021 λόγω των περιοριστικών μέτρων της πανδημίας του COVID-19.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του φορέα:

«Ο στόχος του Φορέα μας με την ίδρυση και τη λειτουργία των ΚΔΑΠ στον Δήμο μας είναι η σωστή και ασφαλή αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου του παιδιού με ατομική ή οργανωμένη δραστηριότητα ή μέσα από οργανωμένες ομάδες εργαστηρίων, βοηθώντας τον να εκφραστεί, να εξελιχθεί, να αναπτύξει τη δημιουργικότητα, τις ψυχοκινητικές του ικανότητες και την φαντασία του έχοντας ως τελικό σκοπό την ολόπλευρη ανάπτυξη του παιδιού. Αυτό επιτυγχάνεται με την καθημερινή εφαρμογή πολιτικών και συμμετοχή σε δράσεις που αποσκοπούν στην υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα των παιδιών που φιλοξενούμε καθημερινά στις Δομές μας».

Στη συνέχεια ο εκπρόσωπος του φορέα κλήθηκε να αξιολογήσει το επίπεδο σημασίας των παρακάτω προβλημάτων που ενδέχεται να δυσχεραίνουν την ομαλή λειτουργία των ΚΔΑΠ.

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
1. Η έλλειψη εκπαιδευτικού προσωπικού			✓		
2. Η συχνή εναλλαγή του εκπαιδευτικού προσωπικού		✓			
3. Η ανεπαρκής οικονομική στήριξη των κέντρων				✓	
4. Η απουσία ελκυστικών μαθημάτων και δραστηριοτήτων			✓		
5. Η μη άρτια οργάνωση των διαδικασιών/δραστηριοτήτων			✓		
6. Η ελλιπής υλικοτεχνική υποδομή			✓		
7. Η έλλειψη κατάλληλων χώρων				✓	
8. Η επιβάρυνση του εξωσχολικού χρόνου των μαθητών	✓				

9. Η μη αποτελεσματική συνεργασία με τους γονείς				✓	
10. Το ωράριο λειτουργίας			✓		
11. Το διαφορετικό μαθησιακό επίπεδο των μαθητών	✓				

Από τον παραπάνω πίνακα φαίνεται ότι η εικόνα είναι περίπου ίδια με τις απαντήσεις των γονέων στην ανάλογη ερώτηση.

Ακολούθως ο εκπρόσωπος κλήθηκε να απαντήσει κατά πόσο ο φορέας συμβάλει στην διαφύλαξη και προστασία του κοινωνικού ιστού, σε μια κλίμακα από «Καθόλου» έως «Πάρα Πολύ», με την απάντηση του να είναι «Πολύ». Σχετικά με το πως επιτυγχάνεται αυτό, ο εκπρόσωπος επέλεξε τα παρακάτω:

- Περιορισμός της παιδικής παραβατικότητας και της βίαιης συμπεριφοράς
- Βελτίωση των κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων
- Δεν επιβαρύνει οικονομικά τις οικογένειες
- Επιτρέπει στις μητέρες να εργαστούν ενώ τα παιδιά τους βρίσκονται στο κατάλληλο περιβάλλον.

Σε ερώτηση σχετικά με το αν ο φορέας έχει μετρήσει τον κοινωνικό αντίκτυπο των δράσεων του, και αν ναι με ποιον τρόπο, η απάντηση του εκπροσώπου ήταν αρνητική. Οι λόγοι για αυτή τη σημαντική έλλειψη αναφορικά με μια κοινωνική επιχείρηση, ήταν η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού. Σε αυτό το σημείο αξίζει να υπενθυμίσουμε ότι η ΕΕ παρέχει σχετικά εργαλεία και κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με την αξιολόγηση του κοινωνικού αντίκτυπου.

Ο ίδιος πρόσθεσε ότι η μέτρηση του κοινωνικού αντίκτυπου προσελκύει αρκετά επιπλέον χρηματοδότηση, καθώς και ότι η μέτρηση του αντίκτυπου μπορεί να βοηθήσει στην μεγέθυνση του φορέας προς όφελος της τοπικής κοινωνίας αφού είναι ένα εργαλείο βοηθητικό ως προς την διατήρηση του σκοπού μας αλλά και τον έλεγχο των υπηρεσιών που αυτός παρέχει. Τέλος, ο εκπρόσωπος του φορέα πιστεύει ότι τα ΚΔΑΠ έχουν καταφέρει

ισορροπήσουν την κοινωνική τους αποστολή με τον αντίκτυπο τους στην κοινωνία σε μεγάλο βαθμό.

ΜΕΡΟΣ III: Συμπεράσματα

Κεφάλαιο 6 Συμπεράσματα

6.1 Συμπεράσματα – Συζήτηση

Η έρευνα και η ανάλυση στοιχείων που κατεγράφησαν, πραγματοποιήθηκε με σκοπό τη διερεύνηση του κοινωνικού αντίκτυπου των ΚΔΑΠ στο Δήμο Ασπροπύργου.

Η σημασία της παρούσας εργασίας είναι ότι καμιά παρόμοια μελέτη δεν έχει διεξαχθεί για τα ΚΔΑΠ που λειτουργούν στο συγκεκριμένο Δήμο, αλλά και γιατί η κατανόηση του κοινωνικού αντίκτυπου στην συγκεκριμένη περίπτωση μπορεί να αποτελέσει μια αφετηρία για την βελτίωση των παρεχόμενων από τα ΚΔΑΠ υπηρεσιών σε όλη τη χώρα. Η μέτρηση του κοινωνικού αντίκτυπου είναι βασικό στοιχείο των δημοτικών κοινωνικών επιχειρήσεων με σκοπό τη βελτίωση τους, αλλά και την εξασφάλιση οικονομικών πόρων. Από τις απαντήσεις του εκπρόσωπου του φορέα διαπιστώθηκε ότι τέτοια διαδικασία δεν υπάρχει για τα ΚΔΑΠ του Δήμου Ασπροπύργου, διότι δεν υπάρχουν και τα σχετικά εργαλεία, όσο και η σχετική υποστήριξη. Ο βασικός στόχος των οργανισμών, που δραστηριοποιούνται στον πεδίο της Κοινωνίας των Πολιτών, είναι μέσω του έργου τους και των δράσεων τους, να προσφέρουν τον μεγαλύτερο δυνατό θετικό κοινωνικό αντίκτυπο. Για αυτό είναι βασικό να μπορούν διαχειριστούν και να αξιοποιήσουν αποτελεσματικά και αποδοτικά τους πόρους τους, προκειμένου να μεγιστοποιηθούν τα αποτελέσματά τους και κατ' επέκταση να συμβάλουν στην άμβλυση των κοινωνικών προβλημάτων.

Σχετικά με το πρώτο από τα ερευνητικά ερωτήματα, οι γονείς ερωτήθηκαν ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους οι γονείς συναινούν στην παρακολούθηση των προγραμμάτων των ΚΔΑΠ Ασπροπύργου από τα παιδιά τους. Διαπιστώθηκε πως οι γονείς αποφασίζουν το παιδί τους να παρακολουθήσει προγράμματα στα ΚΔΑΠ για μια σειρά από λόγους. Τους ενδιαφέρει το παιδί τους να βρίσκεται σε ένα ασφαλές, ποιοτικό και ευχάριστο περιβάλλον, όπου θα είναι σε θέση να περάσει δημιουργικά τον ελεύθερο χρόνο του, με χρήσιμες δραστηριότητες οι οποίες συμβάλουν στη ανάπτυξη της προσωπικότητας του, χωρίς να ασχολείται συνεχώς με την τηλεόραση και τα ηλεκτρονικά παιχνίδια. Λιγότερο από όλα φαίνεται να τους ενδιαφέρει η μελέτη των μαθημάτων τους, ενώ σημαντικό για τους ίδιους

είναι η λειτουργία των ΚΔΑΠ να εξυπηρετεί επιπρόσθετες παροχές προς τα παιδιά τους που ίσως οι ίδιοι δεν μπορούν να τους παρέχουν .

Σχετικά με το δεύτερο ερευνητικό ερώτημα που αφορά τα οφέλη για τα παιδιά από την παρακολούθηση των προγραμμάτων των ΚΔΑΠ Ασπροπύργου. Αξίζει να σημειωθεί πως αυτό που ενδιαφέρει περισσότερο τους γονείς είναι τα παιδιά τους να έχουν την ευκαιρία για μια πολύπλευρη ανάπτυξη και όχι απλά να περάσουν κάπου το χρόνο τους μέχρι αυτά να γυρίσουν στο σπίτι. Συγκεκριμένα τα προσδοκώμενα οφέλη για τα παιδιά από την παρακολούθηση προγραμμάτων των ΚΔΑΠ, είναι ότι έχουν την ευκαιρία να δημιουργήσουν φιλικές σχέσεις και να βελτιώσουν τις κοινωνικές και επικοινωνιακές τους δεξιότητες, καθώς και να αυξήσουν τα επίπεδα της αυτοπεποίθησης, της αυτοεκτίμησης και της αυτό-αποτελεσματικότητας. Αξίζει να σημειωθεί πως όλα τα παραπάνω είναι σε θέση να συμβάλλουν στον περιορισμό της παιδικής παραβατικότητας και της βίαιης συμπεριφοράς. Παράλληλα τους ενδιαφέρει το παιδί τους να βελτιώσει τα επίπεδα της υγείας και της ευεξίας του, μαθαίνοντας να φροντίζει τη διατροφή του και συμμετέχοντας σε αθλητικές δραστηριότητες. Επίσης σημαντικές προσδοκίες είναι η ανάπτυξη της δημιουργικότητας τους, καθώς και η διεύρυνση των οριζόντων τους τόσο σε γνωστικό, όσο και σε πολιτιστικό επίπεδο, ενώ λιγότερο τους ενδιαφέρει η βελτίωση της σχολικής τους επίδοσης και η κατανόηση των μαθημάτων, γιατί άλλωστε αυτά δεν αποτελούν υποχρεωτικές δραστηριότητες των ΚΔΑΠ.

Από τις απαντήσεις των γονέων διαπιστώνεται πως αυτά τα αναμενόμενα οφέλη και προσδοκίες ικανοποιούνται από τη λειτουργία των ΚΔΑΠ Ασπροπύργου.

Αναφορικά με το τρίτο ερευνητικό ερώτημα σχετικά με ποια προβλήματα θεωρούν οι γονείς ότι δυσχεραίνουν την ομαλή λειτουργία των ΚΔΑΠ Ασπροπύργου, από τις απαντήσεις των γονέων προκύπτει ότι αυτά που απασχολούν περισσότερο τους γονείς, αλλά όχι σε σημαντικό βαθμό, είναι η συχνή εναλλαγή του εκπαιδευτικού προσωπικού όπως και η έλλειψη του, ενώ δίνουν σημασία και σε θέματα τα οποία έχουν σχέση με την οργάνωση, την υλικοτεχνική υποδομή και την έλλειψη των κατάλληλων χώρων. Τέλος, θεωρούν ότι τα Κέντρα δεν στηρίζονται οικονομικά στο επιθυμητό επίπεδο.

Σχετικά με το τέταρτο ερευνητικό ερώτημα, εξετάστηκε σε ποιο βαθμό τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των γονέων επηρεάζουν τις απαντήσεις τους στα παραπάνω ερωτήματα. Η έρευνα εστίασε στον εντοπισμό διαφορών σε σχέση με το φύλο, την ηλικία, την οικογενειακή κατάσταση και το μορφωτικό επίπεδο. Διαπιστώθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές ως προς το φύλο σε θέματα που άπτονται του σκοπού των ΚΔΑΠ και των

αναμενόμενων επιπτώσεων, με τις γυναίκες να ενδιαφέρονται περισσότερο για την πολύπλευρη ανάπτυξη των παιδιών τους, ενώ οι άνδρες ενδιαφέρονται περισσότερο για πιο πρακτικά ζητήματα όπως είναι η μελέτη των μαθημάτων του σχολείου. Επίσης στην παρούσα έρευνα καταγράφηκε η διαφορετική άποψη των γονέων που σχηματίζεται ανάλογα με την ηλικία τους αφού διαμορφώνεται διαφορετικά. Αυτό θεωρείται φυσιολογικό αφού οι μεγαλύτερες σε ηλικία μητέρες διαθέτουν μεγαλύτερη εμπειρία που διαμορφώνει τα αξιολογικά τους κριτήρια, προσδίδοντας σε αυτά ποιοτικότερα χαρακτηριστικά. Τέλος κάτι ανάλογο συμβαίνει και με το μορφωτικό επίπεδο των γονέων αφού όσο πιο μεγάλη είναι η βαθμίδα τους, τόσο πιο ποιοτικά είναι τα θέλω ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες για τα παιδιά τους.

Σχετικά με το πέμπτο ερευνητικό ερώτημα για το πώς αξιολογούν οι γονείς τον κοινωνικό αντίκτυπο των ΚΔΑΠ, η έρευνα διαπίστωσε πως οι γονείς των ωφελούμενων παιδιών είναι ικανοποιημένοι σε μεγάλο βαθμό από τη λειτουργία και τις υπηρεσίες που παρέχουν τα ΚΔΑΠ του Δήμου Ασπροπύργου. Παράλληλα, η μεγάλη πλειοψηφία των γονέων που συμμετείχαν στην έρευνα θεωρούν πως τα ΚΔΑΠ προσφέρουν μια επαρκή λύση για την απασχόληση των παιδιών μετά το σχολείο. Επίσης, οι γονείς θεωρούν πως τα ΚΔΑΠ τους βοήθησαν να ανταπεξέλθουν στις επαγγελματικές τους υποχρεώσεις, αφού για κάποιες ώρες είναι απαλλαγμένοι από την φύλαξη των παιδιών τους και την ίδια ταυτόχρονα χρονική στιγμή τα παιδιά τους ωφελούνται από ποιοτικές και ασφαλείς υπηρεσίες που τους παρέχει ο Δήμος.

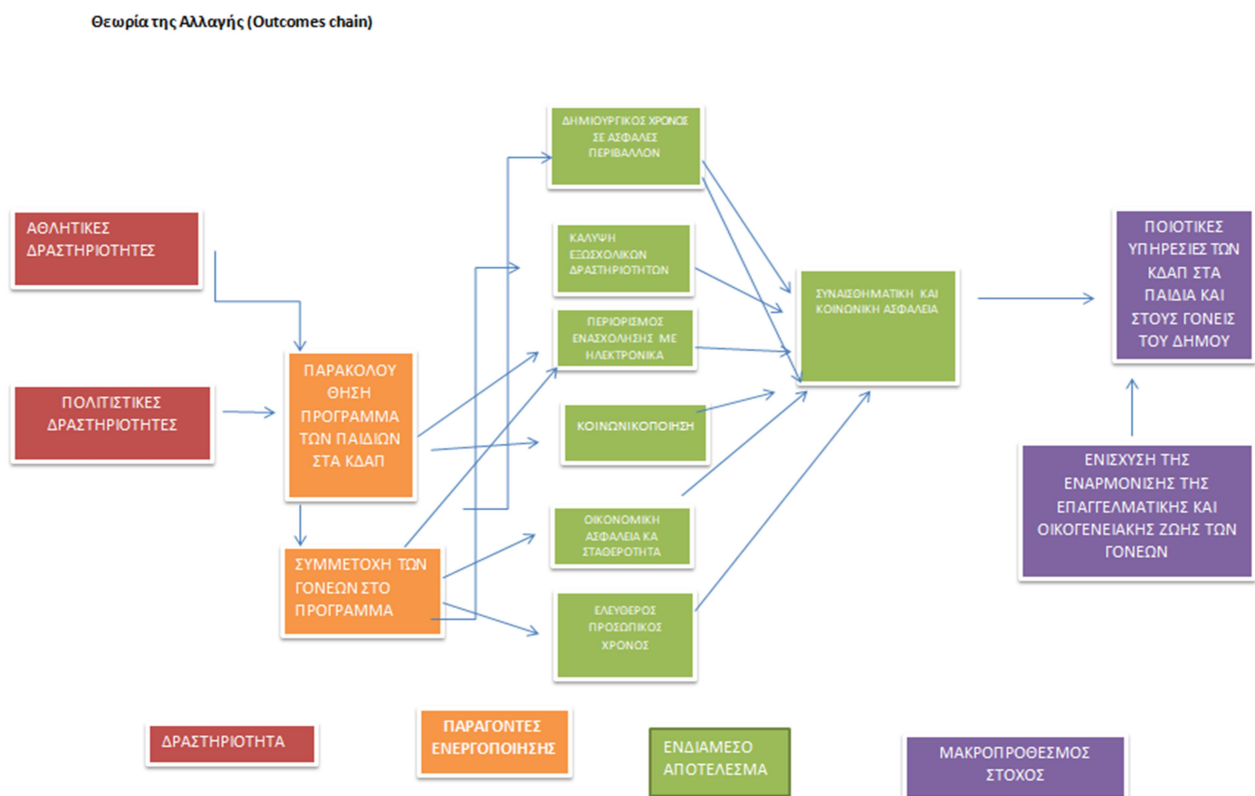
Τέλος, αναφορικά με το έκτο ερευνητικό ερώτημα για το πως αξιολογείται ο κοινωνικός αντίκτυπος του ΚΔΑΠ από τον ίδιο τον φορέα, η έρευνα διαπίστωσε πως ο ίδιος ο φορέας δεν έχει κάποιες διαδικασίες αξιολόγησης του κοινωνικού αντίκτυπου, παρά το γεγονός ότι σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του φορέα, αυτό θα βοηθούσε στη βελτίωση του αλλά και στην εύρεση επιπρόσθετων οικονομικών πόρων. Σύμφωνα με το φορέα, ο σκοπός του είναι η σωστή και ασφαλή αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου του παιδιού με ατομική ή οργανωμένη δραστηριότητα ή μέσα από οργανωμένες ομάδες εργαστηρίων βοηθώντας το να εκφραστεί, να εξελιχθεί, να αναπτύξει τη κοινωνικότητα του, δημιουργικότητα, τις ψυχοκινητικές του ικανότητες και δεξιότητες καθώς και την φαντασία του έχοντας ως τελικό σκοπό την ολόπλευρη ανάπτυξη του. Αυτό επιτυγχάνεται με την καθημερινή εφαρμογή πολιτικών και με τη συμμετοχή σε δράσεις που αποσκοπούν στην υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα των παιδιών. Τέλος, ο φορέας θεωρεί ότι έχει καταφέρει να ισορροπήσει την κοινωνική του αποστολή με τον αντίκτυπο της στο κοινωνικό σύνολο σε μεγάλο βαθμό.

Η παρούσα έρευνα υιοθετώντας τη θεωρία της αλλαγής συνέβαλε στην προσπάθεια ανάλυσης του πλαισίου και της κατάστασης λειτουργίας των ΚΔΑΠ, με σκοπό την παρουσίαση του υπόβαθρου του προσφερόμενου έργου, καθώς και στη σκιαγράφηση του κοινωνικού προβλήματος που προσπαθεί να αντιμετωπιστεί στην προκειμένη περίπτωση, η δημιουργική απασχόληση των παιδιών.

Η ομάδα στόχος είναι διακριτή και τα εμπλεκόμενα μέρη(stakeholders) τα παιδιά , οι γονείς και εκπαιδευτικοί, αναλύθηκαν ως προς τα χαρακτηριστικά τους , έτσι ώστε να γίνει κατανοητή τόσο η συμμετοχή τους, όσο και η παροχή των υπηρεσιών τους στα ΚΔΑΠ.

Με βάση την Θεωρία της Αλλαγής, το μοντέλο Αλυσίδας αποτελεσμάτων (Outcomes chain) είναι το διάγραμμα που συνδέεται στενότερα με τον όρο «θεωρία της αλλαγής». Οι αλυσίδες αποτελεσμάτων εστιάζουν περισσότερο στην αιτιότητα: ποιες δραστηριότητες συνδέονται με ποια αποτελέσματα και με ποια σειρά. (Πετρόπουλος Χ.,2022).

Ο κύριος στόχος της ανάπτυξης μιας αλυσίδας αποτελεσμάτων είναι να συμφωνηθεί η κεντρική λογική για το έργο και οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την επιτυχία. Οι αιτιότητα οδηγεί στην καλύτερη δυνατή αξιολόγηση. Για τα ΚΔΑΠ του Δήμου Ασπροπύργου θα μπορούσε να χαρτογραφηθεί με τον παρακάτω τρόπο :

Ως κατακλείδα των συμπερασμάτων θα μπορούσε να ειπωθεί πως τα ΚΔΑΠ καλύπτουν στον δήμο Ασπροπύργου, όσο και σε άλλους δήμους μια υπαρκτή κοινωνική ανάγκη, την δημιουργική απασχόληση παιδιών μετά το σχολείο. Από την έρευνα προέκυψε ότι με την λειτουργία τους, τα ΚΔΑΠ παρέχουν όσο το δυνατόν ποιοτικές υπηρεσίες προς τα ωφελούμενα μέλη τους και ταυτόχρονα τα αποσπούν από «βλαβερές» συνήθειες, όπως η τηλεόραση και ο υπολογιστής στρέφοντας τα, προς τον αθλητισμό και τις υγιείς συνθήκες διαβίωσης. Στο δε Δήμο Ασπροπύργου το φάσμα επίλογων εξωσχολικών δραστηριοτήτων για τα παιδιά είναι περιορισμένο και εύκολα γίνεται αντιληπτό η κοινωνική προσφορά και ανάγκη ύπαρξης των συγκεκριμένων δομών.

6.2 Ερευνητικοί περιορισμοί και προτάσεις για μελλοντικές έρευνες

Βασικό σημείο στη θεωρία της αλλαγής είναι αυτές οι ανάγκες που καλύπτουν τα ΚΔΑΠ να αποτυπωθούν στο πλαίσιο κάποιων μετρήσεων.

Στη παρούσα μελέτη δεν γίνεται υπό μορφή αποτελεσμάτων εισροών - εκροών η μέτρηση των παρεχόμενων υπηρεσιών, δεν υπάρχει δηλαδή συμπερασματική αποτύπωση της οικονομικότητας της δράσης, κάτι το οποίο θα μπορούσε να ασχοληθεί μία μελλοντική έρευνα. Επίσης την παρούσα έρευνα το ερωτηματολόγιο απευθύνθηκε σε συγκεκριμένη ομάδα στόχο που δεν περιλάμβανε τους εκπαιδευτικούς και τα παιδιά. Μια μελλοντική έρευνα θα μπορούσε να αναδείξει τις ανάγκες, τα θέλω, καθώς και τις υποχρεώσεις και αυτών των εμπλεκόμενων.

Σε μια μελλοντική έρευνα θα μπορούσαν να αναλυθούν ποσοτικά οι πόροι που διαθέτει μία δομή ΚΔΑΠ, όπως είναι τα χρήματα, το ανθρώπινο δυναμικό, οι χώροι, τα υλικά και ο εξοπλισμός της κάθε δομής. Επίσης μια έρευνα θα μπορούσε να εστιάσει στις δραστηριότητες που εκτελούνται με αυτούς τους πόρους, προκειμένου να πετύχει το στόχο της, που είναι η δημιουργική απασχόληση των παιδιών. Ταυτόχρονα θα μπορούσε να εστιάσει στην μελέτη των εκροών, δηλαδή στην μελέτη των αποτελεσμάτων των δράσεων της, απευθυνόμενη σε όλους όσους προσεγγίστηκαν από τις δράσεις της και να αποτυπωθούν τα κοινωνικά αποτελέσματα της λειτουργίας της, τόσο τα βραχυπρόθεσμα όσο και τα μακροπρόθεσμα. Η ποσοτικοποίηση θεωρείται ένας από τους διάφορους δυνατούς τρόπους μέτρησης, παράλληλα με ποιοτικές προσεγγίσεις όπως οι αφηγηματικές μέθοδοι. Αυτή η εναλλακτική ή συμπληρωματική προσέγγιση της συλλογής πλούσιων σε πληροφορίες αφηγήσεων από τη σκοπιά των δικαιούχων έχει κεφαλαιώδη σημασία για την αξιολόγηση της «προστιθέμενης αξίας» των δραστηριοτήτων της Δημοτικής Κοινωνικής

Επιχείρησης. Θα πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι η μέτρηση της παραγωγής αξίας δεν πρέπει αναγκαστικά να καταλήγει σε συγκεκριμένο τελικό αριθμητικό μέγεθος, αλλά θα μπορούσε να αποτελείται από έναν συνδυασμό αριθμητικών μεγεθών και ποιοτικών δεδομένων με τα οποία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο μελλοντικών διατρίβων.

Για το λόγο αυτό μελλοντικές έρευνες μπορούν να αναδείξουν μέσα από τις πιο γνωστές μεθόδους που είναι η κοινωνική απόδοση των επενδύσεων (Social Return on Investment - SROI), η οποία εστιάζει στα αποτελέσματα ενός οργανισμού για να δείξει την παραγωγή κοινωνικής, περιβαλλοντικής και οικονομικής αξίας, και η κοινωνική λογιστική (social accounting), η οποία είναι μια μέθοδος σχεδιασμού, μέτρησης και αξιολόγησης των κοινωνικών στόχων ενός οργανισμού. Μία από τις μεθόδους που εφαρμόζονται ευρύτερα για τον προσδιορισμό της κοινωνικής προστιθέμενης αξίας είναι π.χ. ο Παγκόσμιος Δείκτης Αναφοράς (Global Reporting Index - GRI), ένα σύστημα υποβολής εκθέσεων για τη βιωσιμότητα που προσφέρει ένα πλαίσιο για την υποβολή κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών αναφορών (www.thesroinetwork.org).

Τέλος, αναφορικά με τον κοινωνικό αντίκτυπο των ΚΔΑΠ, οι μελέτες του μέλλοντος μπορούν μελετήσουν κατά πόσο τα όποια αποτελέσματα αποδίδονται στις κοινωνικές συνέπειες από την λειτουργία των ΚΔΑΠ. Για παράδειγμα, κατά πόσο η μείωση της παιδικής παραβατικότητας και του σχολικού εκφοβισμού αποδίδεται στη λειτουργία των ΚΔΑΠ, μέσω δραστηριοτήτων τα οποία συμβάλουν στην βελτίωση της αυτοεκτίμησης και την αποδοχή της διαφορετικότητας.

Επίσης σε ποιο βαθμό μειώθηκαν τα επίπεδα παιδικής παχυσαρκίας στην περιοχή λόγω των δραστηριοτήτων τις οποίες μαθαίνουν στα παιδιά τη σημασία της σχολικής διατροφής και του αθλητισμού. Αναφορικά με τους γονείς μελλοντικές έρευνες μπορούν να καταγράψουν αν κατάφεραν να βρουν εργασία επειδή είχαν να εμπιστευτούν το παιδί τους σε ασφαλείς δομές κατά τη διάρκεια της απουσίας τους.

Μια έρευνα στο μέλλον μπορεί να καταπιαστεί με το είδος των δεδομένων στα οποία θα βασιστεί και που έχουν σχέση με την λειτουργία των δομών, δηλαδή αν αυτά θα είναι ποιοτικά ή ποσοτικά. Στην παρούσα εργασία επιλέχθηκε να χρησιμοποιηθούν ποσοτικά δεδομένα, τα οποία παρέχουν την ευκολία της συλλογής και της ανάλυσης σε σύντομο χρονικό διάστημα. Θα ήταν βέβαια χρήσιμο να υπάρχουν και ποιοτικά δεδομένα τα οποία συλλέγονται μέσα από συνεντεύξεις, όπου είναι πιο εύκολο να αναδειχθούν οι προσωπικές ιστορίες των ενδιαφερομένων μερών. Επίσης, σε μελλοντικές έρευνες, ο ερευνητής θα

πρέπει να φροντίζει να συλλέγει δεδομένα, τόσο πριν όσο και μετά από κάθε παρέμβαση προκειμένου να έχει πλήρη εικόνα του επιμέρους κοινωνικού αντίκτυπου.

Η διαδικασία της μέτρησης του κοινωνικού αντίκτυπου ενός φορέα που ασκεί μια κοινωνική πολιτική, όπως είναι τα ΚΔΑΠ, είναι ζωτικής σημασίας για τον οργανισμό αφού θα τον βοηθήσει να βελτιωθεί, αλλά και να καταγράψει τις ανάγκες της ομάδας στόχου, προκειμένου να είναι σε θέση να διαχειριστεί αποτελεσματικά και αποδοτικά τους ούτως ή άλλως περιορισμένους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους του.

Και αυτό σίγουρα μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο μιας μελλοντικής διατριβής.

Βιβλιογραφικές αναφορές

Ξενόγλωσσες

Barker, R.L. (1987). *The Social Work Dictionary*. NASW, Silver Spring, MD.

Becker, H.A. (2001). Social impact assessment. *Eur. J. Oper. Res.*, 128, 311-321.

Belle, D. (1997). Varieties of Self-Care: A Qualitative Look at Children's Experiences in the After-School Hours. *Merrill-Palmer Quarterly*, [online] 43(3), pp.478–496. Available at: <http://www.jstor.org/stable/23093334> [

Cubilla-Montilla, M., Nieto-Librero, A.-B., Galindo-Villardón, M. P., Vicente Galindo, M. P., & Garcia-Sanchez, I.-M. (2019). Are cultural values sufficient to improve stakeholder engagement human and labour rights issues? *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 26(4), 938–955. <https://doi.org/10.1002/csr.1733>

CEPS- The evaluation partnership Study on Social Impact Assessment as a tool for mainstreaming social inclusion and social protection concerns in public policy in EU MemberStates EXECUTIVE SUMMARY <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=89&furtherNews=yes&langId=en&newsId=935>

Simoncini, K., Cartmel, J., & Young, A. (2015, June 15). Children's Voices in Australian School Age Care: What do They Think about Afterschool Care? *International Journal for Research on Extended Education*, 3(1), 114–131. <https://doi.org/10.3224/ijree.v3i1.19584>

Clark, H., 2012, *Theory of Change: Value added and complementarity with Results-based Frameworks and Scorecards*, New York

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). *Research Methods in Education* (6thEd.). London and New York, NY: RoutledgeFalmer.

Creswell, J. W. (2011). *Educational Research: Planning, Conducting, and Evaluating Quantative and Qualitative Research*. NewJersey: PearsonEducationInternational.

Durlak, J., Weissberg, R., Dymnicki, A., Taylor, R. and Schellinger, K., (2011). The Impact of Enhancing Students' Social and Emotional Learning: A Meta-Analysis of School-Based Universal Interventions. *ChildDevelopment*, 82(1), pp.405-432.

European Commission: Impact Assessment Guidelines, 15 January 2009, p. 35-36. URL: http://ec.europa.eu/governance/impact/commission_guidelines/docs/iag_2009_en.pdf

Finsterbusch, K., & Wolf, C.P. (1981) Methodology of Social Impact Assessment. Second Ed. Stroudsburg, Pa: Dowden, Hutchinson, and Ross.

Fry, B. (2006). Stable isotope ecology. New York: Springer New York.

Fukkink, R. and Boogaard, M. (2020). Pedagogical quality of after-school care: Relaxation and/or enrichment? Children and Youth Services Review, 112, p.104903.

Ghai, D. (2000). Social Development and Public Policy: Lessons from Some Successful Experiences. London: Macmillan and Geneva: UNRISD.

Harries E., Hodgson, L. & Noble J (2014) CREATING YOUR THEORY OF CHANGE NPC's practical guide

Hicks, N., & Streeten, P. (1979). Indicators of development: The search for a basic needs yardstick. World Development, 7(6), 567–580. [https://doi.org/10.1016/0305-750X\(79\)90093-7](https://doi.org/10.1016/0305-750X(79)90093-7)

Holt, N.L., McHugh, T.-L.F., Tink, L.N., Kingsley, B.C., Coppola, A.M., Neely, K.C. and McDonald, R. (2013). Developing sport-based after-school programmes using a participatory action research approach. Qualitative Research in Sport, Exercise and Health, 5(3), pp.332–355.

Ormiston, J., Seymour, R., Ormiston, J., & Seymour, R. (2011). Understanding value creation in social entrepreneurship : The importance of aligning mission, strategy and impact measurement. Journal of Social Entrepreneurship. <https://doi.org/10.1080/19420676.2011.606331>

Reeves, R. V. (2016). How will we know? The case for opportunity indicators. In H. Braun & I. Kirsch (Eds.), the dynamics of opportunity in America evidence and perspectives (pp. 443–464). Springer.

Riggs, N. R., & Greenberg, M. T. (2004). After-school youth development programs: A developmental-ecological model of current research. Clinical Child and Family Psychology Review, 7, 177–190.

Titmuss, R. (1974). Social Policy: An Introduction. Cambridge: Cambridge University Press.

Ελληνόγλωσσες

Δημουλάς, Κ., & Οικονόμου, Χ. (2012). Συνδικαλιστική Εκπαίδευση Θεματική Ενότητα: Βασικές αντιλήψεις μοντέλα και μετασχηματισμοί του κράτους πρόνοιας με έμφαση στα συστήματα υγείας. Αθήνα: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή-ΟΟΣΑ (2014). Μέτρηση του Κοινωνικού Αντίκτυπου των Κοινωνικών Επιχειρήσεων – Σύνοψη Πολιτικής

Μιχαλόπουλος Ν., (2007) Η δημόσια διοίκηση στην εποχή των αποτελεσμάτων, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα

Πετρόπουλος Χ. (2022), Ανάλυση Κοινωνικού Αντίκτυπου. Αρχές διαχείρισης αντίκτυπου , θεωρία της αλλαγής αρχές μέτρησης, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Πανεπιστημιακές Παραδόσεις

Σακελλαρόπουλος, (Θ. 2018). Κοινωνικό κράτος και κοινωνική πολιτική σε ιστορική προοπτική», στο Σακελλαρόπουλος, Θ., Χαράλαμπος, Ο., Σκαμνάκης, Χ., & Αγγελάκη, Μ. (επιμ.) Κοινωνική Πολιτική. Αθήνα: Εκδόσεις Διόνικος.

Στασινοπούλου, Ο. (1992). Κράτος Πρόνοιας, ιστορική Εξέλιξη - Σύγχρονες Θεωρητικές Προσεγγίσεις. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Νομοθεσία

Κοινή Υπουργική Απόφαση Γ.Π.Δ11 οικ./31252/2021 προϋποθέσεις έκδοσης άδειας λειτουργίας και προδιαγραφές λειτουργίας Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Κ.Δ.Α.Π.) ΦΕΚ

2332/Β/2-6-2021

Υπουργική Απόφαση Π1γ/ΑΓΠ/οικ. 14963/2001 -Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Κέντρων

Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η) από Δημοτικές Επιχειρήσεις του άρθρου 277 καιεπόμενα του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Δ.Κ.Κ.), Διαδημοτικές Επιχειρήσεις και Ενώσεις

Δημοτικών Επιχειρήσεων και φορείς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.(- ΦΕΚ1397/Β/22-10-2001)

ΦΕΚ Α' 114/8.6.2006, Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.

Διαδικτυακές πηγές

www.eetaa.gr(n.d.). ΕΕΤΑΑ-Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε. [online] Availableat: https://www.eetaa.gr/index.php?tag=paidikoj_2022 [Accessed 20 Jun. 2021].

ΚΕΔΑ. (2022).ΚΕΔΑ. [Online] Available at: <https://www.kedaspropyrgos.gr/%ce%ba%ce%b4%ce%b1%cf%80/> [Accessed 20 Jun. 2022].

www.vimaonline.gr. (n.d.).Στρατηγική για τον Πολιτισμό και Τοπική Αυτοδιοίκηση - Κοινωνική καιΟικονομική Ανάπτυξη μέσω της Ανάδειξης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς | VIMA Online. [Online]

Available at:

<https://www.vimaonline.gr/19/article/a106/mihalis-hristakis-/26050/stratigiki-gia-ton-politismo-kai-topiki-autodioikisi-koinoniki-kai-oikonomiki-anaptuxi-meso-tis-anadeixis-tis-politistikis-klironomias> [Accessed 25 Aug. 2022].

<http://www.thesroinetwork.org/what-is-sroi>

Παράρτημα

Ερωτηματολόγιο Γονέων

A. Δημογραφικά Στοιχεία

1. Φύλο

Άνδρας Γυναίκα

2. Ηλικία

Έως 30 ετών 31-40 41 ετών και άνω

3. Οικογενειακή Κατάσταση

Έγγαμος/η

Σύμφωνο συμβίωσης

Διαζευγμένος/η

Σε διάσταση

Χήρος-α

Μονογονεϊκή οικογένεια

4. Είστε κάτοικος του Δήμου Ασπροπύργου;

Ναι Όχι

5. Εκπαίδευση

Απόφοιτος/η Γυμνασίου

Απόφοιτος/η Λυκείου/ΕΠΑΛ

Απόφοιτος/η ΙΕΚ

Απόφοιτος/η ΑΕΙ/ΤΕ/

Κάτοχος Μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών

6. Πόσοι εργάζονται στην οικογένειά σας;

Κανένας 1 2

7. Αριθμός παιδιών

1 2 3 4 ή περισσότερα

8. Πόσα από τα παιδιά σας παρακολουθούν τα προγράμματα του ΚΔΑΠ Ασπροπύργου;

1 2 3 4 ή περισσότερα

9. Πόσες ημέρες την εβδομάδα παρακολουθούσε/παρακολουθείτο/τα παιδί/παιδιά σας προγράμματα του ΚΔΑΠ;

1-2 φορές 3-4 φορές Καθημερινά

10. Σημειώστε το ετήσιο οικογενειακό σας εισόδημα

Κάτω των 5.000 ευρώ

5.001-10.000 ευρώ

10.001-15.000 ευρώ

15.001-20.000 ευρώ

20.001-25.000

Άνω των 25.000 ευρώ

11. Σε ποιες από τις παρακάτω δραστηριότητες του ΚΔΑΠ Ασπροπύργου συμμετέχει το παιδί σας;

Θέατρο

Μουσική

Χορός

Εικαστικά

Αθλητισμός

Ξένες γλώσσες

Ρομποτική

Παραδοσιακοί χοροί

Σκάκι

B. Αξιολόγηση επιπτώσεων της δράσης

1. Επιλέξατε την παρακολούθηση προγραμμάτων του ΚΔΑΠ από το/τα παιδί/παιδιά σας προκειμένου να/λόγω:

Σημειώστε τον βαθμό συμφωνίας με τις παρακάτω θέσεις

	Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ	Ούτε διαφωνώ Ούτε συμφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
1. Περνούν δημιουργικά τον ελεύθερό τους χρόνο					
2. Περνούν το χρόνο τους σε ένα ασφαλές, ποιοτικό και ευχάριστο περιβάλλον					

3. Περιορίζεται η ενασχόληση τους με την τηλεόραση, τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, κ.λπ.					
4. Ασχολούνται με δραστηριότητες που ανταποκρίνονται στα εξωσχολικά ενδιαφέροντά τους					
5. Αναπτύσσουν την προσωπικότητά τους					
6. Ασχολούνται με δραστηριότητες χρήσιμες για το σχολείο					
7. Εξυπηρετούνται οι γονείς					
8. Λόγω έλλειψης εξωσχολικών δραστηριοτήτων στην περιοχή					
9. Λόγω του ότι παρακολουθούν τα προγράμματα οι φίλοι του από το σχολείο					
10. Μελετούν τα μαθήματά τους					

2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι επετεύχθησαν οι αναφερόμενοι στόχοι;

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
1. Περνούν δημιουργικά τον ελεύθερό τους χρόνο					
2. Περνούν το χρόνο τους σε ένα ασφαλές, ποιοτικό και ευχάριστο περιβάλλον					
3. Περιορίζεται η ενασχόληση τους με την τηλεόραση, τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, κ.λπ.					
4. Ασχολούνται με δραστηριότητες που ανταποκρίνονται στα εξωσχολικά ενδιαφέροντά τους					
5. Αναπτύσσουν την προσωπικότητά τους					
6. Ασχολούνται με δραστηριότητες χρήσιμες για το σχολείο					
7. Εξυπηρετούνται οι γονείς					
8. Λόγω έλλειψης εξωσχολικών					

δραστηριοτήτων στην περιοχή					
9. Λόγω του ότι παρακολουθούν τα προγράμματα οι φίλοι του από το σχολείο					
10. Μελετούν τα μαθήματά τους					

3. Θεωρείτε ότι η λειτουργία του ΚΔΑΠ θα έπρεπε να συμβάλλει:

(Αναμενόμενες επιπτώσεις - οφέλη από τη λειτουργία του ΚΔΑΠ)

Σημειώστε τον βαθμό συμφωνίας σας

	Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ	Ούτε διαφωνώ Ούτε συμφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
1. Στη βελτίωση της σχολικής επίδοσης					
2. Στον περιορισμό της παιδικής παραβατικότητας και της βίαιης συμπεριφοράς					
3. Στη βελτίωση των κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων					
4. Στην αύξηση της αυτοπεποίθησης, της αυτοεκτίμησης και της αυτο-αποτελεσματικότητας					
5. Στη βελτίωση της υγείας και ευεξίας (φροντίδα για τη σωστή διατροφή, αθλητικές δραστηριότητες)					
6. Στη δημιουργία φιλικών σχέσεων					
7. Στη διεύρυνση των οριζόντων σε γνωστικό/πολιτιστικό επίπεδο					
8. Στην κατανόηση των σχολικών μαθημάτων					
9. Στην ανάπτυξη της δημιουργικότητας					

4. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η λειτουργία του ΚΔΑΠ του Δήμου Ασπροπύργου συμβάλλει στα παραπάνω ;

(Επιπτώσεις - οφέλη από τη λειτουργία του ΚΔΑΠ)

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
--	---------	------	--------	------	-----------

1. Βελτίωση της σχολικής επίδοσης					
2. Περιορισμός της παιδικής παραβατικότητας και της βίαιης συμπεριφοράς					
3. Βελτίωση των κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων					
4. Αύξηση της αυτοπεποίθησης, της αυτοεκτίμησης και της αυτό-αποτελεσματικότητας					
5. Βελτίωση της υγείας και ευεξίας (φροντίδα για τη σωστή διατροφή, αθλητικές δραστηριότητες)					
6. Δημιουργία φιλικών σχέσεων					
7. Διεύρυνση των οριζόντων σε γνωστικό/πολιτιστικό επίπεδο					
8. Κατανόηση των σχολικών μαθημάτων					
9. Ανάπτυξη της δημιουργικότητας					

5. Τι αποκομίσατε εσείς ως γονέας από την παρουσία του παιδιού σας στο ΚΔΑΠ;

(μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μία απαντήσεις)

1. Συναισθηματική ασφάλεια ότι το παιδί μου βρίσκεται σε ασφαλές περιβάλλον
2. Κοινωνική ασφάλεια και σταθερότητα
3. Οικονομική ασφάλεια και σταθερότητα
4. Ελεύθερο προσωπικό χρόνο (αναψυχή)
5. Διαθέσιμο χρόνο για την αναζήτηση εργασίας

Άλλο

Γ. Αξιολόγηση της λειτουργίας του ΚΔΑΠ

1. Θεωρείτε ότι υφίστανται προβλήματα, όπως αυτά που αναφέρονται παρακάτω, που δυσχεραίνουν την ομαλή λειτουργία του ΚΔΑΠ Ασπροπύργου και τη μεγιστοποίηση των αναμενόμενων οφελών για τα παιδιά;

	Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ	Ούτε διαφωνώ Ούτε συμφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
--	-----------------	---------	------------------------------	---------	-----------------

1. Η έλλειψη εκπαιδευτικού προσωπικού					
2. Η συχνή εναλλαγή του εκπαιδευτικού προσωπικού					
3. Η ανεπαρκής οικονομική στήριξη των κέντρων					
4. Η απουσία ελκυστικών μαθημάτων και δραστηριοτήτων					
5. Η μη άρτια οργάνωση των διαδικασιών/δραστηριοτήτων					
6. Η ελλιπής υλικοτεχνική υποδομή					
7. Η έλλειψη κατάλληλων χώρων					
8. Η επιβάρυνση του εξωσχολικού χρόνου των μαθητών					
9. Η μη αποτελεσματική συνεργασία με τους γονείς					
10. Το ωράριο λειτουργίας					
11. Το διαφορετικό μαθησιακό επίπεδο των μαθητών					

2. Πόσο σημαντικά είναι, κατά τη γνώμη σας, τα συγκεκριμένα προβλήματα ;

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
12. Η έλλειψη εκπαιδευτικού προσωπικού					
13. Η συχνή εναλλαγή του εκπαιδευτικού προσωπικού					
14. Η ανεπαρκής οικονομική στήριξη των κέντρων					

15. Η απουσία ελκυστικών μαθημάτων και δραστηριοτήτων					
16. Η μη άρτια οργάνωση των διαδικασιών/δραστηριοτήτων					
17. Η ελλιπής υλικοτεχνική υποδομή					
18. Η έλλειψη κατάλληλων χώρων					
19. Η επιβάρυνση του εξωσχολικού χρόνου των μαθητών					
20. Η μη αποτελεσματική συνεργασία με τους γονείς					
21. Το ωράριο λειτουργίας					
22. Το διαφορετικό μαθησιακό επίπεδο των μαθητών					

3. Πόσο σημαντικές θεωρείτε τις παρακάτω δραστηριότητες που παρέχονται από το ΚΔΑΠ Ασπροπύργου;

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
Θέατρο					
Μουσική					
Χορός					
Εικαστικά					
Αθλητισμός					
Ξένες γλώσσες					
Ρομποτική					
Παραδοσιακοί χοροί					
Σκάκι					

Θα θέλατε να προστεθεί και άλλη δραστηριότητα;

Αν ναι ποια;.....

4. Από τη συνολική σας εμπειρία, σε ποιο βαθμό θεωρείται ότι η λειτουργία του ΚΔΑΠ Ασπροπύργου είναι αποτελεσματική;

- Καθόλου
- Λίγο
- Αρκετά
- Πολύ
- Πάρα πολύ

5. Παρακαλώ σημειώστε προτάσεις βελτίωσης της λειτουργίας του ΚΔΑΠ εφόσον το επιθυμείτε.

1.
2.
3.

Δ. Συμβολή του θεσμού των ΚΔΑΠ

1. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι ο θεσμός των ΚΔΑΠ συμβάλλει στα παρακάτω:

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
Το ΚΔΑΠ προσφέρει μια επαρκή λύση για την απασχόληση των παιδιών μετά το σχολείο					
Το ΚΔΑΠ με βοήθησε να ανταπεξέλθω στις επαγγελματικές μου υποχρεώσεις					
Το ΚΔΑΠ αποτελεί μια ποιοτική κοινωνική υπηρεσία του Δήμου					

Σας ευχαριστώ για τη συμμετοχή σας

Ερωτηματολόγιο φορέα

1. Σημειώστε τη θέση σας στον φορέα

.....

2. Σημειώστε τον αριθμό των εργαζομένων στον φορέα

.....

3. Σημειώστε δίπλα από το κάθε επίπεδο σπουδών τον αριθμό των εργαζομένων με το σχετικό επίπεδο σπουδών

- Απόφοιτος Γυμνασίου
- Απόφοιτος Λυκείου/ΕΠΑΛ
- ΙΕΚ
- Πανεπιστήμιο
- Μεταπτυχιακές σπουδές

4. Πόσα άτομα παρακολούθησαν προγράμματα του ΚΔΑΠ την τελευταία 5ετία

- 2017-2018.....
- 2018-2019.....
- 2019-2020.....
- 2020-2021.....
- 2021-2022.....

5. Περιγράψτε το στόχο του φορέα

.....

.....

.....

6. Πόσο σημαντικά είναι, κατά τη γνώμη σας, τα παρακάτω προβλήματα που δυσχεραίνουν την ομαλή λειτουργία των ΚΔΑΠ;

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
23. Η έλλειψη εκπαιδευτικού προσωπικού					
24. Η συχνή εναλλαγή του εκπαιδευτικού προσωπικού					
25. Η ανεπαρκής οικονομική στήριξη των κέντρων					
26. Η απουσία ελκυστικών μαθημάτων και δραστηριοτήτων					
27. Η μη άρτια οργάνωση των διαδικασιών/δραστηριοτήτων					
28. Η ελλιπή υλικοτεχνική υποδομή					
29. Η έλλειψη κατάλληλων χώρων					

30. Η επιβάρυνση του εξωσχολικού χρόνου των μαθητών					
31. Η μη αποτελεσματική συνεργασία με τους γονείς					
32. Το ωράριο λειτουργίας					
33. Το διαφορετικό μαθησιακό επίπεδο των μαθητών					

7. Πιστεύετε ότι η επιχείρησή σας συμβάλει στην διαφύλαξη και προστασία του κοινωνικού ιστού.

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
----------------	-------------	---------------	-------------	------------------

8. Με ποιους τρόπους επιτυγχάνεται αυτό;

Βελτίωση της σχολικής επίδοσης

Περιορισμός της παιδικής παραβατικότητας και της βίαιης συμπεριφοράς

Βελτίωση των κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων

Αύξηση της αυτοπεποίθησης, της αυτοεκτίμησης και της αυτό-αποτελεσματικότητας

Βελτίωση της υγείας και ευεξίας (φροντίδα για τη σωστή διατροφή, αθλητικές δραστηριότητες)

Δημιουργία φιλικών σχέσεων

Διεύρυνση των οριζόντων σε γνωστικό/πολιτιστικό επίπεδο

Δεν επιβαρύνει οικονομικά τις οικογένειες

Επιτρέπει στις μητέρες να εργαστούν ενώ τα παιδιά τους βρίσκονται στο κατάλληλο περιβάλλον

9. Έχετε μετρήσει τον κοινωνικό αντίκτυπο των δράσεων σας, αν ναι με ποιον τρόπο

.....
.....

10. Αν δεν μετρήσατε τον κοινωνικό αντίκτυπο σε ποιους λόγους οφείλετε;

.....
.....

11. Αν μετρήσατε τον κοινωνικό αντίκτυπο του φορέα, μπορείτε να αναφερθείτε σε κάποια από τα αποτελέσματα;

.....
.....
12. Αν μετρήσατε τον κοινωνικό αντίκτυπο του φορέα, μπορείτε να αναφερθείτε σε κάποια από τα αποτελέσματα;

13. Πιστεύετε ότι η μέτρηση του αντίκτυπου προσελκύει επιπλέον χρηματοδότηση;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
----------------	-------------	---------------	-------------	------------------

14. Πιστεύετε ότι η μέτρηση του αντίκτυπου θα βοηθήσει στην μεγέθυνση του προς όφελος της τοπικής κοινωνίας;

15. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι έχετε καταφέρει να ισορροπήσετε την κοινωνική σας αποστολή με τον αντίκτυπο στην κοινωνία

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
----------------	-------------	---------------	-------------	------------------

Σας ευχαριστώ για τη συμμετοχή σας